

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ
โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๑ เรื่องพัฒนาการ

 แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพ
590100057155
ช. 371.26
ศ. 4814
2559
พจนานุกรม ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

มีนาคม ๒๕๕๑

(ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประกันคุณภาพภายใน)

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของ
โรงเรียนนัฏทรพฤกษ์วิทยา จังหวัดเชียงใหม่

ศิริรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มิถุนายน 2559
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของ
โรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยา จังหวัดเชียงใหม่

ศิริรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

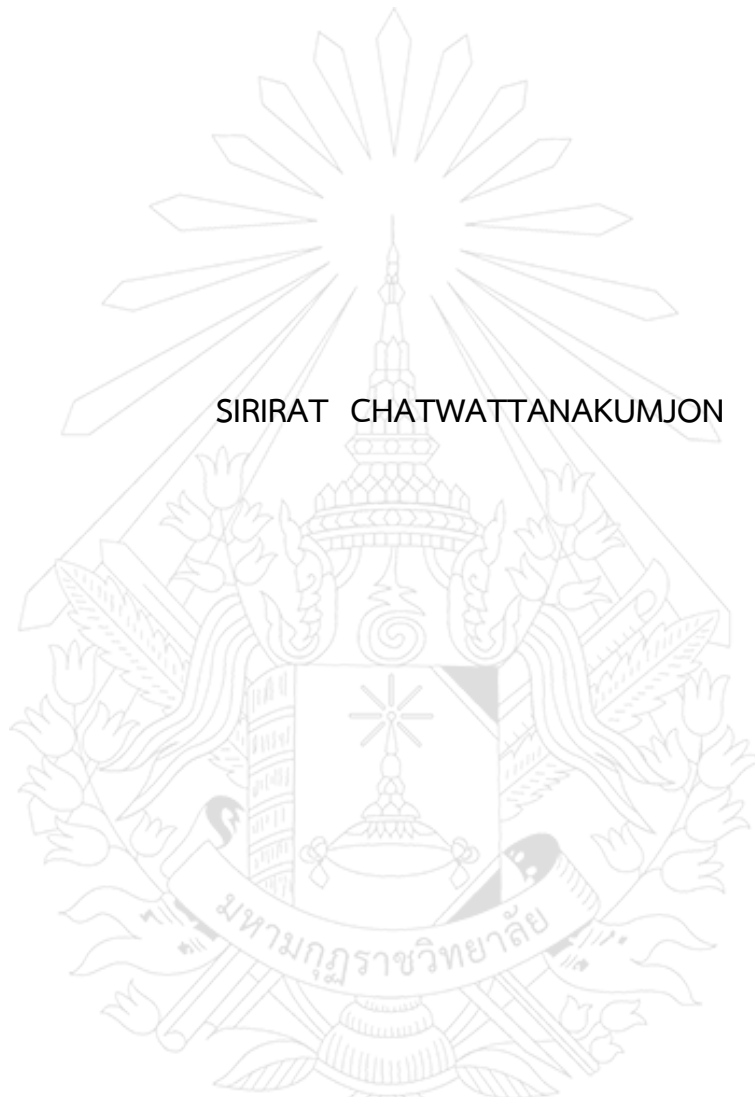
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มิถุนายน 2559

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

GUIDELINE FOR DEVELOPING THE LMPLEMENTATION OF
INTERNAL QUALITY ASSURANCE BY THE
CHATPHRUKWITTAYA SCHOOL,
CHIANG MAI PROVINCE

SIRIRAT CHATWATTANAKUMJON

A TERMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF REQUIREMENTS
FOR DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
JUNE B.E. 2559 (2016)
(COPYRIGHT OF MANAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

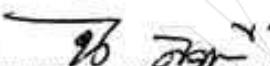
คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ ของ ศิริรัตน์ ฉัตรวัฒน์ถาวร ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

(พระครูวิเทศสาทร, ดร.)

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

(ศาสตราจารย์ ดร.พศิน แดงจวง)

ประธานกรรมการ

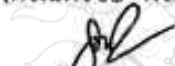
(พระครูวิเทศสาทร, ดร.)

กรรมการ

(ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์)

กรรมการ

(ดร.ชาลี ภัคดี)

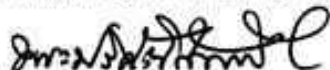
กรรมการ

(ดร.พิมพ์ฤทธิ เทียงภัคดี)

กรรมการ

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(พระปริยัติสารเวที, ดร.)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

วันที่ 24 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญในมหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้คำชี้แนะแนวทางถูกต้อง พร้อมทั้งให้ความรู้ ด้านอื่น ๆ อีกทั้งกระตุ้นให้ผู้วิจัยเกิดความมานะ ความเพียรพยายาม ผู้วิจัยซาบซึ้งในความเมตตาและกรุณาเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา มหาวิทยาลัยที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการตามแนวทางพระพุทธศาสนา ที่ให้สถานที่ในการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมความรู้ต่างๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอกราบนมัสการ ขอบพระคุณอาจารย์รูป/ คน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้คำชี้แนะแนวทางในการศึกษาเล่าเรียน ตลอดจนให้ข้อคิด ให้กำลังใจในการเรียนจนประสบผลสำเร็จ

ขอกราบขอบคุณ คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ได้แก่ ท่านประธานกรรมการ ท่านคณะกรรมการที่ได้ชี้แนะข้อบกพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูวิฑิตศาสนาทรร, ดร.ที่ปรึกษาหลักสารนิพนธ์ และ ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ ที่ปรึกษาร่วมสารนิพนธ์ ได้เสียสละดูแลเอาใจใส่ ให้ที่คำปรึกษา แนะนำ ชี้แนะแนวทางตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ชอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่ให้กำลังใจและสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้จนสำเร็จ ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ สาขาวิชาการบริหารการศึกษาที่กรุณาช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบเป็นกตัญญูตาบูชา แต่บิดา มารดา ครูบาอาจารย์และผู้มีอุปการคุณทุกท่าน

ศิริรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร

5620550532069 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ : แนวทางการพัฒนา/ การดำเนินการประกันคุณภาพ

ศิริรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร : แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน
ฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ (GUIDELINE FOR DEVELOPING THE LMPLEMENTATION OF INTERNAL
QUALITY ASSURANCE BY THE CHATPHRUKWITTAYA SCHOOL, CHIANG MAI PROVINCE)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ : พระครูวิทิตศาสนาท. Ph.D ,ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์. ศษ.ด. , 128 หน้า,
ปีพ.ศ. 2559

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการ
ประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการ
พัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
หลัก คือ ผู้บริหาร หัวหน้างานทั้ง 4 ฝ่าย และคณะครู ที่เป็นตัวแทนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา
ทำการศึกษารวบรวมเอกสาร การสังเกต การสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์และสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยได้
แยกแยะข้อมูลและทำการนำเสนอแบบความเรียงและการอภิปราย ดังนี้

ผลการวิจัย

1) สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพพบว่าบุคลากรครูของ
โรงเรียนขาดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการแนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ ขาดความ
ตระหนัก ไม่มีส่วนร่วมในงานประกันคุณภาพ ทำให้การปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพมี
ข้อบกพร่อง รวมถึงผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในระดับชาติยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำมีผลต่อการเตรียมความ
พร้อมสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก

2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ คือ ควรมีการจัดอบรมส่งเสริมให้
ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู ควรมีการแต่งตั้ง
ผู้ที่มีความชำนาญและมีความเข้าใจในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพเพื่อมาเป็นที่ปรึกษาและ
คณะกรรมการที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้คณะ
ครูมีส่วนร่วมในการจัดทำร่วมปฏิบัติงานในการจัดทำ ดำเนินการ และตรวจติดตาม การประกัน
คุณภาพทั้งเป็นสร้างความตระหนักให้ครูปฏิบัติตามขั้นตอนและกระบวนการ โดยมีการจัดนิเทศ
ติดตามผลปฏิบัติงานตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานประกันคุณภาพอย่างแท้จริง และนิเทศ
ติดตามการจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนมีคะแนนสูงขึ้นเทียมเท่ากับ
เกณฑ์ได้

5620550532069: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

(MASTER OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: GUIDELINES FOR DEVELOPING/IMPLEMENTATION OF QUALITY ASSURANCE

SIRIRAT CHATWATTATANAKAMCHORN: GUIDELINES FOR DEVELOPING THE IMPLEMENTATION OF INTERNAL QUALITY ASSURANCE BY THE CHATPHRUKVITTAYA SCHOOL, CHIANG MAI PROVINCE. INDEPENDENT STUDY ADVISORY COMMITTEE: PHRAKHRO WITITSASANATORN, Ph.D.; CHATCHAI SIRIKULAPHAN, Ph.D.; 128 P., B.E. 2559

The objectives of this thematic paper were 1) to study state of the problems and the need for implementing the quality assurance of the Chatphruk Wittaya School, Chiang Mai Province, and 2) to study guidelines for the implementation of the quality assurance of the Chatphruk Wittaya School, Chiang Mai Province. The key informants were the executive staff, heads of the four sections, and teachers representing the Chatphruk Wittaya School. The study data collection was made possible through studying documents, observation, interview, and group discussion. The researcher categorized and analyzed the study data, and results of the data analysis were present in essay and debate.

The research findings were as follows:

1) State of the problems and the need for implementation of the quality assurance were that the school teachers lacked knowledge and understanding of the guidelines for developing the implementation of quality assurance, including awareness and no participation in the quality assurance work. This gave rise to weakness of the quality assurance according to the aforesaid guidelines inclusive of a low effectiveness of school children at national level, which afflicted the preparedness for external quality assurance.

2) The guidelines for developing the implementation of quality assurance were that there should be technical training to educate the school executive staff and teachers about knowledge on educational quality assurance; there should be appointing an expert or specialist on the quality assurance as councilor and committee participating in educational quality assurance planning, including giving opportunity to teachers to take part in preparing, implementing, and monitoring the quality assurance, including creation of the teachers' consciousness in following the step and process of such implementation. In this connection, there must be directing, monitoring the performance according to the guidelines for truly developing the implementation of quality assurance, as well as directing and monitoring teaching and learning management in order to enhance the effectiveness of school children learning in equal par with the standards.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศคุณูปการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อจำกัดการวิจัย	8
คำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของวิจัยฉบับนี้	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม	11
กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพสถานศึกษา	13
แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	15
การประกันคุณภาพ	23
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)	30
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)	40
ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนฉัตรพุกษะวิทยา	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	
ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ	55
กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย	57
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4 ผลการวิจัย	
สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตร พฤษ์วิทยา จังหวัดเชียงใหม่	60
ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน ฉัตรพฤษ์วิทยา จังหวัดเชียงใหม่	79
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย	84
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	90
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล	98
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	100
ภาคผนวก ค แบบสังเกตเพื่อการวิจัย	109
ภาคผนวก ง กรอบและข้อคำถามในการสนทนากลุ่ม	115
ภาคผนวก จ ภาพถ่ายระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล	120
ภาคผนวก ฉ รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์, รายชื่อบุคคลผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ประวัติของผู้วิจัย	125 128

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดง SWOT Analysis	33
2.2 แสดง TWOS Matrix	35
2-3 แสดงการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน (2S- 4M) และสภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)	38
4-1 แสดงจำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ปีการศึกษา 2555-2557	62
4-2 แสดงจำนวนครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555-2557	63
4-3 แสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555 - 2557	64
4-4 แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557	65
4-5 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในช่วง 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557 แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ	66
4-6 แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษา สถานศึกษา ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557	67
4-7 แสดงผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการภายใน ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่	69
4-8 ผลการวิเคราะห์ SWOT-Analysis ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ว่าด้วยเกณฑ์การตรวจติดตาม 8 ข้อ	77

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
2-1	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมิน คุณภาพภายนอก	29
2-2	การกำหนดทิศทาง	39
2-3	การกำหนดกลยุทธ์	39
2-4	โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา ปีการศึกษา 2556	48

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นผลจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสารที่ทันสมัย การที่สามารถแพร่กระจายข่าวสารข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับการเคลื่อนเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ที่แพร่กระจายและเชื่อมโยงโลกให้เป็นหนึ่งเดียวกัน ด้วยวิทยาการของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ความสำคัญของการพัฒนาประเทศและการแข่งขันระหว่างนานาประเทศซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับระบบทุนทรัพยากรธรรมชาติ เครื่องจักรหรือแรงงานอีกต่อไป แต่ขึ้นอยู่กับศักยภาพและคุณภาพของคนเป็นสำคัญ ดังนั้นเพื่อศักยภาพและคุณภาพของคนการจัดการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการจัดการเพื่อทำให้ศักยภาพและคุณภาพของคนที่มีอยู่พัฒนาอย่างเต็มที่

จากสภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและสารสนเทศ ทำให้การจัดการศึกษาของไทยมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะเผชิญความท้าทายจากกระแสโลก ปัจจัยสำคัญที่จะเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงได้แก่คุณภาพของคนเพราะคุณภาพของคนคือหัวใจที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมชาติ ดังนั้นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเริ่มจากการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ การสร้างบุคคลให้รู้จัก คิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม สามารถพึ่งตนเองและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ), 2547, บทนำ) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ.2552-2559) ยึดหลักและกรอบแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มุ่งพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมทั้งพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็งและมีดุลยภาพใน 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และสังคมसानนันธ์และเอื้ออาทรต่อกัน นำสู่ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) และนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ จำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพและประเมินมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบ และกระตุ้นให้หน่วยงานที่จัดการศึกษามีการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา การประกันคุณภาพและการประเมินมาตรฐานการศึกษาจึงเป็นเรื่องที่มีนัยทั้งในเชิงความเป็นเลิศทางการศึกษา และประสิทธิภาพของการบริหารแบบการศึกษาและประสิทธิภาพของการบริหารระบบการศึกษาที่ทุกฝ่ายต้องช่วยกัน อย่างเต็มที่ (วิจารณ์ พานิช, 2544, หน้า 1) ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาจึงถือเป็นกลไกสำคัญ ที่จะช่วยพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาของคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในหมวด 6 ระบุให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ส่วนการประกันคุณภาพภายนอกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมิน โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้งในทุกระยะ 5 ปี (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ), 2547, หน้า 19)

ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นระบบที่สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อทำให้สถานศึกษามีระบบจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพ มีการทำงานที่มีเป้าหมาย ใช้กระบวนการบริหารที่ดี สร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษา มุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก(สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 6) การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทางและวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กำกับติดตามและให้ความเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลเพียงพอต่อการ

ดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีการกำกับติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพทางการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายเหมาะสมและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

สถานศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ที่จะช่วยผลักดันให้การพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถและมีคุณภาพ แต่สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกันทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียนรวมทั้งปัจจัยอื่นๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงาน หรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงกับสถานศึกษาและการติดตาม ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ยังส่งกระทบต่อคุณภาพจากการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการด้วยตนเองมีการพัฒนาหลักสูตรเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาจึงมีความแตกต่างกัน ดังนั้นการมุ่งเน้นคุณภาพของผู้เรียน ถือเป็นความมั่นใจอย่างหนึ่งที่สถานศึกษาต้องทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะอยู่ที่ท้องถิ่นใดก็ตาม โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

สำหรับโรงเรียนเอกชนเป็นองค์กรทางสังคมองค์กรหนึ่ง ที่มีหน้าที่ให้บริการทางการศึกษาทั้งในด้านคุณภาพและประสิทธิภาพของการศึกษาซึ่งการบริการดังกล่าวถือว่าเป็นสินค้าสาธารณะ (Public Goods) ที่มีผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อผู้รับบริการและสังคมโดยรวม ดังนั้นโรงเรียนเอกชนที่ดีควรเป็นโรงเรียนที่สามารถให้บริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งคุณภาพของโรงเรียนควรครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนทุกด้านที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะหรือคุณสมบัติตามหลักสูตรของการศึกษานั้นๆ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2541, หน้า 9) ในปัจจุบันโรงเรียนเอกชนได้รับผลกระทบมาก อันเนื่องมาจากการลดลงของประชากร เนื่องจากนโยบายเรียนฟรี 15 ปี ของรัฐบาล การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การขยายตัวของโรงเรียนตีประจำตำบล การสอบบรรจุครูของโรงเรียนรัฐบาล การปรับเงินเดือนของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและการแข่งขันระหว่างโรงเรียนเอกชนด้วยกันเอง ทำให้โรงเรียนเอกชนจำนวนหนึ่งต้องปิดกิจการลง นั้นหมายถึงโรงเรียนเอกชนที่เหลืออยู่จะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้นและได้มาตรฐาน อันถือว่าเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่คุณปกครองจะใช้พิจารณาในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนและทำให้โรงเรียนเอกชนยังคงดำเนินกิจการอยู่ได้

จากที่กล่าวมา ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จำต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการรวมถึงการพัฒนาศักยภาพสถานศึกษาและตัวตนของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นตามกฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพ แต่จากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อทดสอบคุณภาพทางการศึกษา

พบว่าผลการทดสอบประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ย้อนหลัง 3 ปี ของเด็กนักเรียนระดับชั้น 6 พบว่าวิชาภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 44.74 คณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 39.92 และวิทยาศาสตร์ 36.10 (โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา, 2556, หน้า 48) เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยของโรงเรียนเอกชนที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดร้อยละ 46.11 พบว่าผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยของนักเรียนส่วนใหญ่มีค่าต่ำกว่า (ในระดับชาติ) ซึ่งแสดงถึงคุณภาพการจัดการศึกษาอาจยังไม่เหมาะสมหรือยังไม่ดีพอซึ่ง สอดคล้องกับการรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ที่ผลระดับคุณภาพของมาตรฐานที่ 4 และ 5 ที่อยู่ในระดับพอใช้ สมควรที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุง ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญการดำเนินการประกันคุณภาพอันมีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งจำเป็นต้องใช้ควบคู่กับกระบวนการบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน มีการประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ อันจะสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใดจากปัญหาดังกล่าว

ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาว่าสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการระบบประกันคุณภาพและแนวทางการพัฒนาดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพของโรงเรียน จำเป็นต้องพัฒนาหาข้อมูลหรือองค์ความรู้ใดที่ได้ในการศึกษาครั้งนี้จะเป็นแนวทางปฏิบัติที่สำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นโดยในการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพและแนวทางในพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพเป็นอย่างไร เพื่อที่จะได้เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย ต่อบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำผลไปปรับปรุง แก้ไข พัฒนางานต่อไปเพื่อให้การเตรียมรับการประเมินคุณภาพภายนอกมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ดังนั้น การประกันคุณภาพภายในจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพที่จะช่วยให้โรงเรียนได้รู้จุดอ่อนและจุดแข็งสามารถกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

1.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

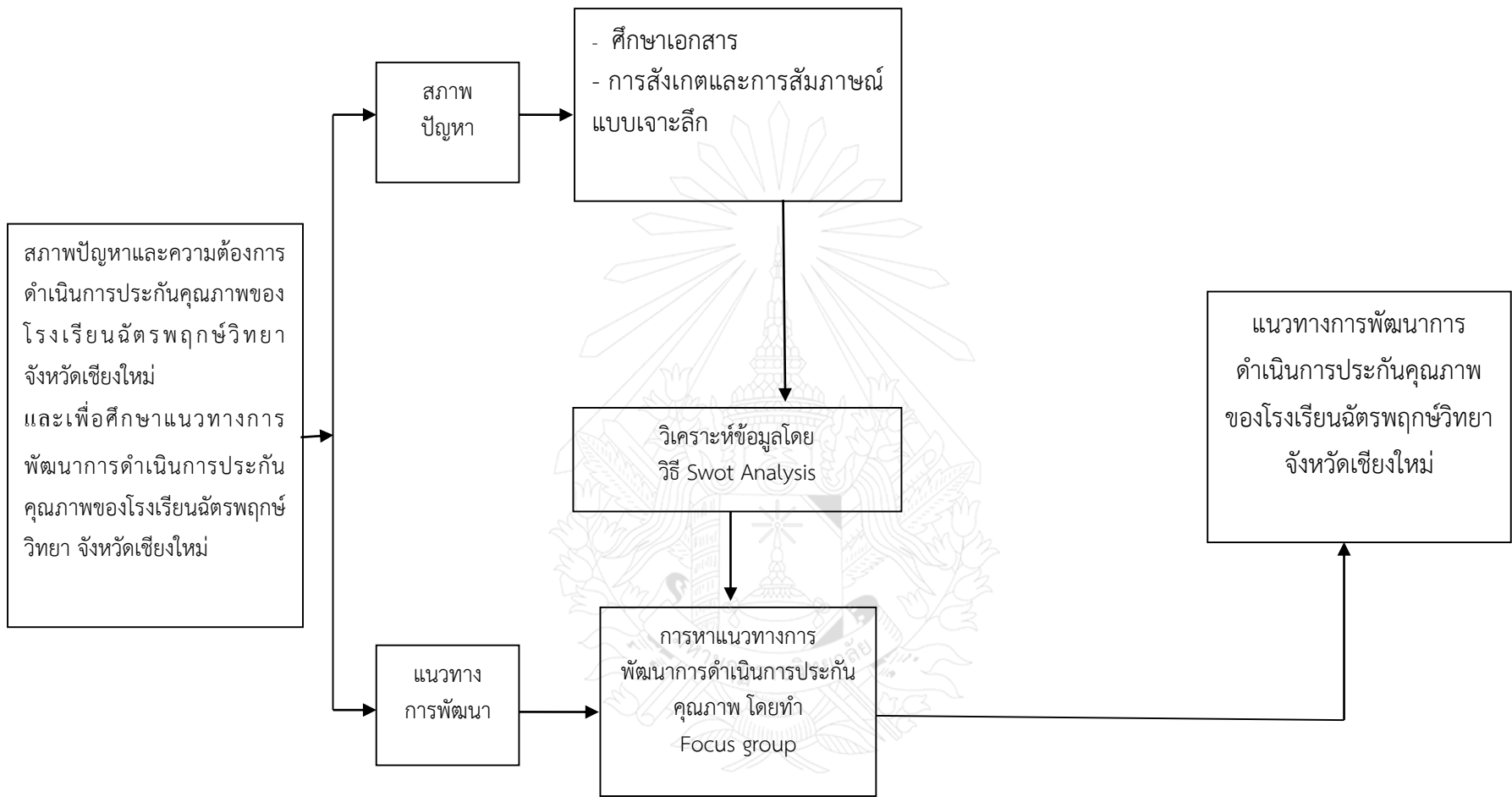
จากการศึกษาเอกสารและกรอบแนวคิดการวิจัย (ทองสุข วันแสน ม.ป.ป., หน้า 1-10) ซึ่งจากการศึกษาทำให้ผู้วิจัยได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดของงานวิจัยได้ โดยเขียนถึงความสัมพันธ์

ระหว่างตัวแปร และครอบคลุมถึงกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยเข้าใจสิ่งที่กำลังศึกษามากขึ้น โดยในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวีทยา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีวิธีการ 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ คือ

1. ศึกษาสภาพปัญหา การบริหารงาน บริบทและปัจจัย จากเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพ วิเคราะห์โดย วิธี Swot Analysis ของโรงเรียนฉัตรพุกษวีทยา จังหวัดเชียงใหม่

2. ศึกษาหาแนวทางการพัฒนาจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยนำ ข้อมูล การสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกและการวิเคราะห์ Swot Analysis มาทำเป็นกรอบแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวีทยา จังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 1- 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 ได้ทราบสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษาต่อไป

1.4.2 ผลการศึกษาทำให้ทราบแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพในซึ่งจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประเมินภายนอกของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษาต่อไป

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. ผู้จัดการสถานศึกษาโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา	จำนวน 1 คน
2. ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา	จำนวน 1 คน
3. หัวหน้าฝ่ายบริหาร 4 ฝ่าย ของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา	จำนวน 4 คน
4. ตัวแทนครูแต่ละระดับชั้นของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา	จำนวน 4 คน
	รวมทั้งหมด 10 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้ามุ่งศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการให้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินการประเมินคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษา พ.ศ. 2553 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พุทธศักราช 2545) ดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report หรือ SAR) เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและความคาดหวังในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามแนวคิด “วงจรเดมมิ่ง” (Deming Cycle) โดยเป็นไปตามมาตรฐาน 15 ข้อ ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.5.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

โรงเรียนที่ทำการศึกษาและเก็บข้อมูลครั้งนี้ คือ โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3

1.6 ข้อยกเว้นการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกรณีโดยเลือกศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและมาตรฐานที่ว่าด้วยการประเมินคุณภาพภายในตามกฎกระทรวง ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ไม่อาจสรุปอ้างอิงถึงโรงเรียนทั่วไปได้ สามารถใช้ได้เฉพาะกับโรงเรียนที่มีขนาดเดียวกันอยู่ในชุมชนที่มีสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่คล้ายคลึงกันแต่สามารถใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการดำเนินการบริหารเพื่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนได้

1.7 คำนิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการของวิจัยฉบับนี้

แนวทาง หมายถึง วิธีทาง การทำงานและวิธีที่จะทำให้งานสำเร็จ บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม

การพัฒนา หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นหรือ ปรับปรุงให้เกิดสิ่งที่มีประโยชน์ต่องานอันก่อให้เกิดความก้าวหน้าและดีขึ้น หรือดีกว่าเดิม ยิ่งๆขึ้น

การดำเนินการ หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอนต่างๆ ที่ทำแล้วก่อให้เกิดผลดี

คุณภาพการศึกษา หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ตรงตามมาตรฐานการศึกษา

สภาพปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพ หมายถึง ลักษณะที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบันที่เป็นอุปสรรคหรือข้อขัดข้องที่เกิดขึ้นในระหว่างการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

แนวทางการดำเนินการประกันคุณภาพ หมายถึง วิธีการปรับปรุงกระบวนการและการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง โดยการสร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประกันคุณภาพ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับการประกัน ซึ่งทุกฝ่ายจะต้องดำเนินการร่วมกันทุกขั้นตอนและก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพกับผู้เรียนโดยได้จากการสนทนากลุ่ม

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน วิชาชีพครูบุคลากรทางการศึกษาและการบริหารจัดการ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษา

สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนสอดคล้องกับการตรวจติดตามการปฏิบัติงาน การดำเนินการประกันคุณภาพตามหลักเกณฑ์ขั้นพื้นฐาน มี 8 ประการ ดังนี้

1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติเอกลักษณ์ของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา

2) จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต้องผ่านการคิด และวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์อันนำมาเป็นเข็มทิศชี้้นำการดำเนินงานเพื่อการบรรลุตามวิสัยทัศน์และมาตรฐานการศึกษาที่วางเป้าหมายและเพื่อการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา

3) จัดระบบบริหารและสารสนเทศ คือ สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียนมีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศผู้เรียนเป็นรายบุคคลและทำให้เป็นปัจจุบันในทุกภาคเรียนโดยจัดเก็บในรูปแบบของเอกสารและโปรแกรมคอมพิวเตอร์

4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา คือ การดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยาโดยผู้บริหารเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานตามแผน โครงการ กิจกรรมที่กำหนดไว้ รวมทั้งมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตาม และให้ความช่วยเหลือให้สามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์

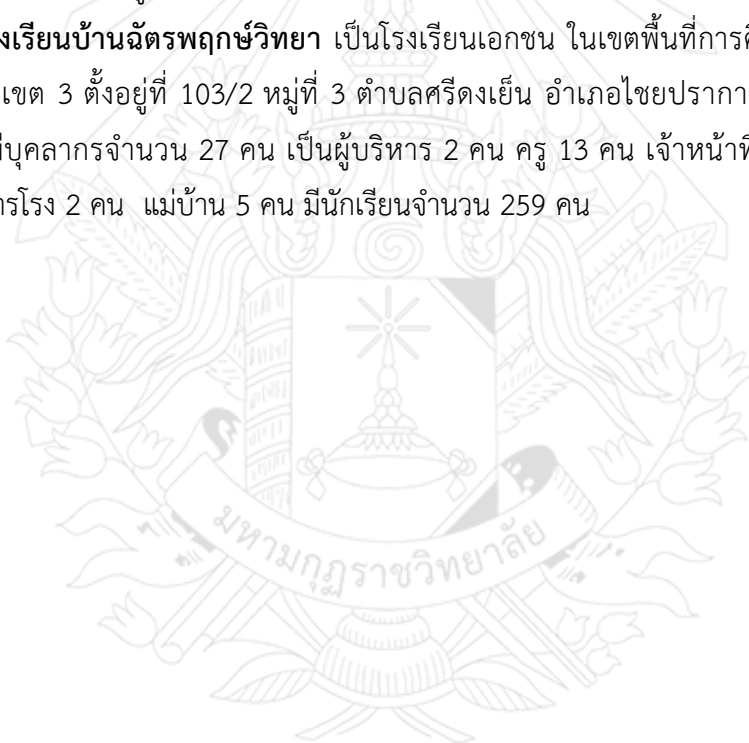
5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาแนวคิดและหลักการ คือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา รวมถึงการจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา คือ การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Evaluation) จากการแต่งตั้งคณะกรรมการในการประเมิน ให้เป็นไปตามนโยบายและการตรวจติดตามจากหน่วยงานต้นสังกัด ต้องดำเนินการให้เป็นส่วน หนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน คือการประเมิน คุณภาพภายในเป็นการสรุปและจัดทำรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนฉัตร พุทธิวิทยา เป็นรายงานประจำปี เสนอรายงานและเผยแพร่แก่ผู้ที่มีความเกี่ยวข้อง และนำไปเป็น หลักฐานข้อมูลยืนยันการพัฒนาสถานศึกษาสำหรับรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกต่อไป

8) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง หมายถึง ทางโรงเรียน ฉัตรพฤษวิทยามีการสร้างเสริมแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้กับ บุคลากรเพื่อเป็นเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพ การศึกษาและเป็นข้อมูลการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางที่ดีขึ้น

โรงเรียนบ้านฉัตรพฤษวิทยา เป็นโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่เขต 3 ตั้งอยู่ที่ 103/2 หมู่ที่ 3 ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ปัจจุบันมีบุคลากรจำนวน 27 คน เป็นผู้บริหาร 2 คน ครู 13 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 3 คน และ นักการภารโรง 2 คน แม่บ้าน 5 คน มีนักเรียนจำนวน 259 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพฤษฯ วิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลความรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม
- 2.2 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา
- 2.3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ
- 2.4 การประกันคุณภาพ
- 2.5 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
- 2.7 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนฉัตรพฤษฯ วิทยา
- 2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมสร้างเสริมความรู้และปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้อง เกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นพระประมุข (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2547, หน้า 19-23) รัฐจึงได้ตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ขึ้น กำหนดให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในหมวดที่ 6 เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษากล่าวถึงหลักการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยแยกเป็นระบบการประกันคุณภาพภายใน และการประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายในเป็นเรื่องภายในของสถานศึกษาที่ต้องจัดทำเองโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแต่การประกันคุณภาพเป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระ และมีความเป็นกลางและมี

บทบาทหน้าที่ในการประเมินเปรียบเทียบมาตรฐานของสถานศึกษาทั่วประเทศและดำเนินการเปรียบเทียบทุกๆ 5 ปี

หมวด 6 จะกล่าวเฉพาะความสัมพันธ์ของสถานศึกษากับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพดังกล่าวและขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนี้เท่านั้น รายละเอียดดังในมาตราต่อไป

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอกและทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

ให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

ในพระราชบัญญัติ กล่าวถึง มาตรฐานไว้หลายอย่างในมาตรา 33 สภาการศึกษาฯ มีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะเป็นมาตรฐานระดับกว้าง ครอบคลุมทุกระดับ ส่วนในมาตรา 34 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานก็มีหน้าที่พิจารณาเสนอ "มาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน" ที่สอดคล้องกับแนวทางกว้างๆ ของสภา

ฉะนั้น บทบาทหน้าที่ของสำนักงานรับรองมาตรฐานตามมาตรา 49 เป็นบทบาทหน้าที่พิจารณารายละเอียดของเกณฑ์มาตรฐาน และตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับหน่วยงานตามมาตรา 33 และมาตรา 34

การกำหนด "มาตรฐาน" ดังที่กล่าวมาแล้ว ไม่ว่าจะในระดับใดจะต้องสอดคล้องกับ "ความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้"

ในวรรค 2 ของมาตรา 49 กำหนดให้สำนักงานประเมินคุณภาพภายนอกทุกๆ 5 ปี และรายงานมาตรา 50 ให้สถานศึกษาให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่มีข้อมูล

เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ตลอดจนให้บุคลากรคณะกรรมการของสถานศึกษารวมทั้งผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษาให้ข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนที่พิจารณาเห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติการของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองที่ทำการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษานั้น

มาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากมิได้ดำเนินการดังกล่าวให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษารายงานต่อคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือคณะกรรมการการอุดมศึกษาเพื่อดำเนินการให้มีการปรับปรุงแก้ไข

สรุปว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มุ่งหมายให้การจัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และมีคุณธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดให้มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกระทรวง สถานศึกษาต้องจัดให้มีการมีระบบการประกันคุณภาพภายในอันเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกที่ดำเนินการเปรียบเทียบทุกๆ 5 ปี

2.2 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษา

สืบเนื่องจากการที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดให้การประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีกฎกระทรวงได้มีการออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัยให้สถานศึกษาถือปฏิบัติไปพลางก่อน

จากนั้นในปี พ.ศ. 2546 กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546 ซึ่งได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาโดยเน้นความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาตามภารกิจ 8 ประการดังนี้

1. การจักระบบบริหารและสารสนเทศ
2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การตรวจสอบทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษา
6. การประเมินคุณภาพการศึกษา
7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
8. การผดุงระบบการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้มีการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบโดยเน้นการดำเนินคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกแนวคิดการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตั้งอยู่บนพื้นฐานของการป้องกัน เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

และในปี พ.ศ. 2553 ด้วยเหตุที่มาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติบัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด ดังนั้น จึงได้มีการยกเลิกกฎกระทรวงที่ออกไปแล้วและให้ใช้กฎกระทรวงที่ปรับใหม่ คือ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพของการศึกษา พ.ศ.2553 แทนโดยที่หลอมรวมการประกันคุณภาพภายในของการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การอุดมศึกษา และการประกันคุณภาพภายนอกไว้ในฉบับเดียวกัน กฎกระทรวงฉบับนี้สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอกที่ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ยังกำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาพื้นฐาน ” ที่มีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ในด้านการจัดการศึกษาการบริหารสถานศึกษาหรือการประเมินการจัดการศึกษา จำนวนไม่เกิน 9 คน แต่งตั้งโดยรัฐมนตรีเพื่อช่วยในการขับเคลื่อนการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด รวมทั้งสามารถแข่งขันกับนานาชาติและผู้เรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับต้นๆ เมื่อเข้าร่วมแข่งขันในเวทีโลก

โดยให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

จะเห็นได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน นั้น ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด (สำนักทดสอบทางการศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 4 - 6)

สรุปได้ว่าหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการศึกษาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับและต้องเป็นไปตามที่กฎกระทรวงกำหนด มีหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ข้อ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2.3 แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) เป็นระบบที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการ ทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กร หรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อ ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถมีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะครู และผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่

ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และประกาศกฎกระทรวง

ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 10) ได้กล่าวถึงหลักในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) โดยให้สถานศึกษามีอิสระและมีความคล่องตัวในการ บริหาร รวมถึงการตัดสินใจดำเนินงาน ทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การสั่งอำนวยการความสะดวก และให้อิสระแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ตลอดจนให้สถานศึกษาสามารถปรับปรุงตนเอง รับผิดชอบและจัดการศึกษา ได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมให้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ปุชนิยบุคคล ภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ/คณะทำงานของสถานศึกษา ร่วมกันคิด ตัดสินใจ สนับสนุน ส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษา ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจ ในความสำเร็จของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาโดยรวม

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) โดยสถานศึกษาและ คณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกันกำหนดเป้าหมาย (Goals) และจุดเน้นที่ต้องการพัฒนามีการร่วมกัน จัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา (School Improvement Plan) เลือกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒมาให้เหมาะสม และสามารถทำให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม สถานศึกษาจะต้องประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ ต้องการพัฒนา ตลอดจน แผนพัฒนาสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายรับรู้ ทั้งเพื่อเป็นสัญญาประชาคม และ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทาง การทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการประกันคุณภาพ การศึกษาที่การดำเนินการสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ขั้นตอนคือ

1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาการติดตามและการ ตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา กระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือโดย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อนำผล จากการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม /โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นจึงตั้งอยู่บนฐานความ เป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้า ของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพ

การศึกษาพร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อตรวจสอบความก้าวหน้าสถานศึกษาจะต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่แสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผน รวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่าการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมากแต่ในระดับสถานศึกษานั้น คือหน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอนโดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้สถานศึกษาชั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2549, หน้า 10-45) ได้กล่าวว่าแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

มาตรฐานการศึกษามีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับการจัดการศึกษาที่ใช้หลักการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาโดยที่สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง และบริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผลและการประเมินคุณภาพทางการศึกษา

จากมาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดผลเพื่อยกระดับการศึกษาของประเทศให้เกิดประโยชน์กับประชาชนไทยทุกคนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศโดยนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ประกาศให้สถานศึกษาทุกแห่งที่เปิดสอนระดับดังกล่าว ใช้เป็นเป้าหมายการพัฒนาโดยเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษา ให้เป็นไปตามเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาเอง อาจต้องการเพิ่มเติมมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดเฉพาะเจาะจงตามบริบทและความต้องการของท้องถิ่น อีกทั้งได้โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของ

ชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเอกลักษณ์ของสถานศึกษาโดยกำหนดให้เหมาะสมครอบคลุมสาระการเรียนรู้และศักยภาพของผู้เรียน สถานศึกษาและท้องถิ่น

2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดกลางควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผนติดตามตรวจสอบคุณภาพ และจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยแต่งตั้งคณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายมาร่วมคิดร่วมวางแผนและร่วมติดตามตรวจสอบ เก็บข้อมูล ส่วนสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีจำนวนครูน้อยมาก ควรร่วมกันวางแผนจัดระบบการเก็บและรวบรวมข้อมูลเป็นหมวดหมู่ตั้งแต่ต้นปีการศึกษา ทำให้ได้ตามแผนที่วางไว้ เพื่อให้ไม่ให้สะสมจนทำไม่สำเร็จเมื่อถึงสิ้นปีการศึกษา

สำหรับการจัดระบบสารสนเทศนั้น สถานศึกษาย่อมทราบดีว่ามีอยู่มากมาย เช่น ข้อมูลผู้เรียน ครูและบุคลากร ข้อมูลอาคารและสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกข้อมูลพัฒนาบุคลากร ข้อมูลทรัพยากร ข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น สถานศึกษาควรมีการจัดระบบสารสนเทศ ให้เป็นหมวดหมู่ให้ครอบคลุมและข้อมูลมีความสมบูรณ์ ค้นหาได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว มีการนำข้อมูลมาใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่เสมอ การจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอาจแบ่งเป็นด้านก็ได้ เช่น ด้านคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการ และคุณภาพการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้หรืออาจจะจัดโดยวิธีอื่นที่สถานศึกษาเห็นว่าเหมาะสมก็ได้

3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ในการจัดทำแผนดังกล่าวนี้สถานศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้คือ

3.1 มีการสังเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมี แผนปฏิบัติการประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและแผนระยะยาว

3.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายพัฒนาและสภาพความสำคัญของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

3.3 กำหนดวิธีการดำเนินงาน โดยอาศัยหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูล เชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผลการพัฒนาบุคลากร และการบริหาร จัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

3.5 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรภายในชุมชนเพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและการนำผลไปใช้ในการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา

ในแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการ กิจกรรม ที่ต้องดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ การดำเนินงานตามแผนนั้น สถานศึกษาต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วมใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ การติดตามตรวจสอบ คุณภาพ ของสถานศึกษา สถานศึกษาควรตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูล สารสนเทศ การดำเนินงานโครงการ ตลอดปีการศึกษาโดยใช้มาตรฐานการศึกษาเป็นกรอบการติดตาม ตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา

สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปีดำเนินการ อย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ครูผู้ปกครองและผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวการณ์ ปัจจุบันด้วย คือ

5.1 วิสัยทัศน์และภารกิจของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและสอดคล้องกับสภาวะ ปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนอะไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2 แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลตลอดจนนำผลมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนาโดยรวมมีความ ชัดเจนเข้าใจง่าย และมีทิศทางการพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่

5.3 การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อม สนับสนุน การเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์ การสอนหลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดการกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา

ฝึกรความคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิดกล้าแสดงออกหรือไม่ สถานศึกษามีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติและมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมาย บ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียนรู้เข้าใจและทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่และผู้เรียนได้มีโอกาส นำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพจริงเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5.5 การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ฉะนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนการพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาโดยเฉพาะห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้นประเด็นในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในจึงวิเคราะห์ว่าผู้บริหารอุทิศตนให้องค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างไร เป็นผู้นำในการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือแหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้สอน คณะทำงาน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่ มีการรวบรวมแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

5.6 การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอก (สถาบัน อุดมศึกษา องค์กรธุรกิจ ภาครัฐและเอกชน) ช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนาวิชาชีพด้วยวิธีการใดบ้าง จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่

การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้อง เพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ผลการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนให้ตระหนักการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. จากการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังได้กล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา

ที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตามสถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ สถานศึกษาอาจทำการประเมินคุณภาพผู้เรียนโดยรวม จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อเปรียบเทียบกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียนเป็นรายคน เป็นการตรวจสอบและยืนยันคุณภาพผู้เรียนทางด้านวิชาการโดยขอใช้แบบทดสอบจากองค์กรที่มีแบบทดสอบที่ได้มาตรฐาน

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใด ๆ ก็ตาม ต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้ จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามเนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมาก จนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่เป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

ในการจัดทำรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษาหรือ ที่เรียกสั้น ๆ ว่า รายงานประจำปีนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ให้แนวทางไว้เป็นตัวอย่างในเอกสารชื่อแนวทางการเขียนรายงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา โดยเสนอให้แบ่งรายงานเป็น 4 บทคือบทที่ 1 สะท้อนสภาพทั่วไปของสถานศึกษา บทที่ 2 ระบุเป้าหมายการพัฒนาของสถานศึกษา บทที่ 3 ระบุความสำเร็จการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสถานศึกษา บทที่ 4 ระบุจุดเด่น จุดด้อยและความต้องการการช่วยเหลือ นอกจากนี้ควรระบุหลักฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของการประเมินตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาไว้ด้วย

เมื่อจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเสร็จเรียบร้อยแล้ว สถานศึกษาส่งรายงาน ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้นสังกัดภายในเดือนพฤษภาคมของทุก ๆ ปี และส่งให้สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพสถานศึกษา (สมศ.) เฉพาะในปีที่เข้ารับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะนำรายงานของสถานศึกษาทั้งหมดมาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับเขตพื้นที่ และเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเดือนกรกฎาคมของทุก ๆ ปี จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจะได้นำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษามาสังเคราะห์เป็นภาพรวมระดับประเทศ นำผลที่ได้ มากำหนดนโยบาย กลยุทธ์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศต่อไป

ประโยชน์สำคัญของการจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ไม่ได้อยู่ที่จัดทำเพื่อรายงานใคร แต่อยู่ที่การนำผลไปใช้วางแผนปรับปรุงงานต่อ ๆ ไป ดังนั้นสถานศึกษา ต้องตระหนักถึงความจำเป็นในการจัดทำรายงาน และนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ในการทำให้คุณภาพสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวน การดำเนินงานตามโครงการ กิจกรรมอยู่เสมอ โครงการ กิจกรรมที่ทำได้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียน การพิจารณาโครงการ กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดังนี้

8.1 ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้

8.2 ถ้าเป็นโครงการที่ดีแต่ดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมายเพราะมีจุดบกพร่องปรับปรุงแก้ไข สามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดียิ่งขึ้น

8.3 ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้น ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

8.4 หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่สื่อเค้าว่าจะเกิดปัญหา ต้องหาทางป้องกันไว้ก่อน ก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา

อย่างไรก็ตาม ในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้น สถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1) สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา

2) เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะและต้องทำอย่างต่อเนื่อง

3) พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ก็ได้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบ่งปันความรู้อันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้องมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็จะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา

สรุปได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นระบบที่สถานศึกษาจะสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการจะสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานและถือเป็นกลไกสำคัญอีกประการหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้โดยมีหลักในการดำเนินการอยู่ 3 ขั้นตอน คือ การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งกำหนดให้สถานศึกษาต้องดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวงกำหนดไว้โดยมีแนวทางการดำเนินงานพัฒนา 8 ข้อ คือ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนา สถานศึกษาที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ

การศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิผลมากขึ้น

2.4 การประกันคุณภาพ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2544-2549) (อ้างถึงใน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2549, หน้า 1-6) ประกาศวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศไทยในอนาคต 20 ปี ชำนาญว่ามีจุดมุ่งหมายเน้นการแก้ปัญหาความยากจนและยกระดับคุณภาพชีวิตของคนส่วนใหญ่ของประเทศให้เกิด “การพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่ดีมีสุขของคนไทย” และสร้างค่านิยมร่วมให้คนไทยตระหนักถึงความจำเป็นและปรับเปลี่ยนกระบวนกรความคิด ทักษะคิดและกระบวนกรทำงาน โดยยึด “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางให้เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารจัดการประเทศแบบใหม่ที่มุ่งสู่ประสิทธิผลและคุณภาพแล้วก้าวตามโลกได้อย่างรู้เท่าทัน

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษามีกระบวนกรดำเนินการสัมพันธ์กัน 3 ประการ ดังนี้

1. การพัฒนาคุณภาพเป็นการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (ทั้งระดับชาติระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ปฐมวัย ระดับเขตพื้นที่การศึกษา หรือระดับสถานศึกษาที่กำหนดขึ้นเพิ่มเติมตามบริบทหรือเอกลักษณ์ของสถานศึกษา) หัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ คือการสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนตระหนักถึงความจำเป็นของกรทำงานเป็นกลุ่ม ทำงานอย่างมีระบบ และทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่องจัดทำข้อมูลสารสนเทศในส่วนที่รับผิดชอบ ใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นให้เป็นประโยชน์ในการพัฒนางานเป็นประจำมีการเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบกรพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาให้บรรลุถึงมาตรฐานที่กำหนดนั้น ต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan) ที่ทุกกิจกรรม / โครงการ / งานมีเป้าหมายเดียวกัน คือการยกระดับคุณภาพผู้เรียนทุกด้านมีการพัฒนาด้านปัจจัยให้สามารถใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพสรรหาให้เพียงพอดูแลรักษาให้ใช้ได้อยู่เสมอและปลอดภัยในการใช้' ประการสำคัญต้องมีระบบและกลไกการปฏิบัติงานตามแผนรวมทั้งติดตามกับการดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือ สนับสนุน กำกับ ติดตามความก้าวหน้า และยืนยันกรพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายและบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนด โดยการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถดำเนินงานในแต่ละระดับ ได้ดังนี้

- 2.1 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน/โครงการ ตลอดปี การศึกษาทั้งด้านการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน คุณภาพการจัดการเรียนการสอน คุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษาและด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้จัดทำเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาได้ทันทั่วทั้งที่และเป็นข้อมูลสำหรับประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาได้

2.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบสถานศึกษา เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมายตามมาตรฐานที่กำหนดไว้สถานศึกษาทุกแห่งควรได้รับการติดตามตรวจสอบคุณภาพจากเขตพื้นที่การศึกษาอย่างน้อย 1 ครั้ง ภายใน 3 ปี (ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553) สำหรับสถานศึกษาที่มีความเข้มแข็ง เขตพื้นที่การศึกษาควรส่งเสริมให้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง ยกย่องสถานศึกษาที่มีรูปแบบการพัฒนาที่ดีให้เป็นตัวอย่างแก่สถานศึกษาแห่งอื่นได้ส่วนสถานศึกษาที่มีคุณภาพผู้เรียนต่ำหรือมีแนวโน้มต่ำลงอันเนื่องมาจากปัญหาต่าง ๆ เขตพื้นที่การศึกษาควรตั้งคณะทำงานเข้าไปช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและติดตามความก้าวหน้าเป็นระยะเขตพื้นที่การศึกษาต้องทำรายงานติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทราบด้วย

2.3 การติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวมระดับประเทศโดยหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการกำหนดนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและผลักดันให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องกำหนดมาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพ สถานศึกษาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างสถานศึกษาเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพสถานศึกษาให้บริหารและจัดการศึกษาได้อย่างเต็มที่

3. การประเมินและรับรองคุณภาพ เป็นการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ส่วนที่เกี่ยวข้องกันดังนี้

3.1 การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาจากการติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาในข้อ 2.1 สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศมาประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด (ตามระดับการศึกษาที่จัดซึ่ง หมายถึง มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย) จัดทำเป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษาผู้ปกครองชุมชน หน่วยงานต้นสังกัดและรายงานต่อสาธารณชน

3.2 การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาการประเมินในส่วนนี้เป็นการดำเนินงานโดยองค์กรภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ซึ่งเป็นองค์กรมหาชน ทำหน้าที่ประเมินและให้การรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดใน ทุก ๆ 5 ปีผลจากการประเมินในภาพรวมจะนำเสนอ

รัฐบาลเพื่อนำไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ การกำหนดทิศทาง การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติ การดำเนินการทั้ง 3 ประการเป็นกระบวนการที่มีความสัมพันธ์และส่งผลซึ่งกันและกันโดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพสามารถดำเนินการได้ทั้งในส่วนการพัฒนาคุณภาพและการประเมินคุณภาพ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา 2549, อ้างถึงใน มนัสนันท์ อภิชัย, 2554, หน้า 10)

ความหมายการประกันคุณภาพการศึกษา

นอกจากนี้นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา ได้ให้นิยามความหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 81 ได้กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาอบรมและสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิด “ความรู้คู่คุณธรรม” และจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ก่อให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาครั้งใหญ่ที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา คือ ได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, มาตรา 47) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษามี 3 ประการ คือ

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการการศึกษา ทั้งยังเป็นการป้องกันการจัดการศึกษาที่ด้อยคุณภาพและสร้างสรรค์การศึกษาให้เป็นกลไกที่มีพลังในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพสูงขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 กล่าวว่าความหมายของการประกันคุณภาพ หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบ

คุณภาพและมาตรฐานของสถานศึกษา โดยการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง การตรวจสอบคุณภาพโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

สอดคล้องกับสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547, หน้า 11) ที่ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายในว่า หมายถึง การประเมินผลติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายในโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด

จันทิรา จันทเลิศ (2548, หน้า 25) และโสภณ พรหมแก้ว (2553, หน้า 25) ได้กล่าวว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ต่อจากนั้น สหชาติ จินวัฒน์ (2550, หน้า 9) ได้กล่าวว่าการประกันคุณภาพการศึกษา หมายความว่า การประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่จัดขึ้นมา เพื่อต้องการที่จะให้สถานศึกษามีการจัดการศึกษาให้ดีขึ้นมีคุณภาพ เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพเป็นกระบวนการที่จะทำให้การจัดการศึกษาทุกห้องที่ ทุกระดับ และทุกโรงเรียนได้ดำเนินการให้ผลผลิตของโรงเรียนมีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้รับบริการและเป็นหลักประกันสร้างความมั่นใจให้กับชุมชนและผู้เกี่ยวข้องในการประกันคุณภาพการศึกษาที่โรงเรียนได้ดำเนินการ

ดารา บึงราชภูร์ (2555, หน้า 27) ได้กล่าวว่าการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการจัดกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา ที่ประกอบด้วยกลไกการควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพเดมิ่ง ตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การตรวจสอบ และการพัฒนาปรับปรุง สอดคล้องกับ นันทการ ชัยบาล (2549, หน้า 8) ที่กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการเพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา ว่าสถานศึกษานั้น ๆ มีความสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพตามที่กำหนด

สรุปได้ว่าการประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การดำเนินการประเมินผลและติดตาม ตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยบุคลากรของสถานศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดที่กำกับดูแล เพื่อสร้างความมั่นใจและความพึงพอใจแก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมโดยรวม ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรโดยพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยกระบวนการบริหารวงจรคุณภาพเดมิ่ง

ขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพ

สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543, หน้า17-49) ได้กล่าวว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ว่าประกอบด้วยขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (P – Plan) เป็นการเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้เสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีแผนที่ควรจัดทำได้แก่ แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี แผนการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร แผนการประเมินคุณภาพการศึกษาและแผนงบประมาณ

2. การปฏิบัติตามแผน (D – Do) เมื่อสถานศึกษาวางแผนการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้ว บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. การตรวจสอบประเมินผล (C – Check) ในขั้นตอนนี้มีกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติ คือ วางกรอบการประเมิน จัดทำจัดทำเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล แปลความหมายข้อมูล และตรวจสอบ ปรับปรุงคุณภาพ

4. การพัฒนาปรับปรุง (A – Act) ประกอบด้วย การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร การนำผลการตรวจสอบประเมินมาใช้ในการวางแผนในระยะต่อไป

5. การเขียนรายงานประจำปี มีขั้นตอนการดำเนินงานคือ

5.1 รวบรวมผลการดำเนินงานและผลการประเมิน

5.2 วิเคราะห์และสังเคราะห์จำแนกตามมาตรฐานการศึกษา

5.3 เขียนรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549, หน้า 6- 29) กล่าวว่าหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องรูปแบบ “ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา” ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีองค์ประกอบดังนี้

1. การพัฒนามาตรฐาน (กำหนดมาตรฐานที่มุ่งเน้นจะพัฒนาและต้องดำเนินการทุกมาตรฐาน)

2. จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (ประจำปี)

3. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ (แต่งตั้ง/จัดบุคลากรเป็นคณะทำงานและเตรียมพร้อมข้อมูลของสถานศึกษาโดยละเอียด เป็นระเบียบ/ระบบและปัจจุบัน)

4. ดำเนินการตามแผน (มีปฏิทินดำเนินการชัดเจน)

5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาในปีนั้น ๆ (มีเครื่องมือ/ผลการตรวจสอบ ทบทวน คุณภาพของสถานศึกษาเป็นปัจจุบันทุกกิจกรรม/โครงการ)

6. จัดประเมินคุณภาพภายใน (ประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา)

7. จัดทำรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (SAR : นำเสนอต่อผู้รับบริการทุกส่วน/ชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง)

8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (นำผลไปใช้ในการพัฒนาปีต่อไปอย่างต่อเนื่อง)

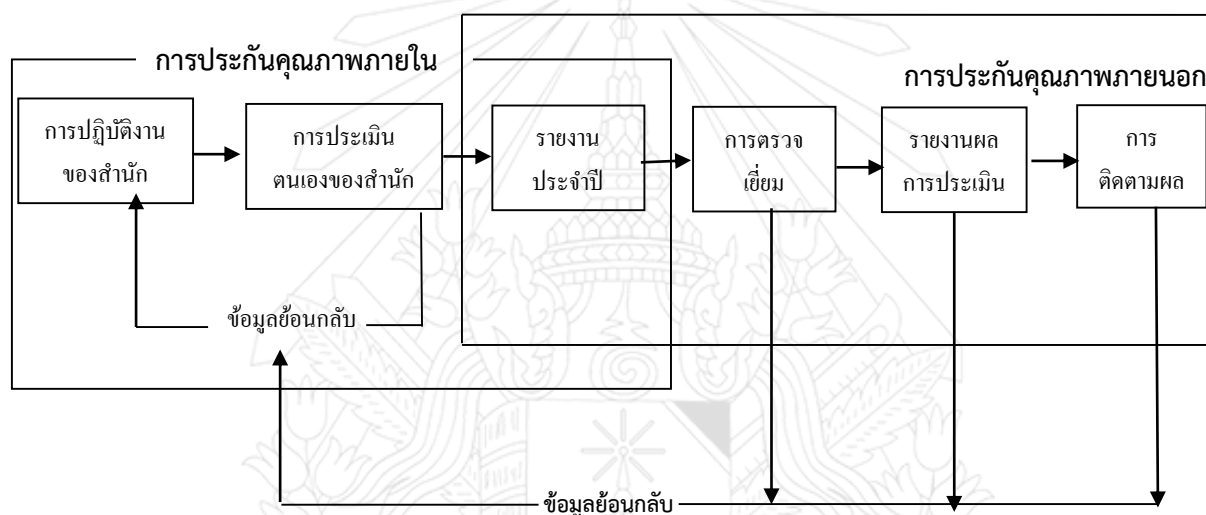
จะเห็นได้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นยังคงกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม คือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษามีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกๆ ใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็น “ การประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด ”

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐาน

ระบบการประกันคุณภาพในของสถานศึกษาเป็นการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน ทำอย่างต่อเนื่องด้วยกระบวนการ มีส่วนร่วมมุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ คุณภาพที่เกิดกับผู้เรียน การทำงานโดยยึดระบบคุณภาพย่อมสร้างความมั่นใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรที่เกี่ยวข้องว่า สถานศึกษาจัดการศึกษาที่ได้พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาแสดงถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ

การดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษานอกจากจะเป็นการพัฒนาสถานศึกษาโดยตรง แล้วผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในยังใช้หลักฐานยืนยันคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อเตรียมพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ฉะนั้น สถานศึกษาต้องมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อสะท้อนถึงผลการจัดการศึกษาแต่ละระดับ ผลการบริหารจัดการศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผลจากการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาซึ่งผลการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ดังกล่าวเป็นมาตรฐานที่สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ใช้ในการประเมินคุณภาพภายนอก มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จะเป็นตัวเชื่อมโยงการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายนอก ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจำเป็นต้องมีมาตรฐานการศึกษาที่มีความครอบคลุม ชัดเจน และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ความคาดหวังในอนาคตสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะมีข้อมูลและสารสนเทศที่สะท้อนให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่แท้จริง

จากข้อมูลข้างต้นเห็นว่าการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (Output/Outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ 2-2

ภาพ 2-1 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

สรุปได้ว่าการประเมินคุณภาพภายใน จะเน้นการตรวจสอบและการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาด้านต่างๆ ของปัจจัยนำเข้า (Input) และกระบวนการ (Process) ส่วนการประกันคุณภาพภายนอกจะเน้นการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาในด้านต่างๆ ของผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ดังนั้นการประกันคุณภาพภายในย่อมส่งผลถึงการประกันคุณภาพภายนอกโดยตรง

2.5 แนวคิดการวิเคราะห์ (SWOT Analysis)

ผู้คิดค้น SWOT เทคนิคนี้ อัลเบิร์ต ฮัมฟรีย์ (Albert Humphrey) ได้ชื่อว่าเป็นผู้เริ่มแนวคิดนี้โดยนำเทคนิคนี้มาแสดงในงานสัมมนาที่ มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด (เอกวินิต พรหมรักษา, ม.ป.ป)

SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือ สภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นการวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (situation analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารขององค์กรทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกองค์กร ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อองค์กรธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ขององค์กรระดับองค์กรที่เหมาะสมต่อไป

องค์ประกอบของ SWOT

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัทซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาที่สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็น

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส การที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายในนักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นเช่น การเมือง การปกครอง กฎหมาย ราคาน้ำมัน ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิด จากสภาพแวดล้อมภายนอก บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ เช่น ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

ข้อดี ของ SWOT

1. ใช้ประเมินสภาวะแวดล้อมและสถานภาพขององค์กรโดยเน้นศักยภาพและความพร้อมที่องค์กรมีอยู่และพยายามหลีกเลี่ยงภัยคุกคามหรือความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอกรวมทั้งแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรด้วยเนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ได้เพิ่มมากขึ้น
2. นำไปใช้ปรับปรุงแนวคิดและแนวปฏิบัติของการจัดทำแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานให้มีโอกาสสร้างความสำเร็จมากขึ้น
3. ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ในการปรับปรุงการทำงานความก้าวหน้าและขีดจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบงานเป็นการป้องกันการแทรกแซงการทำงานจากปัจจัยภายนอกได้มากขึ้น

ข้อเสีย ของ SWOT (ขององค์กรมีข้อที่ควรคำนึง 4 ประการ Boseman et al., 1986) คือ

1. องค์กรต้องกำหนดก่อนว่า องค์กรต้องการที่จะทำอะไร
2. การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคต้องกระทำในช่วงเวลาขณะนั้น
3. องค์กรต้องกำหนดปัจจัยหลัก (key success factors) ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้ถูกต้อง
4. องค์กรต้องประเมินความสามารถของตนให้ถูกต้อง

ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการทำ SWOT Analysis

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมา บนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อมและสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้มันน้อยที่สุดได้ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กรโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กร ทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร แหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อ การบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กรเพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้าด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั่นเองว่า ปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร

- จุดอ่อนขององค์กร (W - Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในจากมุมมอง ของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบายการเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆและพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

- โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถขจัดข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้ หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

- อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มี ความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบ

อัมพร ไหลประเสริฐ (2548, หน้า 1) ให้ความหมายการวิเคราะห์ SWOT Analysis ว่าเป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร SWOT มาจากตัวย่อภาษาอังกฤษ 4 ตัว ดังนี้

S มาจาก Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็ง ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก องค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงาน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล องค์กรจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

W มาจาก Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อน ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยภายใน สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้อยความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดี

เป็นปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่างๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาเหล่านั้น

O มาจาก Opportunities หมายถึง โอกาส ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร เป็นผลจากการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายใน นักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอ และใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้น

T มาจาก Threats หมายถึง อุปสรรค ซึ่งเกิดจากปัจจัยภายนอก ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ และในทางกลับกัน อุปสรรคอาจกลับกลายเป็นโอกาสได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้องค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของตนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์แวดล้อม เป็นข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก ซึ่งธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์การตลาดให้สอดคล้องและพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นดังตารางที่ 2-1 แสดง SWOT Analysis

SWOT Analysis		
สภาพแวดล้อมภายใน	Strength (S) จุดแข็ง จุดเด่น ข้อได้เปรียบ	Weakness (W) จุดอ่อน ข้อเสียเปรียบ
สภาพแวดล้อมภายนอก	Opportunity (O) โอกาส สิ่งเกื้อกูล ที่จะดำเนินกิจกรรม	Threats(T) อุปสรรคที่จะทำให้ ดำเนินกิจกรรมไม่สำเร็จ

ประโยชน์ของ SWOT

1. นำ SWOT ไปจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาองค์กร
2. การทำ SWOT จะช่วยให้หัวหน้าสถานการณ์ และมีการเตรียมความพร้อมกับการปรับเปลี่ยนของสภาพแวดล้อม บางครั้งเมื่อโอกาสมาถึง องค์กรจะได้เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ได้ทันและ

เต็มที่ หรือ ถ้าเรารู้ว่าแนวโน้มจะมีปัญหาอุปสรรคอะไรเกิดขึ้นกับองค์กร เราจะได้มีการเตรียมตัวรับมือ ผ่อนสถานการณ์ที่เลวร้ายให้บรรเทาลงได้

วิธีการทำ SWOT Analysis

การทำ SWOT นั้นทีมงานต้องมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของตัวเององค์กรเอง ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลคู่แข่ง ข่าวสารทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกประเทศมาเป็นตัวช่วยในการวิเคราะห์ อย่าลืมว่า เราต้องวิเคราะห์โดยอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่เป็นจริงไม่ใช่จินตนาการ SWOT ต้องทำให้เป็นไปในทางเดียวกันกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หรือ เป้าหมาย (Vision, Mission และ Objective) หรือเข้ากับทรัพยากรในองค์กรและความสามารถที่เข้ากับสิ่งที่องค์กรถนัด แล้วนำ SWOT มาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวางแผนกลยุทธ์องค์กร โดยเขียน รายการออกมาให้น้อยที่สุด โดยดูข้อมูลจาก Strengths, Weaknesses, Opportunities และ Threats (อัมพร ไทลประเสริฐ 2548, หน้า 3)

ตัวชี้วัดการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

การบริหาร ภาพพจน์ขององค์กรประชาชนยอมรับหรือไม่ ทักษะและความสามารถของผู้บริหารสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงได้ไหม โครงสร้างขององค์กรสอดคล้องกับบุคลากร เทคโนโลยี สภาพแวดล้อมหรือไม่ สนับสนุนการตัดสินใจที่รวดเร็วหรือไม่ สามารถประสานงานระหว่างฝ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ ระบบการวางแผนงาน มาตรฐานและกระบวนการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมปฏิบัติได้สอดคล้องกันหรือไม่ บุคลากร ทักษะคติของพนักงาน ความสามารถในการทำงาน ประสบการณ์ จำนวนพนักงาน มีกลไกเหมาะสมเพื่อได้มา รักษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือไม่

เงินทุน แหล่งที่มาของเงินทุน ต้นทุนของเงินทุน ปริมาณเงิน ระยะเวลาในการใช้คืน ระบบบัญชีเพื่อการคำนวณต้นทุน การกำหนดงบประมาณสอดคล้องกับแผนงานขององค์กรหรือไม่ ฐานะการเงินขององค์กร เพิ่มพูนรายได้อย่างไร การควบคุมทางการเงินเป็นอย่างไร

เครื่องจักร/ครุภัณฑ์/สิ่งก่อสร้าง มีประสิทธิภาพแค่ไหน เหมาะสมกับปริมาณงานหรือไม่ เครื่องมือถูกใช้เต็มที่หรือถูกใช้บางส่วน การดัดแปลงใช้กับงานอื่น ค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุง

วัตถุดิบ ปริมาณ ต้นทุนในการดำเนินงาน จำนวนผู้ผลิตและผู้ขาย ฤดูกาล ระยะเวลาในการสั่งซื้อ

เทคโนโลยี/นวัตกรรม เทคโนโลยีทันสมัยหรือล้าสมัย การสร้างมูลค่าเพิ่ม ความได้เปรียบในเชิงเปรียบเทียบ การวิจัยและพัฒนา

นอกจากการวิเคราะห์ SWOT ที่ละด้านแล้ว ยังมีวิธีการ SWOT อีกแบบที่น่าสนใจ บางครั้งเราอาจจับคู่ทำการวิเคราะห์แบบนี้ได้ เรียกว่า TWOS Matrix ดังตารางที่ 2

SO วิเคราะห์พร้อมกันเลยว่า เรามีจุดแข็งอะไรและมีโอกาสอะไรที่สนับสนุนจุดแข็งนั้น เช่น ในธุรกิจการขนส่ง พนักงานของเรามีความชำนาญเส้นทาง สามารถลดระยะทางการขนส่งได้และประหยัดกับราคาน้ำมันลดลงทำให้โอกาสทำกำไรมีสูงขึ้น

ST วิเคราะห์ว่าเรามีอุปสรรคอะไรบ้าง และเราจะสามารถใช้จุดแข็งแก้ไขอุปสรรคนั้นได้อย่างไร เช่น ในธุรกิจท่องเที่ยว ในช่วงหน้ามรสุมนักท่องเที่ยวจะลดลง โรงแรมเรามีจุดแข็งในด้านการจัดกิจกรรมเสริมและสถานที่อบรมสัมมนา อาจจะดึงดูดให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการโรงแรมได้อย่างสม่ำเสมอ

WO วิเคราะห์ว่า มีสภาพแวดล้อมภายนอกอะไรบ้างที่เอื้อโอกาสให้เราแล้ว แต่ถ้าเรายังมีจุดอ่อน อะไรที่จะทำให้เราฉกฉวยโอกาสนั้นไม่ได้

WT วิเคราะห์ว่า มีสภาพแวดล้อมภายนอกอะไรบ้างที่เป็นอุปสรรคกับเราและยังกระทบกับจุดอ่อนของเราโดยตรงด้วย ดังตารางที่ 2-2 แสดง TWOS Matrix

TWOS Matrix	จุดแข็งที่สำคัญ	จุดอ่อนที่สำคัญ
โอกาสที่สำคัญ	S-O Strategies นำจุดแข็งไปเพิ่มโอกาส	W-O Strategies นำโอกาสไปลดจุดอ่อน
อุปสรรคที่สำคัญ	S-T Strategies นำจุดแข็งไปลดอุปสรรค	W-T Strategies ปิดจุดอ่อนเพื่อลดอุปสรรค

เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วเราจะได้รายการหัวข้อ SWOT ออกมา ให้จัดประเภทดูว่า เป็น SO, ST, WO, WT อย่างละกี่รายการ และจัดลำดับความสำคัญว่าควรปรับปรุงและแก้ไขรายการใดก่อน

กลยุทธ์ที่คิดขึ้นมาแต่ละข้อสามารถเชื่อมและเสริมกันได้ เช่น กลยุทธ์ในช่อง WT สามารถแปลงให้เป็นโอกาสทางธุรกิจและนำไปเชื่อมและสร้างกลยุทธ์ในช่อง SO ได้ ซึ่งจะเห็นว่าเมื่อเอามาจับคู่กันแล้วก็จะเข้าใจองค์กรและปัญหาที่เกิดขึ้น มองภาพรวมออก และสามารถวางกลยุทธ์ขององค์กรได้อย่างถูกต้องและถูกทิศทาง แต่ที่สำคัญคือ ควร เขียนรายการ SWOT ออกมาให้สั้นที่สุด โดยควรเขียน ออกมาไม่เกินสามรายการต่อหนึ่งตัวหรือทั้งหมดควรรวมกันไม่เกิน 12 รายการ โดยเอาสิ่งที่สำคัญต่อองค์กรมากที่สุดขึ้นมา ไม่เช่นนั้นเวลา ทำรายการของกลยุทธ์ออกมาจะมากเกินไปและเมื่อนำไปปฏิบัติจะเยอะและทำได้ยาก

สรุปได้ว่า เมื่อหัวหน้างานหรือผู้บริหารระดับต้นและกลางทำวิเคราะห์ SWOT องค์กร ผลสรุปจะออกมาว่ามีปัญหาความไม่ชัดเจนของทิศทางองค์กร ขาดทรัพยากรสนับสนุน แต่ถ้าเป็น SWOT ที่ให้ระดับผู้บริหารระดับสูงทำการวิเคราะห์เอง จะเห็นผลการวิเคราะห์อีกแบบหนึ่ง เช่น การประสานงานไม่ดี ขาดระเบียบวินัย ดังนั้น การทำ SWOT ควรใช้ทีมงานทุกแผนกและอาจจะใช้

หัวหน้างาน ผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูงมาทำร่วมกัน และรวบรวมจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรคทั้งหมดมารวมกัน ซึ่งต้องเปิดโอกาสให้ผู้เสนอ SWOT ให้เหตุผลและอธิบายสาเหตุว่าทำไมจึงให้หัวข้อนี้เป็นจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส หรืออุปสรรค จากนั้นให้ที่ประชุมซักถามและออกความเห็น แล้วใช้มติที่ประชุมเป็นการชี้ขาดว่าเห็นชอบหรือไม่ หรือจะเปลี่ยนเป็นประเภทอื่น

ผไท อุทุมสุภรัตน์ (ม.ป.ป, หน้า 1-9). กล่าวว่า การศึกษาสถานภาพเป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึง ปัจจัย ที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งนั้นๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินสภาพว่าเป็นอย่างไร และควรพัฒนาไปในทิศทางใด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าเป็นการสำรวจหาขีดความสามารถเพื่อใช้ในการวางแผน การวิเคราะห์ SWOT จึงเรียกได้ว่าเป็นการวิเคราะห์สภาพการณ์ (Situation Analysis) ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง (รู้เรา) รู้จักสภาพแวดล้อม (รู้เขา) ชัดเจน และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษาซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารของสถานศึกษาทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกสถานศึกษา ทั้งสิ่งที่ได้เกิดขึ้นแล้วและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมทั้งผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ที่มีต่อสถานศึกษาธุรกิจ และจุดแข็ง จุดอ่อน และความสามารถด้านต่าง ๆ ที่สถานศึกษามีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์และการดำเนินตามกลยุทธ์ของสถานศึกษาระดับสถานศึกษาที่เหมาะสมต่อไป

หลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) คือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพองค์กร หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต SWOT เป็นตัวย่อที่มีความหมายดังนี้

S	ย่อมาจาก Strengths	หมายถึง จุดแข็ง (ข้อได้เปรียบ)
W	ย่อมาจาก Weaknesses	หมายถึง จุดอ่อน (ข้อเสียเปรียบ)
O	ย่อมาจาก Opportunities	หมายถึง โอกาส (ปัจจัยที่จะส่งผลให้สามารถดำเนินการได้)
T	ย่อมาจาก Threats	หมายถึง อุปสรรค (ปัจจัยที่คุกคามการดำเนินงาน)

ขั้นตอน / วิธีการดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้าง ด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค ของสถานศึกษา ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมาจากจุดแข็งของสถานศึกษา และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถ กำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนของสถานศึกษาให้มีน้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก สถานศึกษา โดยมีขั้นตอน ดังนี้

การประเมินสภาพแวดล้อมภายใน (S , W)

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาจะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในสถานศึกษาทุกๆด้านเพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษาแหล่งที่มาเบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อการบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสถานศึกษา

จุดแข็งของสถานศึกษา(S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ในสถานศึกษานั้นเองว่า ปัจจัยใดภายในสถานศึกษาที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นของสถานศึกษาที่สถานศึกษาควรนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาได้ และควรดำรงไว้เพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา

จุดอ่อนของสถานศึกษา (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในจากมุมมอง ของผู้ที่อยู่ในสถานศึกษานั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในสถานศึกษาที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบของสถานศึกษาที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือขจัดให้หมดไปอันจะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา

การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก (O , T)

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกสถานศึกษานั้นสามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานของสถานศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษาเช่นอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของ ประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึง กรรมวิธีใหม่ๆและพัฒนาการทางด้านเครื่องมืออุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการของสถานศึกษาในระดับมหภาค และสถานศึกษาสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้ หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม(T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกสถานศึกษา ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งสถานศึกษาจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพสถานศึกษาให้มี ความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระแทกดังกล่าวได้

ตารางที่ 2-3 แสดงการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายใน (2S-4M)และสภาพแวดล้อมภายนอก(STEP)

สภาพแวดล้อมภายใน (2S-4M)	สภาพแวดล้อมภายนอก (STEP)
1. โครงสร้างของสถานศึกษา (Structure) 2. ระบบบริการ(Services) 3. บุคลากร(Man) 4. การเงิน(Money) 5. วัสดุและอุปกรณ์(Materiall) 6. การบริหารจัดการ(Management)	1. ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Socio-Cultural) 2. ด้านเทคโนโลยี (Technology) 3. ด้านเศรษฐกิจ (Economics) 4. ด้านการเมืองและกฎหมาย (Political and Legal)
วิเคราะห์ ระบุสถานการณ์ จุดอ่อน(Weaknesses) – จุดแข็ง (Strengths)	วิเคราะห์ ระบุสถานการณ์ โอกาส(Opportunities) – อุปสรรค (Threats)

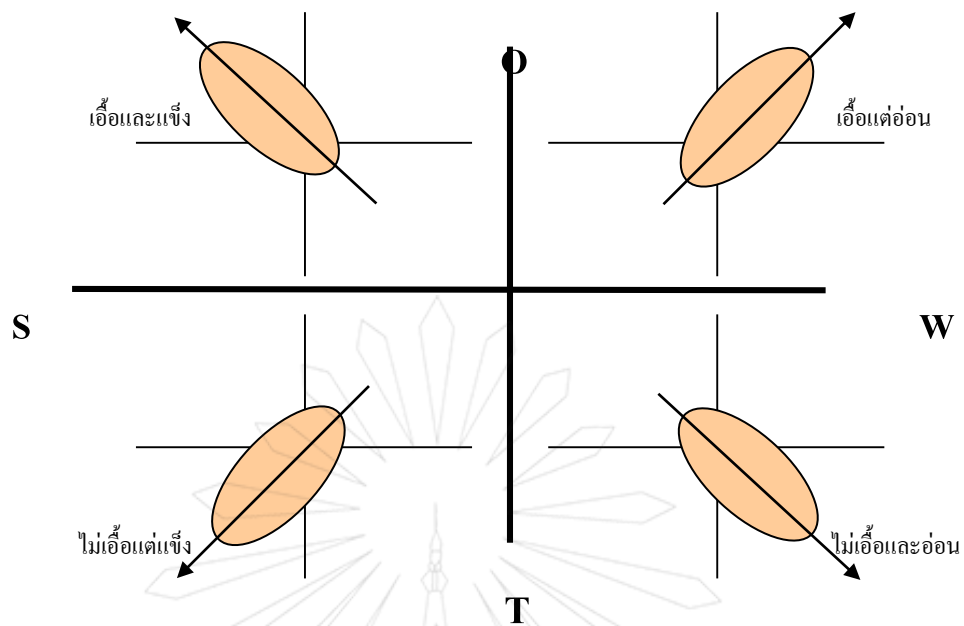
ประโยชน์ของการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อม เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ทั้งภายนอกและภายใน สถานศึกษา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้แต่ละอย่างจะช่วยให้เข้าใจได้ว่ามีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานของ สถานศึกษาอย่างไร จุดแข็งของสถานศึกษาจะเป็นความสามารถภายในที่ถูกใช้ประโยชน์เพื่อการ บรรลุเป้าหมาย ในขณะที่จุดอ่อนของสถานศึกษาจะเป็นคุณลักษณะภายใน ที่อาจจะทำลายผลการ ดำเนินงาน โอกาสทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ให้โอกาสเพื่อการบรรลุเป้าหมาย สถานศึกษา อุปสรรคทางสภาพแวดล้อมจะเป็นสถานการณ์ที่ขัดขวางการบรรลุเป้าหมายของ สถานศึกษา ผลจากการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาไปในทางที่ เหมาะสม

การกำหนดทิศทาง

โดยทั่วไปจะมี 4 ลักษณะ คือ

1. เอื้อและแข็ง คือ ปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง และปัจจัยภายนอกสร้างโอกาส เอื้อต่อ การดำเนินการ
2. เอื้อแต่อ่อน คือ ปัจจัยภายในมีความอ่อนแอ แต่ปัจจัยภายนอกสร้างโอกาส เอื้อต่อการ ดำเนินการ
3. ไม่เอื้อแต่แข็ง คือ ปัจจัยภายในมีความเข้มแข็ง แต่ปัจจัยภายนอกไม่สร้างโอกาส เป็น อุปสรรคต่อการดำเนินการ
4. ไม่เอื้อและอ่อน คือปัจจัยภายในมีความอ่อนแอ และปัจจัยภายนอกไม่สร้างโอกาส เป็น อุปสรรคต่อการดำเนินการ

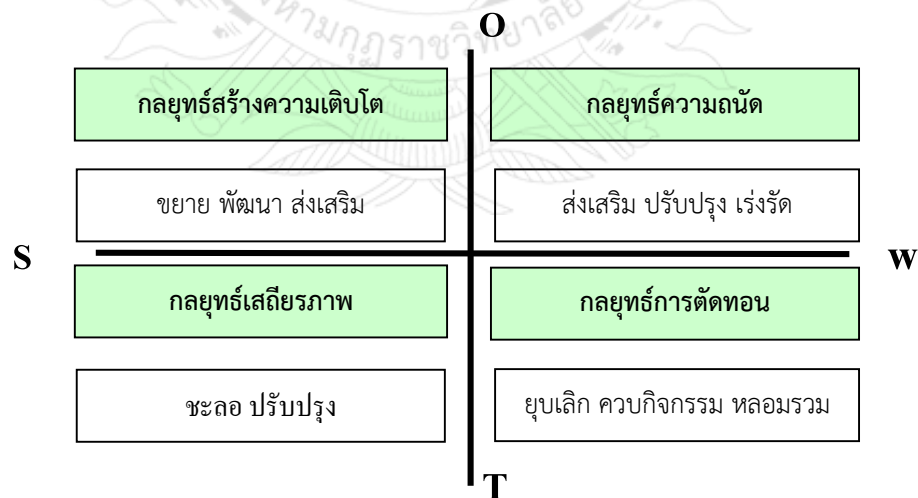

ภาพที่ 2-2 การกำหนดทิศทาง

การกำหนดกลยุทธ์

โดยทั่วไปจะมี 4 ประเภท คือ

1. กลยุทธ์สร้างการเจริญเติบโตเป็นกลยุทธ์ที่เอื้อและแข็งโดยขยายกิจการหรือดำเนินงานเพิ่มเติมขึ้น
2. กลยุทธ์ความถนัดเป็นกลยุทธ์ที่เอื้อแต่อ่อน โดยเลือกดำเนินงานเฉพาะที่มีความรู้ความชำนาญ
3. กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพเป็นกลยุทธ์ที่ไม่เอื้อแต่แข็งโดยเลือกดำเนินงานที่กำลังดำเนินงานอยู่ไม่ขยาย
4. กลยุทธ์การตัดทอน เป็นกลยุทธ์ที่ไม่เอื้อและอ่อน โดยการทบทวนภารกิจในส่วนที่ทำประโยชน์ได้

ภาพที่ 2-3 การกำหนดกลยุทธ์

สรุปได้ว่าการศึกษาสถานภาพสถานศึกษาเป็นการเลือกวิธีการทำงานอย่างมีทิศทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อให้สามารถดำเนินการได้ประสบผลสำเร็จ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง การกำหนดทิศทางของสถานศึกษาช่วยให้การดำเนินงานของสถานศึกษามีความชัดเจนมากขึ้น ซึ่งสถานศึกษาต้องรู้สถานภาพของตนเองก่อนว่าอยู่ในสถานภาพที่ต้องปรับขยาย แก้ไข หรือพัฒนาอะไรบ้าง

สรุปว่า การวิเคราะห์ SWOT คือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ซึ่งเป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน เพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อม และวิเคราะห์โอกาส-อุปสรรค การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์กร ความสามารถด้านต่าง ๆ ที่องค์กรมีอยู่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์สถานภาพที่ต้องปรับขยาย แก้ไขหรือพัฒนาตามกลยุทธ์ขององค์กร

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

การสนทนากลุ่ม คือการสัมภาษณ์ในอีกรูปแบบหนึ่งที่รวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่มประมาณ 6-10 คน ซึ่งเลือกมาจากประชากรเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549) ซึ่งการสนทนากลุ่มเหมาะสำหรับการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายหลากหลาย เช่น การค้นกาประเด็นของเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ยังไม่มีความรู้มาก่อน (Exploratory) การหาคำอธิบายกลุ่มและการสัมภาษณ์กลุ่ม ต่างก็เป็นวิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย แต่ความต่างอยู่ตรงไหนเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยควรรู้เพื่อจะได้เลือกวิธีเก็บข้อมูลได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยของตน

อรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2551, หน้า 146) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group) หมายถึง การร่วมพูดคุยกันอย่างสนิทสนมระหว่างผู้นำการสนทนาและผู้ร่วมสนทนา หรือระหว่างผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญหรือผู้รู้ (Key Informants) การสนทนากลุ่มควรมีสมาชิกในวงสนทนา 7-8 คน เพื่อให้มีการโต้แย้งได้พอเหมาะ ผู้นำการสนทนาต้องกำหนดประเด็นคำถามล่วงหน้า โดยมีคำถามหลักหรือคำถามประเด็นหลักของการศึกษา การเตรียมประเด็นคำถาม คำถามทุกข้อต้องประกอบด้วยตัวแปร นำตัวแปรมาสร้างคำถามที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน คำถามแต่ละข้อต้องตั้งสมมุติฐานย่อยๆให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้คำตอบในเชิงเหตุผล

รัตนะ บัวสนธ์ (2551, หน้า 112 - 113) ให้ความหมายว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) หมายถึง การให้บุคคลกลุ่มหนึ่งที่นั่งวิจัยคัดเลือกมา สนทนาโต้ตอบแสดงความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกันในประเด็นต่างๆ ที่นักวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การสนทนากลุ่ม

จัดเป็นการรวบรวมข้อมูล ที่เป็นการผสมเทคนิควิธีการเก็บข้อมูลแบบการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) และการสัมภาษณ์รายบุคคล (individual interview) กล่าวคือนักวิจัยสามารถที่จะทำการสังเกตพฤติกรรมอากัปกริยาของบุคคลในกลุ่มสนทนาได้และในขณะเดียวกันนักวิจัยก็อาจจะทำการซักถามบุคคลใด บุคคลหนึ่งในประเด็นใดๆ ที่สงสัยก็ได้การสนทนากลุ่มมิใช่การสัมภาษณ์กลุ่ม (Group interview) แม้ว่าลักษณะการดำเนินงานจะอาศัยการสัมภาษณ์พูดคุยกันระหว่างนักวิจัยกับกลุ่มบุคคลก็ตาม ทั้งนี้ เพราะมีลักษณะที่แตกต่างกันอย่างน้อยสามประการใหญ่ๆ คือ

ประการแรก คือ การสัมภาษณ์กลุ่มจะเป็นการซักถามบุคคลต่างๆ ในกลุ่มตามประเด็นที่นักวิจัยกำหนดไว้ และมุ่งให้บุคคลได้ตอบมีปฏิสัมพันธ์กับนักวิจัยเป็นหลักซึ่ง รัตนะ บัวสนธ์(2551, หน้า 123) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การสัมภาษณ์กลุ่ม เป็นการอาศัยความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มให้ร่วมกันตอบและตรวจสอบซึ่งกันและกันตามประเด็นคำถามของผู้สัมภาษณ์ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่ม ค่อนข้างเป็นข้อมูลที่มีความตรงน่าเชื่อถือได้มากเพราะ ผ่านการตรวจสอบจากสมาชิกในกลุ่มมาแล้วนั่นเอง

ประการที่สอง คือ กลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมในการสนทนากลุ่มนั้น มิได้เป็นการจัดกลุ่มที่เกิดขึ้นเองตามปกติ กลุ่มบุคคลที่ร่วมสนทนานั้นเป็นกลุ่มบุคคลที่นักวิจัยคัดเลือกกำหนดให้เข้าร่วมกลุ่ม โดยพิจารณาตามคุณสมบัติต่างๆ แล้วให้บุคคลเหล่านั้นมีปฏิสัมพันธ์กันให้มากที่สุด หรือมุ่งให้บุคคลในกลุ่มได้มีการอภิปรายโต้แย้งกัน

ประการที่สาม ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลจะไม่ใช้เวลายาวนาน ดังเช่นการสัมภาษณ์กลุ่ม ซึ่งผู้วิจัยจะต้องเข้าไปอยู่ร่วมในสนามวิจัยเพื่อสร้างความคุ้นเคยกับสมาชิก แต่การสนทนากลุ่มจะใช้ช่วงเวลาสั้น ซึ่งใช้เฉพาะการเก็บข้อมูลตามประเด็นที่ต้องการและเมื่อได้แล้วก็ยุติการสนทนา

นอกจากนั้น การสนทนากลุ่มยังแตกต่างจากการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) หรือการประชุมระดมสมอง (brain storming) เพราะมิได้มุ่งหาคำตอบที่เป็นข้อสรุป หรือความคิดเห็นร่วมกันที่มีต่อประเด็นต่างๆของบุคคลในกลุ่มดังเช่นวิธีการทั้งสองนี้ แต่การสนทนากลุ่มนั้น ความคิดเห็นที่ได้จากการสนทนาอาจจะหลากหลายขึ้นอยู่กับมุมมองและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

สุภางค์ จันทวานิช (2553, หน้า 91) กล่าวว่า มนุษย์สัมพันธ์ในการสัมภาษณ์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสัมภาษณ์ทุกรูปแบบ เราต้องทำให้ผู้ที่ให้สัมภาษณ์นั้นพอใจที่จะพูดกับเรา และยินดีให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่ จึงจะมีทางให้ข้อมูลอย่างลึกซึ้งได้ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ให้สัมภาษณ์ มีขั้นตอน คือ มีท่าที่เป็นมิตร เช่น การพูดจาเป็นกันเอง การยิ้ม และการแสดงความเอาใจใส่ในคำพูดของเขาตลอดเวลา ไม่แสดงที่ท่าดูถูกหรือทำท่าว่าเขาไม่รู้อะไร แล้วจึงอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการ

สัมภาษณ์ให้เป็นที่เข้าใจในกรณีที่เขาพูดนอกเรื่องบางครั้งควรปล่อยบ้าง มิใช่ตัดบทย่างกะทันหันจนเกินไป

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม(Focus Group) เป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้ กล่าวคือ การสนทนากลุ่มผู้ร่วมสนทนาจะมีการอภิปรายในประเด็นต่างๆ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา แตกต่างจากการสัมภาษณ์กลุ่มที่ไม่ได้เน้นให้มีการอภิปรายแต่เป็นการตอบคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยผู้ให้สัมภาษณ์ได้ตอบกับผู้วิจัย ไม่ได้ให้แสดงความคิดเห็นอภิปรายคำตอบของผู้ให้สัมภาษณ์คนอื่นในกลุ่ม เป็นการเก็บข้อมูลที่เป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือแนวคิดใหม่ๆ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

ประโยชน์ของการสนทนากลุ่ม

1. ใช้ในการศึกษาความคิดเห็น ทศนคติ ความรู้สึก การรับรู้ ความเชื่อ และพฤติกรรม
2. ใช้ในการกำหนดสมมติฐานใหม่ๆ
3. ใช้ในการกำหนดคำถามต่างๆที่ใช้ในแบบสอบถาม
4. ใช้ค้นหาคำตอบที่ยังคลุมเครือ หรือยังไม่แน่ชัดของการวิจัยแบบสำรวจ เพื่อช่วยให้งานวิจัยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม

กล่าวว่าการสนทนากลุ่มไม่ได้จัดทำได้ในระยะเวลาอันสั้น ก่อนที่จะมีการประชุมควรมีการเตรียมการไม่น้อยกว่า 4 สัปดาห์บางครั้งกว่าที่จะปฏิบัติได้จริงอาจใช้เวลาถึง 6-8 สัปดาห์ ก่อนที่จะมีการดำเนินงานผู้ร่วมงานควรมีการตกลง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหัวข้อการสนทนาและทดสอบคำถามเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การสนทนาที่เกิดขึ้นเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนดซึ่งมีขั้นตอนในการจัดสนทนากลุ่มดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์
2. กำหนดกลุ่มเป้าหมายของผู้ให้ข้อมูล
3. ตัดสินใจว่าจะทำกี่กลุ่ม
4. วางแผนเรื่องระยะเวลาและตารางเวลา
5. ออกแบบแนวคำถาม ควรเรียงคำถามจากคำถามที่เป็นเรื่องทั่วไป เบาๆ ง่ายต่อการเข้าใจ และสร้างบรรยากาศให้คุ้นเคยกันระหว่งนักวิจัยกับผู้เข้าร่วมสนทนาแล้วจึงวกเข้าสู่คำถามหลัก หรือคำถามหลักของประเด็นที่ทำการศึกษาแล้วจึงจบลงด้วยคำถามเบาๆ อีกครั้งหนึ่ง เพื่อผ่อนคลายบรรยากาศในวงสนทนาและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง ในช่วงท้ายอาจเติมคำถามเสริมเข้าไป แต่ต้องเป็นคำถามสั้นๆ อาจเป็นคำถามที่ไม่ได้เตรียมมาก่อน แต่เป็นคำถามที่ปรากฏขึ้นมาระหว่างการสนทนา

6. ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น

7. ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) และผู้จดบันทึก (Notetaker)

- ผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ต้องสร้างบรรยากาศในการสนทนาและควบคุมเกมได้เป็นอย่างดีให้เกิดความเป็นกันเองมากที่สุด Moderator จะต้องไม่แสดงความคิดเห็นของตนเอง ควรจะปล่อยให้ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ อิสระเสรีและเป็นธรรมชาติมากที่สุด Moderator ที่ดีจะต้องสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

- ผู้จดบันทึก (Notetaker) จะต้องอยู่ร่วมตลอดเวลาและควรทำหน้าที่ในการจดบันทึกเพียงอย่างเดียวไม่ควรร่วมสนทนาด้วย เพราะจะทำให้การจดบันทึกข้อมูลไม่ครบถ้วน และจะต้องเป็นผู้ถอดเทปด้วยตนเอง เพื่อความเข้าใจในสิ่งที่ได้บันทึกและเนื้อหาสาระในเทปที่ตรงกัน

- ผู้ช่วยทั่วไป (Assistant) มีหน้าที่คอยควบคุมเครื่องบันทึกเสียงและเปลี่ยนเทปขณะที่กำลังดำเนินการสนทนาและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ดำเนินการสนทนาและผู้จดบันทึกเพื่อให้แต่ละคนทำหน้าที่ได้อย่างเต็มที่

8. คัดเลือกผู้เข้าร่วมกลุ่มสนทนา

9. การจัดการเพื่อเตรียมการทำสนทากลุ่ม เป็นการเตรียมสถานที่ กำหนดวัน เวลา และจัดเตรียมอุปกรณ์ต่างๆ ที่จำเป็น เช่น เครื่องบันทึกเทป ม้วนเทป ถ่าน สมุด ดินสอ เครื่องดื่ม อาหารว่าง หนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสนทนา เป็นต้น

10. จัดกลุ่มสนทนา

11. ประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

- ถอดเทปออกมาเป็นบทสนทนา ควรถอดเทปออกมาอย่างละเอียดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและต้องไม่ใช่ความคิดของตนเองที่ถือเป็นข้อสรุปลงไปด้วย

- วิเคราะห์ข้อมูล โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา ถ้าจะให้ดีควรทำการวิเคราะห์ร่วมกันหลายๆคนเพื่อเป็นการอภิปรายร่วมกัน ถ้ามีความเห็นไม่ตรงกันควรกลับไปฟังรายละเอียดจากเทปใหม่ แล้วกลับมาอภิปรายด้วยกันอีก

12. การเขียนรายงานการวิจัยควรเริ่มต้นโดยการเขียนเค้าโครงเรื่องก่อน แล้วเขียนผลการศึกษาแยกตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและหัวข้อของแนวคำถามโดยพรรณนาในเชิงอธิบาย

สุวิมล ว่องสาณิช (2550, หน้า 344- 345) ได้กล่าวว่า เพื่อให้การดำเนินงานมีขั้นตอนที่เป็นระบบและชัดเจน จึงนำเอาเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาของ Stewart and Shamdasani (1990) มาใช้ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การนิยามปัญหาและกำหนดประเด็นคำถามในการศึกษา การกำหนดเรื่องที่จะทำการศึกษาอาจจะเกิดมาจากแนวคิด ทฤษฎี หรือเรื่องที่สนใจ โดยนำประเด็นปัญหาซึ่งเป็น

วัตถุประสงค์ในการศึกษามากำหนดเป็นตัวแปร แล้วสร้างเป็นแนวคำถามย่อย ๆ ที่สามารถตอบ วัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ขนาดของกลุ่มผู้เข้าร่วม สนทนานั้นควรมีพอเหมาะ หากน้อยเกินไปจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนามีน้อย และ หากผู้เข้าร่วมสนทนามีมากเกินไป โอกาสที่จะแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงก็จะมีน้อยการเลือก ตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการควรคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เข้าร่วมสนทนาให้มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 3 การกำหนดผู้เข้าดำเนินการสนทนา (moderator) ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำ และกำกับการสนทนาให้ดำเนินไปตามหัวข้อการวิจัยและตามแนวทางการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ ตรงกันความเป็นจริงและครอบคลุมภายในเวลาที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทาง/คู่มือการสนทนาและทดลองใช้ โดยการศึกษา จุดมุ่งหมายและตัวแปรที่ต้องการศึกษา มีการจัดลำดับความคิดและแนวทางการสนทนาไว้ล่วงหน้า เป็นขั้นตอน ช่วยให้ผู้ดำเนินการสามารถดำเนินการสนทนาในขอบเขตที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม พยายามใช้ทรัพยากรของหน่วยงาน หรือองค์กรที่สนับสนุนให้มีการจัดสนทนากลุ่มเป็นแหล่งคัดเลือกอาจใช้วิธีการสุ่มเพื่อคัดเลือก ผู้เข้าร่วมสนทนา โดยคำนึงถึงต้นทุนและคุณภาพของผู้เข้าร่วมสนทนาต้องระวังไม่ให้เกิดอคติในการ เลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา

ขั้นที่ 6 การดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาสร้างบรรยากาศให้ ผู้เข้าร่วมสนทนาที่มีความคุ้นเคย มีการแนะนำตัว การเสนอจุดประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม การขอ อนุญาตบันทึกข้อมูลโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง การดำเนินการสนทนาให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการ ให้เกิดการอภิปรายครบถ้วน ควบคุมการสนทนาให้อยู่ในประเด็น เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็น อย่างเต็มที่ โดยไม่ขึ้นนำคำตอบที่ต้องการให้เกิด

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ข้อมูลในเครื่องบันทึกเสียงจะถูกถอดออกมา เป็นสนทนาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปโดยใช้วิธีการที่หลากหลายแต่ส่วนใหญ่มักใช้การทำ เครื่องหมายในข้อความสำคัญแล้วมีการจัดหมวดหมู่ ปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี มีการ พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูล เช่น “The Ethnograph” “Hyper Research” หรือ “Nudist” เป็นต้น

ขั้นที่ 8 การจัดทำรายงานผลสนทนา ศึกษาประเด็น นำเสนอข้อมูลที่เป็นคำตอบใน ประเด็นวิจัยแล้วเขียนเป็นข้อค้นพบ

นอกจากนี้ ชาย โปธิสิตา (2550,หน้า 225) ได้ปรับขั้นตอนของ Stewart and Shamdasani (1990) ดังนี้

- ขั้นที่ 1 กำหนดปัญหาการวิจัย
- ขั้นที่ 2 กำหนดกรอบการเลือกตัวอย่าง
- ขั้นที่ 3 กำหนดผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม
- ขั้นที่ 4 สร้าง/ทดสอบแนวคำถาม
- ขั้นที่ 5 เลือกกลุ่มตัวอย่าง
- ขั้นที่ 6 จัดสนทนากลุ่ม
- ขั้นที่ 7 จัดระเบียบข้อมูล
- ขั้นที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูล
- ขั้นที่ 9 เขียนรายงาน

วิธีการดำเนินการสนทนากลุ่ม

1. แนะนำตนเองและทีมงาน ประกอบด้วย พิธีกร ผู้จัดบันทึก และผู้บริการทั่วไป โดยปกติไม่ควรให้ผู้สังเกตการณ์ อาจมีผลต่อการแสดงออก
2. อธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการมาทำสนทนากลุ่ม วัตถุประสงค์ของการศึกษา
3. เริ่มเกริ่นนำด้วยคำถามอ่อนเครื่องสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง
4. เมื่อเริ่มคุ้นเคย เริ่มคำถามในแนวการสนทนาที่จัดเตรียมไว้ในช่วงให้มีการถกประเด็น และโต้แย้งกันให้พอสมควร
5. สร้างบรรยากาศให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อกัน ควบคุมเกมส์ไม่ให้หยุดนิ่ง อย่าซักคนใดคนหนึ่งจนเกินไป คำถามที่ถามไม่ควรถามคนเดียว อย่าซักรายตัว
6. ในการสนทนา พยายามอย่าให้เกิดการข่มทางความคิด หรือชักนำผู้อื่นให้เห็นคล้อยตามกับผู้ที่พูดเก่ง (Dominate) สร้างบรรยากาศให้คนที่ไม่ค่อยพูดได้แสดงความคิดเห็นออกมาให้ได้
7. พิธีกรควรเป็นผู้คุยเก่งซักเก่ง มีพรสวรรค์ในการพูดคุย จังหวะการถามดี ถามซ้ำๆ ละเอียดควรมีการพูดแทรกตกลงอย่างเหมาะสมด้วย

ข้อดีของการจัดสนทนากลุ่ม

1. ผู้เก็บข้อมูล เป็นผู้ได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดี
2. เป็นการนั่งสนทนาระหว่างนักวิจัยกับผู้รู้ผู้ให้ข้อมูลหลายคนที่เป็นกลุ่ม จึงก่อให้เกิดการเสวนากันในเรื่องที่สนใจ ไม่มีการปิดบัง คำตอบที่ได้จากการถกประเด็นซึ่งกันและกันถือว่าเป็นการกลั่นกรองซึ่งแนวความคิดและเหตุผล โดยไม่มีการตีประเด็นปัญหาผิดไปเป็นอย่างอื่น

3. การสนทนากลุ่ม เป็นการสร้างบรรยากาศเสนาให้เป็นกันเองระหว่างผู้นำการสนทนาของกลุ่มกับสมาชิกกลุ่มสนทนาหลาย ๆ คนพร้อมกัน จึงลดทวนการฉีกอายุออกไปทำให้สมาชิกกลุ่มกล้าคุยกล้าแสดงความคิดเห็น

4. การใช้วิธีการสนทนากลุ่ม ได้ข้อมูลละเอียดและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาได้สำเร็จหรือได้ดียิ่งขึ้น

5. คำตอบจากการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นคำตอบเชิงเหตุผลคล้าย ๆ กับการรวบรวมข้อมูลแบบคุณภาพ

6. ประหยัดเวลาและงบประมาณของนักวิจัยในการศึกษา

7. ทำให้ได้รายละเอียด สามารถตอบคำถามประเภททำไมและอย่างไรได้อย่างแตกฉาน ลึกซึ้งและในประเด็นหรือเรื่องที่ไม่ได้คิดหรือเตรียมไว้ก่อนก็ได้

8. เป็นการเผชิญหน้ากันในลักษณะกลุ่มมากกว่าการสัมภาษณ์ตัวต่อตัว ทำให้มีปฏิริยาโต้ตอบกันได้

9. การสนทนากลุ่ม จะช่วยบ่งชี้อิทธิพลของวัฒนธรรมและคุณค่าต่าง ๆ ของสังคมนั้นได้ เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มมาจากวัฒนธรรมเดียวกัน

10. สภาพของการสนทนากลุ่ม ช่วยให้เกิดและได้ข้อมูลที่เป็นจริง

ข้อจำกัดของการสนทนากลุ่ม

1. ถ้าการกำหนดประเด็นต่าง ๆ ยังคลุมเครือไม่ชัดเจน ก็ยากต่อการกำหนดตัวแปรหรือปัจจัยและการสร้างแนวคำถาม

2. การสร้างแนวคำถาม จะต้องเรียบเรียงแนวคำถามให้ดีไม่วกวน โดยอาจจะเรียงลำดับตามประเภทของประเด็นตามความยากง่ายหรือตามลำดับความตรงไปตรงมาและซับซ้อนของเหตุผลดังนั้นควรจะต้องมีการทดสอบ (Pretest)

3. การคัดเลือกสมาชิกผู้เข้าร่วมวงสนทนา จะต้องได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยต้องมีลักษณะต่างๆ ที่เหมือนกัน (Homogeneous) ไม่ขัดแย้งกันและกัน

4. คำตอบในวงสนทนาบางคำตอบ อาจจะไม่ได้รับการสนทนากลุ่ม

5. เหตุการณ์หรือพฤติกรรมหรือคำตอบในบางประเด็นคำถามที่สมาชิกกลุ่มคิดว่า เป็นประเด็นธรรมดาและเคยชินอยู่แล้ว บางทีสมาชิกกลุ่มนี้ไม่ถึงลืมหยบายมาตอบ ทำให้ไม่ได้คำตอบในเรื่องคำถามในประเด็นดังกล่าว

6. การสนทนากลุ่มจะให้ผลดีมากในการศึกษาหลาย ๆ เรื่องแต่ไม่ใช่ทุกเรื่อง

7. ภาษาในการพูดคุยนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรจะพูดภาษาท้องถิ่นของสมาชิกในกลุ่มสนทนาหรือในพื้นที่ที่ทำการศึกษา

8. เทปบันทึกข้อมูล ถ้าไม่พร้อมหรือสภาพไม่เหมาะแก่การบันทึก ถ้าใช้ในการบันทึกข้อมูลแล้วเสีย บันทึกไม่ติดจะทำให้เสียข้อมูลไปเลย

9. ถ้าพิธีกรไม่ได้รับการฝึกฝนให้เป็นผู้ดำเนินการสนทนาที่ดี เตรียมตัวไม่พร้อม คุณเกมไม่ได้ ก็จะทำให้วงสนทนาดำเนินไปได้ไม่ราบรื่น

10. ถ้าในการสนทนากลุ่ม มีผู้ร่วมสนทนาเพียงไม่กี่คนที่แสดงความคิดเห็นอยู่ตลอดเวลาจะทำให้ข้อมูลที่ได้เป็นเพียงความคิดเห็นของคนส่วนน้อยเหล่านั้น ดังนั้นจึงต้องระวังไม่ให้เกิดการผูกขาดการสนทนาขึ้น

11. พฤติกรรมบางอย่างซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ยอมรับในชุมชนอาจไม่ได้รับการเปิดเผยในกลุ่มสนทนา ในกรณีนี้ใช้การสัมภาษณ์ตัวต่อตัวจะดีกว่า

ข้อควรระวังในการสนทนากลุ่ม

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น จะต้องใช้อย่างระมัดระวัง โดต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. วิธีการศึกษาแบบการจัดสนทนากลุ่มนี้ ผู้ดำเนินการสนทนาจะต้องพูดและฟังภาษาท้องถิ่นได้และเรื่องที่จะทำการศึกษาวิจัยก็มีส่วนในการที่จะกำหนดผู้ดำเนินการสนทนาว่าควรเป็นหญิงหรือชาย เช่น การอนามัยแม่และเด็กควรใช้ผู้ดำเนินการสนทนาที่เป็นหญิง

2. วิธีการจัดสนทนากลุ่ม เป็นวิธีการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพชนิดหนึ่ง ซึ่งไม่มีตัวเลขหรือสถิติที่จะนำไปใช้ในการอธิบายในเชิงปริมาณ หากแต่เป็นเพียงการอธิบายในเชิงคุณภาพ ซึ่งแสดงให้เห็นทัศนคติ ความคิดเห็นและแบบแผนพฤติกรรมที่อยู่เบื้องหลัง ที่ผู้วิจัยไม่สามารถจะหาได้จากการไปสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม ดังนั้นจึงเป็นการนำมาใช้ในลักษณะเสริมงานวิจัยแบบสำรวจหรือเสริมงานเชิงคุณภาพวิธีอื่นๆ หรือเป็นการทดสอบมติฐานใหม่ๆ เพื่อนำไปใช้กับงานวิจัยแบบสำรวจต่อไป

สรุปได้ว่า การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นการให้ผู้ร่วมสนทนาได้พูดแสดงความคิดเห็นตามประเด็นที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ความแตกต่าง คือ การสนทนากลุ่มผู้ร่วมสนทนาจะมีการอภิปรายในประเด็นต่างๆ ตามความคิดเห็นและประสบการณ์ของผู้ร่วมสนทนา ส่วนการสัมภาษณ์กลุ่มนั้น ไม่ได้เน้นให้มีการอภิปรายแต่เป็นการตอบคำถามเรื่องใดเรื่องหนึ่งการสนทนากลุ่มนั้นเหมาะที่จะใช้ในการเก็บข้อมูลที่เป็นเรื่องที่ต้องมีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้ได้คำตอบในประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา จึงเหมาะกับการวิจัยที่ต้องการหารูปแบบโครงสร้างหรือแนวคิดใหม่ๆ

2.7 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

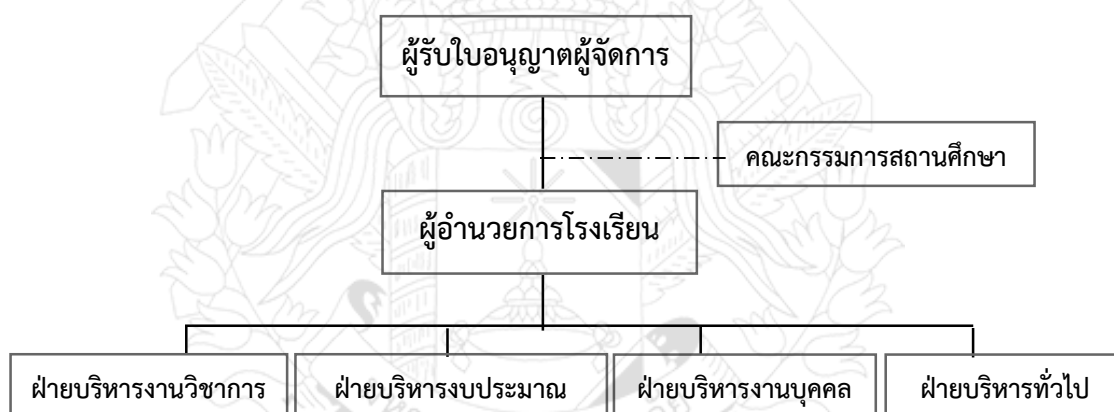
ชื่อสถานศึกษา โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 103/2 หมู่ 3 ถนนโชตนา ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๓๒๐ โทรศัพท์ 053-870954 โทรสาร 053-

870954 E-mail chatpruekwitaya@hotmail.com Website : www.chatpruekwittaya.ac.th
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในการดูแลของ สังกัดสำนักงานเขต
 พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับ ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด รวม 259 คน ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน นาย
 ทวี ฉัตรวัฒนกำจร และผู้รับใบอนุญาต นายนพรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร (โรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยา, 2554
 หน้า 1 - 5)

การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยา แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารวิชาการ
 ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการ
 บริหาร/เทคนิคการบริหารแบบวงจรการบริหารเชิงระบบของเดมมิ่งและการบริหารตามหลัก
 ธรรมาภิบาล

โครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยา

ภาพ 2-4 โครงสร้างการบริหารงานโรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยา ปีการศึกษา 2556
 (ที่มา : รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556, หน้า 13)

วิสัยทัศน์

โรงเรียนฉัตรพฤกษ์วิทยาจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพโดย
 มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักวิถีพุทธ โดดเด่นทางวิชาการ มีทักษะทาง
 กระบวนการคิดที่นำไปสู่การถ่ายทอดและการสื่อสารที่โดดเด่น มีทักษะการใช้ชีวิตที่เข้มแข็งบน
 พื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง รักสิ่งแวดล้อม และรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมของชุมชน

พันธกิจ

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและศักยภาพของผู้เรียน
2. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพุทธศาสนา
3. ส่งเสริมทักษะทางวิชาการทุกด้าน เน้นทักษะการสร้างกระบวนการคิดเพื่อการสื่อสาร
4. จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง การพึ่งพาตนเอง และการมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม
5. จัดกิจกรรม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษาศิลปวัฒนธรรมโดยชุมชนมีส่วนร่วม
6. จัดให้มีการประกันคุณภาพทุกด้าน

เป้าหมาย

โรงเรียนมัธยมพฤษวีทยาจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตรมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคม อย่างมีความสุข โดยใช้ทรัพยากร บุคลากร และปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ มาบริหารจัดการอย่างเต็ม ศักยภาพ เพื่อประโยชน์ของผู้เรียนและชุมชนเป็นสำคัญ

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนอยู่ในเขตชุมชนใกล้กับวัดศรีดงเย็น ใกล้ตลาด ซึ่งมี ประชากรประมาณ 500 คน อาชีพหลักของคนในชุมชน คือ เกษตรกรรม และ ค้าขาย ส่วนใหญ่นับ ถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีปี๋ใหม่เมือง
2. ผู้ปกครองแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีเชื้อสายไทย นับถือศาสนาพุทธ ส่วน ใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม/รับจ้าง มีส่วนน้อยที่มีอาชีพรับ ราชการ กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มคนที่มีเชื้อสายจีน นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่เป็นคนแก่จบการศึกษาใน ระดับประถมศึกษา หรือไม่จบเลย อาชีพส่วนใหญ่ รับจ้าง/ ค้าขาย ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดย เฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 30,000 บาท
3. โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โอกาส ตั้งอยู่ใกล้แหล่งเรียนรู้ที่สำคัญและเป็นประโยชน์ เช่น แหล่งโบราณสถาน/โบราณวัตถุ สถานที่ท่องเที่ยว ปลอดภัยต่อยาเสพติด/แหล่งริมน้ำ/แหล่งการพนัน สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมดี ปลอดภัย ไม่แออัด บรรยากาศร่มรื่นได้รับการ สนับสนุน และความร่วมมือจากชุมชน ผู้ปกครอง มีรถรับส่งระหว่างโรงเรียนถึงบ้าน บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ เอาใจใส่ดูแลนักเรียน คอยส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีพัฒนาการทั้งทางร่างกาย และด้านวิชาการเทียบเท่ากับเด็กในเมือง

ข้อจำกัด ตั้งอยู่ในชุมชนที่มีโรงเรียน หลายโรงเรียน จำนวนผู้เรียนลดลงผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึง ครอบคลุม ผู้เรียนได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มศักยภาพ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบ ให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาการบริหารและจัดการศึกษาบูรณาการตามหลักพุทธศาสตร์ดำเนินตามแนวทางวิถีพุทธ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนและท้องถิ่น

สรุปได้ว่า โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในการดูแลของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนทุกคนมีความรู้ ความสามารถ ตามหลักสูตรมีคุณธรรม จริยธรรมแลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข บริหารงานโดย นายณพรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร เป็นผู้บริหาร รับผิดชอบ แบ่งโครงสร้างการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายบริหารวิชาการ ฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหารแบบวงจรการบริหารเชิงระบบของเดมมิ่งและการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มนัสนันท์ อภิชัย (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5” พบว่า ผลการศึกษาสภาพและปัญหาด้านการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) มีขั้นตอนการศึกษาและการเตรียมความพร้อม (Pre-Plan) สถานศึกษามีการให้ความรู้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องมีการแต่งตั้งคณะทำงาน มีการดำเนินการประกันคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA ขั้นตอนการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา (Plan) สถานศึกษามีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการจัดทำแผนกลยุทธ์

และขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา (Do) มีการดำเนินการตามมาตรฐาน จัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน สถานศึกษาบางส่วน มีจำนวนครูน้อย การจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ ไม่มีปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านตรวจสอบคุณภาพ (Quality Auditing) พบว่าขั้นตอนการตรวจสอบและทบทวน (Check) สถานศึกษาส่วนใหญ่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ มีปฏิทินการนิเทศและติดตาม มีการจัดทำรายงานการประเมินตนเองละรายงานการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นตอนการพัฒนาและปรับปรุง (Act) สถานศึกษามีการพัฒนาและปรับปรุงตามมาตรฐานการศึกษา มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐาน ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน พบว่าในสถานศึกษาบางส่วนบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมิน ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพการประเมิน ด้านการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) พบว่าขั้นตอนการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในภาพรวม (Act) สถานศึกษามีการจัดทำรายงานผลเป็นประจำทุกปี การศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงาน มีการประเมินตามสภาพและศักยภาพของนักเรียน มีการรายงานผลการประเมินเป็นระยะๆ ปัญหาที่พบในการดำเนินงาน สถานศึกษาบางส่วนครูขาดความรู้เกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐานคุณภาพ ขาดการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ที่เป็นปัจจุบัน

วันเพ็ญ พรหมกร (2555, หน้า 126-127) ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย” พบว่าสภาพปัจจุบัน ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโดยภาพรวมและรายมาตรฐานอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาตามรายมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด พบว่ามาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดรองลงมาคือ มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยต่ำ ที่สุด ส่วนสภาพปัจจุบันตามกระบวนการบริหารคุณภาพ PDCA พบว่าโดยภาพรวมและแต่ละขั้นตอนอยู่ในระดับ มากเมื่อพิจารณาแต่ละขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยของการดำเนินการสูงที่สุดไปหาต่ำที่สุด พบว่าการวางแผน (Plan) มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดและอันดับสุดท้ายคือการปรับปรุง (Action) มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด แนวทางพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ได้ข้อสรุปโดยภาพรวม ดังนี้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน โดยเข้ามาบริหารจัดการและมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน คอยกำกับติดตาม ดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดถึงพัฒนาอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาที่เพียงพอเพื่อนำไปวิเคราะห์วางแผนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

สิระ บุญญานุสนธิ์ (2554, หน้า 54) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1” พบว่าด้านการดำเนินการขั้นการปฏิบัติตามแผน โดยภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับดี ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าอาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน ผู้บริหารจึงได้ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข ดำเนินการประกันคุณภาพภายในตามแผนปฏิบัติ

การบุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำงานเป็นหมู่คณะ จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและสนับสนุนทรัพยากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน มีการกำกับ ติดตามการทำงานทั้งระดับรายบุคคลและรายกลุ่ม ให้การนิเทศอย่างต่อเนื่อง จนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดแนวทางการพัฒนาโดยนำผลการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบแรกเป็นฐานพัฒนาทำให้โรงเรียนต้องเตรียมการและนำผลการประเมินภายนอกในรอบแรกมาปรับปรุง พัฒนามาตรฐานที่ยังมีปัญหาเพื่อให้ได้มาตรฐานตามเกณฑ์ ดังนั้นโรงเรียนจึงได้นำผลการประเมินภายนอกมาปรับปรุงการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายใน จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่ครอบคลุมสาระสำคัญตามมาตรฐานการศึกษาและนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงานในระยะต่อไป

สุมิตตา ชัยศิลป์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 และเพื่อศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกระบวนการดำเนินงานวงจร PDCA (P : Plan, D : Do, C : Check, A : Act) ตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม (focus group discussion) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ สภาพปัญหา ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยรวมมีสภาพปัญหาอยู่ในระดับน้อย ด้านที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงแนวทางแก้ไข ปัญหา และข้อเสนอแนะการปรับปรุงการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า(1) การวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างต่อเนื่อง (2) การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ควรใช้จ่ายงบประมาณตามแผนที่วางไว้ และควรหาแหล่งสนับสนุนทางทรัพยากรทางการศึกษา (3) การตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (4) การนำผลการประกันคุณภาพการศึกษามาปรับปรุง ควรวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats : SWOT) จุดเด่น ในการดำเนินงาน ตามความเป็นจริงและควรนำผลการดำเนินงานมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานในปีการศึกษาต่อไป จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ต่อไป

ศิริขวัญ ยิ่งเจริญ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “สภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์” โดยการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยคือ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร และแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัยผลจากการวิจัย พบว่า 1) ด้านการควบคุมคุณภาพการศึกษาปัญหาที่พบ คือ บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการทุกขั้นตอนน้อย และหน่วยงานยังขาดการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรและหน่วยงานรับทราบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องเฉพาะกิจ เป็นการเพิ่มภาระงาน และเกี่ยวข้องเฉพาะกับผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบเท่านั้น 2) ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา กำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานตามไตรมาสทุกกรอบ 3 เดือน และเมื่อสิ้นปีการศึกษาหน่วยงานจะจัดทำรายงานการประเมินตนเอง เพื่อเตรียมการรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาทั้งจากภายในและภายนอก ซึ่งปัญหาที่พบ คือ หน่วยงานยังขาดการวางแผนติดตามผลที่เป็นระบบและขาดความต่อเนื่อง ระบบการตรวจประเมินมีความซ้ำซ้อนเนื่องจากมีการประเมินจากหลายหน่วยงาน ทำให้บุคลากรเกิดความสับสน และ 3) ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยส่งเสริมและกระตุ้นให้นำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพ แต่ปัญหาที่พบ คือ ผู้บริหารและบุคลากรบางส่วนเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาวางแผนนำผลการประเมินไปใช้ จึงทำให้บุคลากรยังไม่เห็นความสำคัญและจะปฏิบัติเมื่อจำเป็นเท่านั้น

จำลอง บุญหล้า (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง "แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนชุมชนโปร่งวังม่วง" โดย การศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียนชุมชนโปร่งวังม่วง ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียน ประกอบด้วย ครู กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ตัวแทนชุมชนและตัวแทนนักเรียน วิธีการเก็บข้อมูลใช้เทคนิคการศึกษาเอกสาร การสังเกต การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์เชิงลึก การเปิดเวทีคืนข้อมูลและเทคนิค SWOT แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่า งานตามโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนขาดประสิทธิภาพเนื่องจากครูหนึ่งคนมีภาระงานมากเกินไป การบริหารงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนการดำเนินงานขาดการสรุปไม่เน้นการนำผลมาเปรียบเทียบกับเป้าหมาย โรงเรียนขาดฐานข้อมูลที่สำคัญสำหรับการพัฒนา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียยังไม่แสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง สื่อ อุปกรณ์สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ยังไม่เพียงพอ การส่งเสริมให้ครูใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายยังไม่ประสบผลสำเร็จ การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลของโรงเรียนยังไม่เป็นระบบและยังไม่เกิดผลในเชิงพัฒนาอย่างแท้จริง ครูสอนไม่ตรงตามวิชาเอกและวิชาที่ตนเองถนัด การอบรมที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนหรือเทคนิคการสอนใหม่ ๆ มีน้อย ครูบางคนปฏิบัติหน้าที่ไม่เต็มศักยภาพ ครูขาดการนำหลักสูตรมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูส่วนใหญ่เน้นการสอนบรรยายตามหนังสือเป็นหลัก เทคนิคการสอนไม่หลากหลาย ครูขาดทักษะในการพัฒนาสื่อนวัตกรรม ขาดการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ ขาดการสร้างเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงอย่างหลากหลายและประเมินเพื่อการตัดสินใจผลการเรียนมากกว่าประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนพบน้อย ผู้เรียนบางส่วนยังขาดคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ที่พึงประสงค์ ขาดทักษะในการคิด

วิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจัย ญาณและคิดสร้างสรรค์ ขาดทักษะในการสื่อสารสรุปความผ่าน การเขียนและการพูด ผลสัมฤทธิ์บางวิชา มีระดับคุณภาพต่ำ ขาดทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทักษะการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ โรงเรียนยังไม่ใช้แหล่งเรียนรู้ ในชุมชน และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจึงได้แสดงความคาดหวังในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอยากให้ครูทุ่มเทกับงานอย่างเต็มที่ ทำงานเป็นทีม มีการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนา จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวัดผลประเมินผลเพื่อการพัฒนา มีการวิจัยในชั้นเรียน ทุกฝ่ายร่วมกันปลูกฝังคุณธรรมให้กับนักเรียนในเรื่องวินัย ความรับผิดชอบ การมีน้ำใจเสียสละ ประหยัด พุดจาไพเราะเหมาะสม กระตุ้นให้ผู้เรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาทำหลักสูตรและสอนในโรงเรียนปรับปรุงโรงเรียน ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกัน และได้เสนอแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ โดยใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศนำจุดอ่อนจุดแข็งของโรงเรียนมาใช้ในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการจัดการศึกษา พัฒนาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ การใช้แหล่งเรียนรู้ต่างๆภายใต้ การนิเทศ กำกับ ควบคุม ติดตาม สร้างขวัญกำลังใจจากผู้บริหารอย่างใกล้ชิด ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจเป้าหมายหลักสูตรอย่างถ่องแท้ พัฒนาหลักสูตรได้ จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้สื่อเทคโนโลยี ผลิตภัณฑ์เอง การใช้แหล่งเรียนรู้ให้หลากหลายทั้งในและนอกสถานศึกษา วัดผลประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย ตามสภาพจริง และการวิจัยในชั้นเรียนนำมาปฏิบัติอย่างจริงจังและต่อเนื่องปรับปรุงโรงเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สภาพปัญหาที่มีผลต่อการพัฒนาการประกันคุณภาพเป็นเรื่องของบุคลากรที่ขาดความรู้ความเข้าใจอันเกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐานคุณภาพ และการที่มีส่วนร่วมน้อยในการจัดทำและดำเนินการประกันคุณภาพ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากร จึงทำให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นเรื่องเฉพาะกิจ จึงไม่ให้ความสำคัญ ทั้งนี้ภาระงานที่มีมากและจำนวนครูที่น้อย จึงส่งผลให้การดำเนินงานและการจัดข้อมูลสารสนเทศไม่เป็นระบบ ด้านการดำเนินการพัฒนาคุณภาพในการตรวจสอบพบว่าเมื่อมีข้อบกพร่องแล้วไม่มีการนำผลหรือข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนา และว่าด้วยเรื่องผลการเรียน ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่มีผลการประเมินต่ำส่งผลให้ผลการตรวจสอบการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอกมีผลคะแนนเฉลี่ยต่ำ ซึ่งพบว่าแนวทางในการที่จะพัฒนาการประกันคุณภาพมีดังนี้ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญการพัฒนาอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาการประกันคุณภาพ ส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดทำและเข้าร่วมดำเนินงานกระบวนการพัฒนาการประกันคุณภาพรวมถึงการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต้องทำให้ครบตามหลักการ PDCA ตามแผนปฏิบัติจนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งจะเป็นการช่วยพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ยกกระดับผลการเรียนและผลสัมฤทธิ์ให้มากขึ้น ทั้งนี้ผู้บริหารต้องมีการติดตาม นิเทศ และให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการทำงานอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ประกอบด้วย เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ
- 3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและเก็บข้อมูลโดยใช้เทคนิควิธีการ ดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารและรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บริบทของพื้นที่การศึกษา สภาพการบริหาร การจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหาการและความต้องการการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ สรุปแผนปฏิบัติงานประจำปี ผลรายงานการประเมินคุณภาพภายใน รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แผนพัฒนาสถานศึกษา

2. การสังเกต ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตสภาพ การบริหาร การจัดการเรียนการสอน สภาพปัญหา การพัฒนาการประกันคุณภาพว่าด้วยกฎกระทรวง 8 ข้อ โดยมีเป้าหมายในการสังเกต คือ สภาพการบริหารเป็นแบบไหน มีการดำเนินงานตามแนวคิดทฤษฎีเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนอย่างไร สภาพเหมาะสม สวยงาม ปลอดภัยหรือไม่ สภาพการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับงานวิชาการหรือไม่ อย่างไร สภาพการจัดการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นสอดคล้องเหมาะสมกับการพัฒนาผู้เรียน สภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา เป็นอย่างไร ทำการเก็บข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง และจัดทำแบบสัมภาษณ์ขึ้นเองโดยผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหลักและอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม โดยมีกลุ่มผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานประกันคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลรอง ได้แก่ตัวแทนครูผู้สอนในและช่วงชั้น

4. การสนทนากลุ่ม ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน 10 ท่าน

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน
ฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสภาพบริบทของโรงเรียน สภาพปัญหา
ของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำไปประมวลเป็นกรอบเนื้อหาในการวิจัย การ
ดำเนินการประกันคุณภาพ

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน
ฉัตรพณิชยวิทยา โดยศึกษาจากการสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ขั้นที่ 3 ศึกษาข้อมูลรายงานผลการประเมินภายในว่าด้วยกฎกระทรวง 8 ข้อโดยวิธีการ
SWOT Analysis และการสังเกตเพื่อหาเงื่อนไขและปัจจัยของสภาพปัญหาที่มีผลต่อการดำเนินการ
ประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชย
วิทยา จังหวัดเชียงใหม่ มีลำดับขั้นตอนดังนี้

นำข้อมูลและผลที่ได้จากการศึกษาเอกสารนำมาวิเคราะห์และหาแนวทางการพัฒนาการ
ดำเนินการประกันคุณภาพ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ได้แก่ ครูและผู้บริหาร
โดยผู้วิจัยจะกำหนดกรอบข้อสนทนาที่สร้างขึ้นเองซึ่งผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์
และที่ปรึกษาสารนิพนธ์ร่วมเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา
และเป็นไปตามหลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ โดยประกอบด้วย

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐาน
การศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

และสรุปผลการวิจัย โดยสรุปผลตามวัตถุประสงค์ในแต่ละข้อแต่ละขั้นตอนเพื่อแนวทางใน
การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย

1) **ผู้ให้ข้อมูลหลัก** ได้แก่ บุคคลที่บริหารและมีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

- ผู้บริหาร หรือ ผู้จัดการและผู้อำนวยการ จำนวน 2 คน เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดสรรทรัพยากร บริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย และประสานภารกิจของบุคคลในองค์กรให้ไปในทิศทางเดียวกัน ให้ภาพรวมทั้งหมดเป็นไปตามคุณภาพการศึกษา

- หัวหน้าฝ่ายบริหาร 4 ฝ่าย จำนวน 4 คน เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการ และลงมือทำงานนั้นๆ ให้เป็นไปตามภารกิจของสถานศึกษา

- ตัวแทนครูผู้สอนแต่ละระดับชั้นในโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา มีจำนวน 4 คน โดยผู้วิจัยเห็นว่าเป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในจึงได้เลือกครูผู้ให้ข้อมูลหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2) **แหล่งข้อมูล** ด้านเอกสารได้แก่ข้อมูลต่อไปนี้

- รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา (SAR) โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2555-2557

- แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา (พ.ศ. 2555 – 2558)

- แบบรายงานการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ประจำปี 2557

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีดังนี้

1) การสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยจะกำหนดกรอบการสังเกตตามหลักภารกิจการบริหาร ได้แก่ สภาพบริบท การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา โดยได้รับความเห็นชอบจากปรีกษาสารนิพนธ์และที่ปรีกษาสารนิพนธ์ร่วม

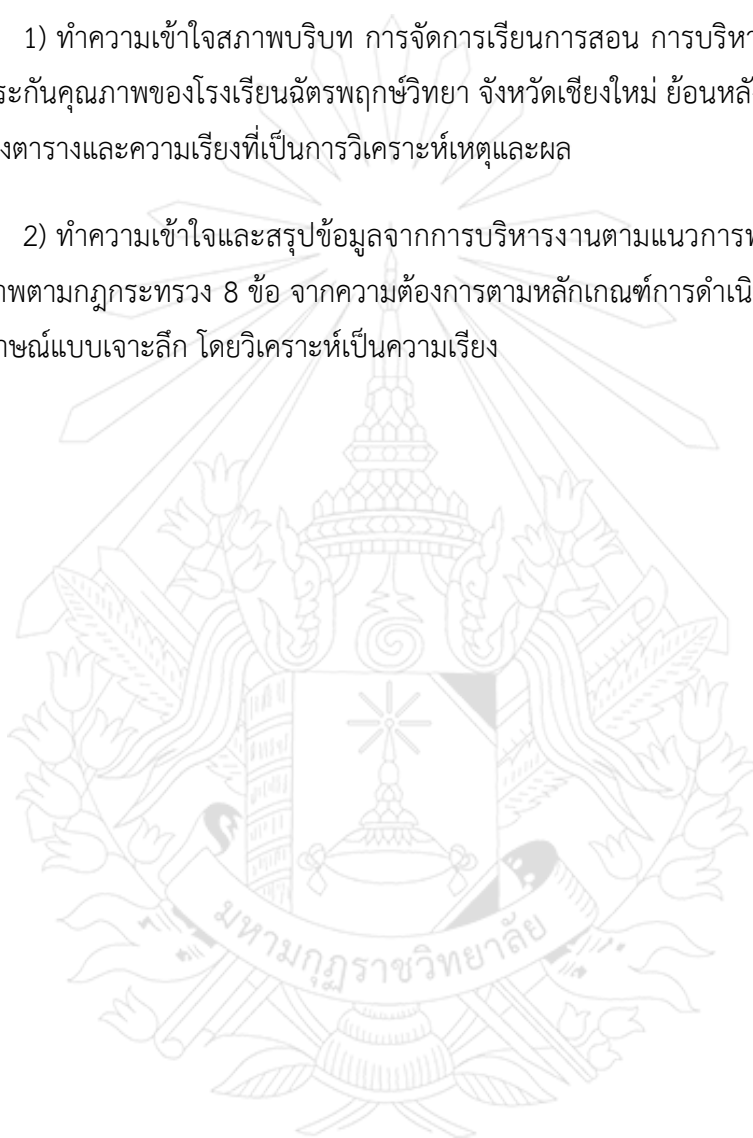
2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อศึกษาสภาพบริบทและแนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารงาน 4 ฝ่าย ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลบางส่วนที่เป็นสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการตามหลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากศึกษาข้อมูล การสังเกต และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเพื่อทราบสภาพปัญหาและความต้องการ ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพในโรงเรียนมัธยมพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ให้ข้อมูลเพื่อ

1) ทำความเข้าใจสภาพบริบท การจัดการเรียนการสอน การบริหารและการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ย้อนหลัง 3 ปี โดยรายงานในรูปแบบของตารางและความเรียงที่เป็นการวิเคราะห์เหตุและผล

2) ทำความเข้าใจและสรุปข้อมูลจากการบริหารงานตามแนวการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ จากความต้องการตามหลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยวิเคราะห์เป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่ง เป็น 2 ตอน ดังนี้

4.1 สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

4.1.1 ผลการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ข้อมูลสภาพบริบทของโรงเรียน สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ นำเสนอในรูปแบบความเรียงและตารางประกอบคำบรรยาย

4.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการวิเคราะห์จากการสังเกต สัมภาษณ์ นำเสนอในรูปแบบความเรียง

4.1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพข้อมูลและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ ว่าด้วยเกณฑ์การตรวจติดตาม 8 ข้อของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการ SWOT Analysis

4.2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีลำดับการนำเสนอ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากรูปแบบการพัฒนาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผ่านการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค หรือ SWOT Analysis ไปสู่การอภิปรายกลุ่มย่อย (Focus group discussion)

4.1 สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษั วิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ลำดับการนำเสนอ ดังนี้

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ สภาพปัญหาของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสภาพบริบทของโรงเรียน พบว่าในการขับเคลื่อนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน คือ การบริหารจัดการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 งาน ได้แก่ งานบริหารงานวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคลและงานบริหารทั่วไป (จำลอง บุญหล้า, 2550 หน้า 66) ซึ่งหลักการในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่การดำเนินการสัมพันธ์ต่อเนื้องกัน 3 ขั้นตอนคือ 1.การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 2.การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3.การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ว่าด้วยกฎกระทรวง 8 ข้อ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติแนวทางการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสาร ได้แก่ แบบรายงานการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน, แผนปฏิบัติการประจำปีพ.ศ. 2555-2557, รายงานประจำปีของสถานศึกษา (SAR) โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา (พ.ศ. 2555-2557) พบข้อมูลดังต่อไปนี้

1. สภาพบริบททั่วไปของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา
2. จำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557
3. จำนวนครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555 - 2557
4. วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555 - 2557
5. จำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557
6. ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษาสถานศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 - 2557
7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยาเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 - 2557
8. ผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา

1. สภาพบริบททั่วไปของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาตั้งอยู่เลขที่ 103/2 หมู่ 3 ถนนโชตนา ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ซึ่งอยู่ในการดูแลของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประเภทสามัญศึกษา เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนนักเรียนทั้งหมดรวม 259 คน โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2547 มีพื้นที่ 2 แปลง รวมเนื้อที่ดินที่ใช้ในการดำเนินกิจการโรงเรียน 2 ไร่ 2 งาน 67 ตารางวา ผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียน คือนายทวิ ฉัตรวัฒนกำจร และได้โอนกิจการโรงเรียนให้กับนายพนรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร ตามหนังสืออนุญาตให้โอนโรงเรียน และหนังสือผู้รับอนุญาตแทนลงวันที่ 4 มกราคม 2556

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนอยู่ในเขตชุมชนใกล้กับวัดศรีดงเย็น ใกล้ตลาด มีลักษณะเป็นชุมชนเกษตรกรรม ซึ่งมีประชากรประมาณ 1,200 คน อาชีพหลักของคนในชุมชน คือ เกษตรกรรมและค้าขาย ส่วนใหญ่นับถือศาสนา พุทธ ประเพณี/ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป คือ ประเพณีปีใหม่เมือง ประเพณียี่เป็ง (ลอยกระทง) นอกจากนี้ยังมีการทำบุญของชาวล้านนา เช่น การตานข้าวใหม่ การแห่ต้นไม้ก้ำ ประเพณีตานก๋วยสลาก

พื้นที่ให้บริการของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ประกอบด้วย 4 ตำบล ได้แก่ 1) ตำบลศรีดงเย็น 2) ตำบลปงตำ 3) ตำบลหนองบัว และ 4) ตำบลแม่ทะลบ โดยแบ่งเป็น 6 เขตการดูแลขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแยกเป็น 2 องค์การบริหารส่วนตำบล และ 3 เทศบาลตำบล ได้แก่ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลศรีดงเย็น 2) องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ทะลบ 3) เทศบาลแม่ทะลบ 4) เทศบาลหนองบัว 5) เทศบาล 1 ไชยปราการ

ผู้ปกครองแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่มีเชื้อสายไทย นับถือศาสนาพุทธ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อาชีพหลัก คือ เกษตรกรรม/รับจ้าง มีส่วนน้อยที่มีอาชีพรับราชการ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มคนที่มีเชื้อสายจีน นับถือศาสนาพุทธ โดยส่วนใหญ่ไม่ได้อยู่ดูแลโดยตรง ได้มีการฝากเลี้ยงกับปู่ ย่า ตา ยาย ซึ่งจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาหรือไม่จบเลย พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันเนื่องจากเป็นเชื้อสายจีน อาชีพส่วนใหญ่ รับจ้าง/ ค้าขาย มีฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัวต่อปี 30,000 บาท

ปรัชญาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา คือ “จินตนาการเด่น เน้นคุณธรรม ก้าวนำวิชาการ” วิสัยทัศน์ (Vision) จัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพโดยมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักวิถีพุทธ โดดเด่นทางวิชาการ มีทักษะทางกระบวนการคิดที่นำไปสู่การถ่ายทอดและการสื่อสารที่โดดเด่น มีทักษะการใช้ชีวิตที่เข้มแข็งบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง รักสิ่งแวดล้อม และรู้คุณค่าศิลปวัฒนธรรมของชุมชน พันธกิจ (Mission) คือ 1) จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและศักยภาพของผู้เรียน 2) จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมตามแนวทางพุทธศาสนา 3) ส่งเสริมทักษะ

ทางวิชาการทุกด้าน เน้นทักษะการสร้างกระบวนการคิดเพื่อการสื่อสาร 4) จัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิตบนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง การพึ่งพาตนเอง และการมีจิตสำนึกต่อสิ่งแวดล้อม 5) จัดกิจกรรม อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาไทยและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการศึกษา ศิลปวัฒนธรรมโดยชุมชนมีส่วนร่วม 6) จัดให้มีการประกันคุณภาพทุกด้าน

สีประจำโรงเรียน สีฟ้า - แดง หมายเลขโทรศัพท์ติดต่อ ๐๕๓ - ๘๗๐๙๕๔ โทรสาร ๐๕๓ - ๘๗๐๙๕๔ E-mail chatpruekwitaya@hotmail.com เว็บไซต์ของโรงเรียน Website : www.chatpruekwittaya.ac.th

2. จำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557

จำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ในรอบปีการศึกษา 2555 - 2557 ได้มีการเปลี่ยนแปลงมากมาย เนื่องจากการที่โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาเป็นโรงเรียนเอกชนที่อยู่ในช่วงของการมอบโอนการดูแลจากผู้รับใบอนุญาตและผู้อำนวยการ ทำให้เกิดการเปลี่ยนของบุคลากรในองค์กร รวมถึงการลาออกของบุคลากรครูที่ต้องการจะเข้าสอบคัดเลือกข้าราชการครู จึงจำเป็นต้องคัดสรรครูใหม่เพื่อเข้ามาทดแทนตำแหน่งครูที่ขาดให้เต็มเต็มจำนวนชั้นโดยแสดงจำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาดังตาราง 4-1

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557

ประเภทบุคลากร	ปีการศึกษา					
	2555		2556		2557	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ผู้รับใบอนุญาต	1	-	1	-	1	-
ผู้อำนวยการ	1	-	1	-	1	-
รองผู้อำนวยการ	-	1	-	1	-	-
ครูประจำการ	3	5	2	8	4	10
ครูอัตราจ้าง	1	2	3	4	-	3
เจ้าหน้าที่ธุรการ	-	1	-	1	-	2
แม่บ้าน (ทำอาหาร)	-	3	-	4	-	4
แม่บ้าน (ทำความสะอาด)	-	2	-	1	-	2
นักการ	1	-	1	-	1	-
พนักงานขับรถ	-	-	1	-	1	-
รวม	7	14	9	19	8	21
รวมทั้งสิ้น	21		28		29	

ที่มา: แบบรายงานการประเมินตนเองภายในสถานศึกษา โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

จากตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนครูและบุคลากรโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557 จะเห็นว่าจำนวนครูและบุคลากรในโรงเรียนมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนครูและบุคลากร รวม 21 คน ในปีการศึกษา 2556 มีจำนวนครูและบุคลากร รวม 28 คน และในปีการศึกษา 2557 มีจำนวนครูและบุคลากร รวม 29 คน

3. จำนวนครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอนมีจำนวนและวุฒิแตกต่างกันไป ขึ้นกับการกำหนดอัตรากำลังของโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555- 2557

ปี พ.ศ.	2555		2556		2557	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
ภาษาไทย	1	1	-	3	-	2
คณิตศาสตร์	-	3	-	3	-	3
วิทยาศาสตร์	-	2	1	1	1	-
สังคมศึกษา	1	1	1	1	1	1
สุขศึกษา	1	-	3	-	2	-
ศิลปะ	-	1	-	1	-	2
การงานอาชีพ	1	-	1	1	-	2
ภาษาต่างประเทศ	-	1	-	1	-	1
รวมทั้งรวม	4	9	6	11	4	11

ที่มา: แบบรายงานการประเมินตนเองภายในสถานศึกษา โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

จากตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนครูผู้สอนแบ่งตามเพศและวุฒิการศึกษา ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ระหว่างปีการศึกษา 2555- 2557 จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ จะเห็นได้ว่า ในปีการศึกษา 2555 มีจำนวนครูทั้งหมด 13 คน แบ่งเป็นชาย 4 คน หญิง 9 คน ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนครูทั้งหมด 17 คน แบ่งเป็นชาย 6 คน หญิง 11 คน และในปีการศึกษา 2557 มีจำนวนครูทั้งหมด 15 คนแบ่งเป็นชาย 4 คน หญิง 11 คน

4. วุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จำแนกตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายปฏิบัติการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 - 2557 แสดงดังตารางที่ 4-3

ตารางที่ 4 -3 แสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของครูผู้สอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา
จำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ปีการศึกษา 2555 - 2557

กลุ่มสาระ	ปี พ.ศ.	2555		2556		2557	
ภาษาไทย	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.บัณฑิต	คบ.	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.ตรี	ป.บัณฑิต
	ประสบการณ์	3 ปี	5 ปี	4 ปี	4 ปี	ไม่มี	5 ปี
	วิชาเอก	บริหารธุรกิจ	เกษตรพืชไร่	วิทยาศาสตร์	บริหารธุรกิจ	ภาษาไทย	วิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.ตรี	ป.บัณฑิต	ป.ตรี	ป.ตรี
	ประสบการณ์	3 ปี	2 ปี	ไม่มี	3 ปี	2 ปี	1 ปี
	วิชาเอก	วิทยาศาสตร์	เกษตรพืชไร่	คณิตศาสตร์	เกษตรพืชไร่	การจัดการ	คณิตศาสตร์
วิทยาศาสตร์	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.บัณฑิต	ป.บัณฑิต	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี
	ประสบการณ์	3 ปี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	1 ปี	1 ปี
	วิชาเอก	วิทยาศาสตร์	พัฒนาชุมชน	วัสดุศาสตร์	วัสดุศาสตร์	วัสดุศาสตร์	วัสดุศาสตร์
สังคมศึกษา	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	คบ.	คบ.	คบ.	คบ.	ป.บัณฑิต	ป.ตรี
	ประสบการณ์	4 ปี	4 ปี	5 ปี	5 ปี	2 ปี	2 ปี
	วิชาเอก	สังคมศึกษา	สังคมศึกษา	สังคมศึกษา	สังคมศึกษา	พัฒนาชุมชน	รัฐศาสตร์
สุขศึกษา	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ศษ.บ.	ศษ.บ.	ศษ.บ.	ศษ.บ.	ศษ.บ.	ศษ.บ.
	ประสบการณ์	4 ปี	4 ปี	ไม่มี	5 ปี	1 ปี	1 ปี
	วิชาเอก	พลศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา	พลศึกษา
ศิลปะ	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี
	ประสบการณ์	4 ปี	4 ปี	5 ปี	5 ปี	6 ปี	6 ปี
	วิชาเอก	เทคโนโลยี สารสนเทศ	เทคโนโลยี สารสนเทศ	เทคโนโลยี สารสนเทศ	เทคโนโลยี สารสนเทศ	เทคโนโลยี สารสนเทศ	เทคโนโลยี สารสนเทศ
การงาน อาชีพ	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.ตรี	คอ.บ.	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี	ป.ตรี
	ประสบการณ์	1 ปี	2 ปี	ไม่มี	ไม่มี	2 ปี	2 ปี
	วิชาเอก	การจัดการ	เทคโนโลยี อุตสาหกรรม	เกษตรพืชสวน	เกษตรพืช สวน	สัตวศาสตร์	สัตวศาสตร์
ภาษาต่าง ประเทศ	ระดับชั้น	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6	ป.1 - 3	ป.4 - 6
	วุฒิ	ป.โท	ป.โท	ป.ตรี	ป.โท	ป.ตรี	คบ.
	ประสบการณ์	6 ปี	6 ปี	1 ปี	1 ปี	ไม่มี	ไม่มี
	วิชาเอก	ประถมวัย	ประถมวัย	สัตวศาสตร์	ภาษาฝรั่งเศส	รัฐศาสตร์	อังกฤษ

ที่มา: แบบรายงานการประเมินตนเองภายในสถานศึกษา โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

จากตารางที่ 4 -3 แสดงวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ของครูผู้สอนของโรงเรียนนัทรพฤกษ์วิทยาจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ในปีการศึกษา 2555 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาตรงกับประกอบวิชาชีพครู แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้และมีประสบการณ์สอนมาก มีเพียงบางกลุ่มสาระที่มีวุฒิไม่ตรงกลุ่มสาระแต่ได้รับการอบรมและมีประสบการณ์มากพอและมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้อย่างหลากหลาย ในปีการศึกษา 2556- 2557 ได้มีการเปลี่ยนแปลงโดยมีการรับครูเข้าใหม่จำนวนมากซึ่งส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับการประกอบวิชาชีพครูและเป็นนักศึกษาจบใหม่ไม่มีประสบการณ์สอน เนื่องจากมีการลาออกของครูเก่าที่ต้องการสอบเข้าเป็นข้าราชการครู (สพฐ.และ สพป.) ทำให้ครูเข้าใหม่จึงค่อนข้างที่ไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ที่มีได้หลากหลาย

5. จำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนนัทรพฤกษ์วิทยา ปีการศึกษา 2555- 2557 แสดงในตารางที่จากตารางที่ 4 - 4

ตารางที่ 4- 4 แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนนัทรพฤกษ์วิทยา ปีการศึกษา 2555 - 2557

ระดับชั้น	ปีการศึกษา											
	2555				2556				2557			
	ห้อง	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง	ชาย	หญิง	รวม	ห้อง	ชาย	หญิง	รวม
ป. 1	2	17	20	37	2	28	19	47	1	19	11	30
ป. 2	2	33	27	60	2	15	20	35	2	26	20	46
ป. 3	2	26	25	51	2	32	25	57	2	14	20	34
รวม	6	76	72	148	6	75	64	139	5	59	51	110
ป. 4	2	27	27	54	2	23	22	45	2	29	23	52
ป. 5	2	19	17	36	2	28	26	54	2	20	20	40
ป. 6	2	19	20	39	2	17	16	33	2	26	24	50
รวม	6	65	64	129	6	68	64	132	6	75	67	142
รวมทั้งหมด	12	141	136	277	12	143	128	271	11	134	118	252

ที่มา: แบบรายงานการประเมินตนเองภายในสถานศึกษา โรงเรียนนัทรพฤกษ์วิทยา

จากตารางที่ 4- 4 แสดงจำนวนนักเรียนและจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนนัทรพฤกษ์วิทยา ปีการศึกษา 2555- 2557 จะเห็นได้ว่ามีจำนวนนักเรียนลดลงทุกๆปี โดยในปีการศึกษา 2555 มีนักเรียนจำนวน 277 คน ในปีการศึกษา 2556 มีนักเรียนจำนวน 271 คน และปีการศึกษา 2558 ได้ลดจำนวนห้องเรียนลงเนื่องจากการที่จำนวนนักเรียนลดลงมีเพียงจำนวน 252 คน สาเหตุเนื่องมาจาก

การที่ทางโรงเรียนมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านของการบริหารและความเชื่อมั่นในครูผู้สอนที่มีการเปลี่ยนแปลง โยกย้าย ครูใหม่ยังขาดประสบการณ์ ความไม่ถนัดในการจัดการเรียนการสอนและสอนไม่ตรงตามความถนัดวิชา

6. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ รายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยเปรียบเทียบผลการทดสอบระหว่างโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยาและระดับประเทศ (รวมทุกสังกัด) ในช่วง 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557 แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ ดังตารางที่ 4 – 5

ตารางที่ 4 –5 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยาเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในช่วง 3 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557 แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ

ที่	กลุ่มสาระการเรียนรู้	คะแนนเฉลี่ยร้อยละตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557					
		2555		2556		2557	
		โรงเรียน	ระดับชาติ	โรงเรียน	ระดับชาติ	โรงเรียน	ระดับชาติ
1	ภาษาไทย	46.72*	45.68	41.31	45.02	43.35	44.88
2	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	42.46	44.22	37.44	38.31	48.82	50.67
3	ภาษาอังกฤษ	35.38	36.99	30.00	33.82	33.13	36.02
4	คณิตศาสตร์	33.72	35.77	36.41	41.95	37.65	38.06
5	วิทยาศาสตร์	38.33*	37.46	33.27	37.40	42.93	42.13
6	ศิลปะ	54.00*	53.85	45.00	47.14	42.65	48.61
7	การงานอาชีพและเทคโนโลยี	51.84	52.27	51.00	53.16	52.82	56.32
8	สุขศึกษาและพลศึกษา	53.33	54.84	58.63	61.69	51.02	52.20
	รวมคะแนนเฉลี่ยรวม 8 วิชา	44.47	45.13	41.63	44.81	44.04	46.11

ที่มา: รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน(O-NET)

จากตารางที่ 4 – 5 แสดงผลสัมฤทธิ์ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จะเห็นได้ว่าเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวม 8 วิชา ในปีการศึกษา 2555 ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ศิลปะ เมื่อเทียบกับระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่า ส่วนในรายวิชาอื่น ๆ มีส่วนเบี่ยงเบนไม่มาก แต่เมื่อรวมคะแนนเฉลี่ย 8 วิชา มีค่าคะแนนที่ 44.47 เทียบคะแนนเฉลี่ยระดับชาติที่มีค่าเฉลี่ยที่ 45.13 ต่ำกว่าเพียงเล็กน้อย ส่วนในปีการศึกษา 2556 และ 2557 ผลสัมฤทธิ์แต่ละกลุ่มสาระอยู่ในระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติทุกรายวิชาและเมื่อรวมคะแนนเฉลี่ยแล้วเทียบกับระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ

7. ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555- 2557 แสดงไว้ในตารางที่ 4 - 6 ดังนี้

ตารางที่ 4 – 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษาสถานศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 – 2557

มาตรฐาน/ตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน		ระดับคุณภาพ		
		2555	2556	2557
1	ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ	ดี	ดี	ดี
2	ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมพึงประสงค์	ดี	ดี	ดี
3	ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ดี	ดี	ดี
4	ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล	ดี	พอใช้	พอใช้
5	ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร	ดี	พอใช้	พอใช้
6	ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต	ดี	ดี	ดี
7	ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	ดี	ดี	ดี
8	ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลดี	ดี	ดี	ดี
9	คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล	ดี	ดีมาก	ดีมาก

10	สถานศึกษามีหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนอย่างรอบด้าน	ดี	ดีมาก	ดีมาก
11	สถานศึกษามีการจัดการสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนา เต็มศักยภาพ	ดี	ดีมาก	ดีมาก
12	สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	ดี	ดี	ดี
13	สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้	ดี	ดี	ดี
14	การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญาและจุดเน้นที่กำหนดขึ้น	ดี	ดี	ดี
15	การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จะเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น	ดี	ดีมาก	ดี
	รวม	ดี	ดี	ดี
	สรุปภาพรวมรวมของโรงเรียน			ดี

ที่มา: แบบรายงานการประเมินตนเองภายในสถานศึกษา โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

จากตาราง 4 - 6 ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดขั้นพื้นฐาน การศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2555 ทุกมาตรฐานและตัวชี้วัด ได้ระดับผลคะแนน “ดี” สรุปภาพรวมได้ระดับ “ดี” ส่วนในปีการศึกษา 2556 มีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 9 ,10,11,15 ได้รับผลคะแนนอยู่ในระดับ “ดีมาก” แต่ยังมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 4 และ 5 ที่ได้ระดับคะแนนอยู่ที่ “พอใช้” แต่เมื่อสรุปภาพรวมของโรงเรียนแล้วระดับคะแนนก็อยู่ในระดับ “ดี” และในปีการศึกษา 2557 ก็เช่นเดียวกันมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 9 ,10,11, ได้รับผลคะแนนอยู่ในระดับ “ดีมาก” แต่ยังมีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 4 และ 5 ที่ได้ระดับคะแนนอยู่ที่ “พอใช้” แต่เมื่อสรุปภาพรวมของโรงเรียนแล้วระดับคะแนนก็อยู่ในระดับ “ดี”

9. ผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการภายใน (หมวด 2) ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2557 แสดงไว้ในตารางที่ 4 - 7 ดังนี้

ตารางที่ 4 – 7 แสดงผลการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์และการประกันคุณภาพการภายใน ประจำปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

ข้อ	เกณฑ์การตรวจติดตามประเมินภายใน	ระดับคุณภาพ	
		คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	8	8
2	การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	20	13*
3	การจัดการระบบบริหารและสารสนเทศ	10	9
4	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน	18	17
5	การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา	10	8*
6	การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน	10	9
7	การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน	8	8
8	การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	10	7*
	ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน	6	0*
	รวม	100	79
	สรุปภาพรวมของโรงเรียน		ดี

ที่มา: รายงานการตรวจติดตามประเมินภายในโรงเรียนเอกชน

จากตารางที่ 4 – 7 แสดงผลการตรวจติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพภายในซึ่งสอดคล้องกับสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2557 สรุปภาพรวมของโรงเรียนอยู่ในระดับ “ดี” แต่ในเกณฑ์การการตรวจติดตามนั้นได้มีหลักเกณฑ์การปฏิบัติที่ทางโรงเรียนยังไม่ได้จัดทำหรือจัดทำแล้วไม่สมบูรณ์ตามเกณฑ์ ดังนี้ 1) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้ ระดับคะแนน 13 คะแนนจากคะแนนเต็ม 20 โดยข้อบกพร่องในที่มีผลคะแนนน้อยกว่าเกณฑ์ คือ การที่บุคลากรของโรงเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียนอย่างแท้จริง การกำหนดแผนงาน/ยุทธศาสตร์และงานโครงการ กิจกรรมที่ใช้กระบวนการวิจัยหรือผลการวิจัยข้อมูลที่อ้างอิงได้ โดยไม่ครอบคลุมภาระงานยังขาดแผนงานของฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายบริหารบุคคล และฝ่ายงบประมาณ 2) การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้ ระดับคะแนน 8 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 โดยพบว่าการตรวจติดตามยังมีวิธีการตรวจสอบที่ไม่หลากหลาย ในการตรวจติดตามนั้นมีการประเมินที่ไม่ครอบคลุมและไม่มีการนำผลการ

ประเมินมาปรับปรุงแก้ไขโดยเฉพาะในส่วนของนักเรียน บุคลากร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การสอน ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น 3) การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ใต้ระดับคะแนน 7 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 พบว่ายังขาดส่งเสริมแนวความคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรทุกคน ซึ่งบุคลากรไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติ 4) การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ระดับคะแนน 9 คะแนนจากคะแนนเต็ม 10 พบว่าจากผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาโรงเรียน ทางโรงเรียนยังไม่ได้นำคำแนะนำไปทำการปรับปรุงแก้ไขในด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียนเชื่อมโยงทำให้คุณภาพผู้เรียนมีการพัฒนาไม่มีการพัฒนาขึ้น และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีคะแนนเท่ากับ 0 เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของระดับชาติ ในสังกัดสำนักงานเอกชน (สข.)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลบริบทของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อศึกษารายงานผลการประเมินคุณภาพภายในประจำปีของสถานศึกษา (SAR) โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2555-2557 แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา (พ.ศ. 2555 – 2558) และแบบรายงานการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน พบข้อมูลที่สอดคล้องดังนี้

จากข้อมูลรายงานการตรวจติดตามการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2557 ว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาของกฎกระทรวงพบว่าภาพรวมของโรงเรียน อยู่ในระดับ “ดี” แต่มีเกณฑ์การปฏิบัติของโรงเรียนที่มีข้อบกพร่องได้คะแนนน้อยและมีข้อเสนอสำหรับการพัฒนาเพิ่มเติม ว่าด้วยหัวข้อของการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่บุคลากรของโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียนอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อ การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ที่บุคลากรไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาที่มุ่งการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติ เมื่อบุคลากรไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ปฏิบัติตามให้เป็นวัฒนธรรมในการทำงานทำให้เกิดข้อบกพร่องในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศว่าด้วยการจัดระบบสารสนเทศที่ยังไม่ครอบคลุมซึ่งไม่ทันต่อการใช้งานรวมถึงการนำไปใช้ประโยชน์ต่อการพัฒนาองค์กร บุคลากรและผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากการที่บุคลากรของโรงเรียนในช่วง 3 ปีนี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นครูที่ไม่มีวุฒิจากการศึกษาตรงกับประกอบวิชาชีพครู และไม่มีประสบการณ์ทั้งในด้านการสอนและความรู้เรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา อีกทั้งทางโรงเรียนยังขาดส่งเสริมแนวความคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากร

รายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดขั้นพื้นฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ทั้ง 15 มาตรฐานในช่วง 3 ปีซ้อนหลังพบว่าในภาพรวมได้คะแนนประเมินอยู่ในระดับ “ดี” แต่ในช่วงปีการศึกษา 2556 – 2557 มีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 4 และ 5 มีผลคะแนนอยู่ที่ “พอใช้” สอดคล้องให้ผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ว่าด้วยและผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีคะแนนเท่ากับ 0 เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ (สช.) ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ว่าด้วยการกำหนดแผนงาน/ยุทธศาสตร์และงานโครงการ กิจกรรมที่ช่วยส่งเสริม งบประมาณที่ค่อนข้างสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ที่ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) หรือการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของโรงเรียนโดยมีการใช้เทคนิค SWOT Analysis อย่างแท้จริงที่จะช่วยหาปัจจัย เหตุและผลของปัญหาและหาแนวทางแก้ไขเพื่อการปรับปรุง ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ดีขึ้น

4.1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการวิเคราะห์จากการสังเกต สัมภาษณ์ นำเสนอในรูปแบบความเรียง

จากการสังเกตข้อมูลบริบทของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาพบข้อมูลที่สอดคล้องกัน ดังนี้

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าจากการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนพบว่า ในการจัดสภาพและบรรยากาศของห้องเรียนส่วนใหญ่สะอาด สวยงาม มีการตกแต่งจัดมุมของห้องเรียนให้เป็นมุมของแหล่งเรียนรู้อยู่บ้าง ในด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้เป็นประจำแต่ละภาคเรียนในการจัดทำได้จัดทำและวิเคราะห์ตามหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งขึ้นอยู่กับการออกแบบของครูผู้สอนโดยอาจจะไม่มีความหลากหลาย เนื่องจากมาจากประสบการณ์สอนน้อย รวมถึงปัญหาของนักเรียนบางส่วนที่มีความบกพร่องในด้านภาษาสาเหตุจากนักเรียนที่มาเรียนร้อยละ 35 เป็นนักเรียนไทย เชื้อสายจีน มีปัญหาในการเข้าใจความหมาย การตีความ อ่านไม่ออกเป็นส่วนน้อย จึงมีผลต่อผลการเรียนของนักเรียน ในด้านการเตรียมจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนมีความตั้งใจดีเพียง ในด้านการเตรียมการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เป็นอย่างดี แต่อาจไม่มีความหลากหลาย มีข้อติดขัดอยู่บ้างในการใช้สื่อการสอน ส่วนใหญ่เป็นสื่อจากภาพในหนังสือ ไม่ได้สัมผัสสื่อของจริง และไม่มีการพัฒนาจัดทำสื่อนวัตกรรมใหม่ๆ มีบางรายวิชาเท่านั้นที่มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการสอนซึ่งตอบสนองความต้องการเรียนรู้และประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ เป็นอย่างดี ส่วนในด้านการวิเคราะห์ วัดผลการเรียนรู้ การบันทึกหลังการสอนและการสอนซ่อมเสริม มีการทำกันอย่างไม่ต่อเนื่อง ไม่สม่ำเสมอหรือแทบไม่มีการทำเลย จึงส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนต่ำได้

2. สภาพการบริหารของโรงเรียนฉัตรพุกษีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่พบว่าจากการสังเกตการบริหารงานพบว่าทางโรงเรียนได้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดมา แต่อาจมีบางส่วนที่จัดทำขึ้นอย่างไม่แท้จริงในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีได้มีส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาและดำเนินการประกันคุณภาพโดยการนำมาตรฐานตัวชี้วัด 15 มาตรฐาน มาเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการปฏิบัติการโดยประชุมครูมีส่วนเกี่ยวข้องเท่านั้นแล้วแจ้งให้กับครูผู้ปฏิบัติรับทราบและจัดทำตามโครงการหรือกิจกรรมนั้นตามแผนซึ่งครูผู้ปฏิบัติได้จริงแต่ยังไม่มีความรู้จึงจัดทำโครงการและกิจกรรมอย่างไม่เป็นระบบ การประเมินผลบางกิจกรรมมีการประเมินผลไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเป็นไปอย่างมีระบบสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางมีการจัดทำและประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน ตลอดจนมีการกำหนดมาตรฐานการบริหาร มีการจัดการองค์การอย่างชัดเจน แต่อาจมีการมีการล่าช้าเนื่องจากระบบมีหลายขั้นตอน ด้านการเป็นผู้นำด้านวิชาการมีการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้มีการเปลี่ยนแปลงนโยบายบ่อยครั้ง ผู้บริหารไม่ค่อยมีความรู้ในด้านวิชาการ ครูผู้สอนไม่ค่อยได้รับโอกาสไปอบรมเพื่อพัฒนาความรู้มากนัก แต่มองเห็นความสำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ เพียงแต่ไม่ได้มีการศึกษาสภาพบริบทและการจัดการที่เหมาะสมจึงทำให้ไม่ค่อยประสบความสำเร็จ แนวทางการพัฒนาการดำเนินด้านวิชาการของครู มีการส่งเสริมให้ครูมีการเรียนเพิ่มให้วันเสาร์ และอาทิตย์ ได้เพื่อนำความรู้มาพัฒนาโรงเรียน แต่ในด้านการพัฒนาวิชาการของครูยังขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ครูนำผลนิเทศไปพัฒนาด้านวิชาการ

3. สภาพการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษีวิทยา พบว่าในการพัฒนาการดำเนินงานมีการกำหนดแผนการดำเนินประกันคุณภาพตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ซึ่งตรงตรวจติดตามได้จากแผนพัฒนาคุณภาพ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพมีการจัดทำอย่างต่อเนื่องแต่อาจมีบางส่วนที่มีการจัดการอย่างไม่มีระบบ ในการจัดทำแผนพัฒนาของโรงเรียนมีผู้เข้าใจและจัดทำขึ้นโดยฝ่ายวิชาการเท่านั้น ครูผู้สอนไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำ แต่มีการจัดทำเอกสารต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ในส่วนของการจัดทำระบบบริหารและข้อมูลสารสนเทศ รวมถึงการจัดระบบสารสนเทศที่ยังไม่ครอบคลุม ไม่ค่อยเป็นระบบ ข้อมูลสารสนเทศยังไม่ครอบคลุมเมื่อมีการเรียกใช้หรือต้องการใช้ก็ค้นหาได้ช้า อาจเนื่องมาจากการจัดเอกสารไม่เป็นหมวดหมู่ การจัดการอย่างไม่มีระบบต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข ด้านการตรวจติดตามการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา ทางโรงเรียนได้มีการจัดทำการตรวจติดตามประจำทุกปีจากต้นสังกัด พร้อมทั้งการจัดทำรายงานประจำปี ทางโรงเรียนมีการจัดทำขึ้นประจำปี

สรุปได้ว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน สภาพการบริหาร สภาพการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วง 3 ปี ที่ผ่านมานั้น

ยังคงพบปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสภาพการดำเนินการพัฒนาการประกันคุณภาพของโรงเรียน
ฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

**ผลจากการสัมภาษณ์ ได้ทำการวิเคราะห์โดยมีการใช้แบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก
สรุปผลการวิเคราะห์ที่มีข้อมูลสอดคล้องดังนี้**

คำถามข้อที่ 1 สภาพบริบทของฉัตรพณิชยวิทยาจังหวัดเชียงใหม่

โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา เป็นโรงเรียนเอกชนขนาดเล็ก ที่มีการผู้บริหารเป็นคนใน
ครอบครัวซึ่งเป็นผู้สร้างและเป็นผู้ได้รับอนุญาต โดยก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2547 ซึ่งอยู่ในการดูแลของ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประเภทสามัญศึกษาเปิดสอนตั้งแต่
ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6 มีพื้นที่ให้บริการของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา ประกอบด้วย 4 ตำบล
ได้แก่ 1) ตำบลศรีดงเย็น 2) ตำบลปงตำ 3) ตำบลหนองบัว และ 4) ตำบลแม่ทะลบ

ผู้ให้สัมภาษณ์ ได้กล่าวถึง สภาพบริบทของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาสอดคล้องกันว่า
สภาพทั่วไปของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยามีสภาพสิ่งแวดล้อมที่มีบรรยากาศดี ร่มรื่น มีลักษณะทาง
กายภาพที่ดี มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่การเป็นแหล่งเรียนรู้มีการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้
ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง งานด้านวิชาการได้มีการส่งเสริม และมีโครงการ กิจกรรมคอยสนับสนุน
วิชาการของนักเรียน ด้านงานงบประมาณมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบแต่อาจไม่เป็นหมวดหมู่
ด้านการบริหารทั่วไปในภาพรวมถือว่าเหมาะสม อาจมีข้อบกพร่อง ลำบากในบางครั้ง ด้านบุคคลมีการ
จัดการได้เพียงพอต่อความต้องการแต่อาจยังขาดการนิเทศและอบรมพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน
ด้านความเข้าใจใน มาตรฐานตัวบ่งชี้ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษาเนื่องจากบุคลากร
ครูมีวุฒิการศึกษาไม่ตรงกับการประกอบวิชาชีพครู ด้านการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนโรงเรียนได้มีการ
ทดสอบวัดความรู้ระดับชาติ (O-NET) ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย
ระดับชาติ

สรุปได้ว่า โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา มีสถานที่ที่มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเป็นแหล่ง
เรียนรู้ที่ดี ในการบริหารทั่วไป ยังมีข้อที่ต้องแก้ไขระบบให้ดีขึ้นรวมถึงสารสนเทศและการพัฒนา
บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพเพื่อจะได้ปฏิบัติงานไปในทางทิศ
เดียวกัน เกิดเป็นคุณภาพทางการศึกษาที่ต้องร่วมกันพัฒนา

**คำถามข้อที่ 2 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของ
โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา หรือไม่ อย่างไร**

สรุปรวม ได้ว่า ทางโรงเรียนได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิช
ยวิทยาโดยจัดทำให้สอดคล้องต่อมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยนำเอามาตรฐานและตัวบ่งชี้ 15 ข้อ
ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน มากำหนดใช้ในการจัดทำแผนพัฒนา แผนปฏิบัติงานประจำปี และนำมา
เป็นต้นแบบในการตรวจสอบคุณภาพภายในเพื่อจัดทำรายงานประจำปี โดยมีผู้บริหารเป็นผู้กำหนด

เป้าหมายและนโยบาย และมีคณะครูเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำบางส่วน แล้วค่อยมีการขยายผลหรือแจ้งให้กับคณะกรรมการรับทราบเห็นชอบทุกครั้ง

คำถามข้อที่ 3 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ทางโรงเรียนได้มีการจัดทำขึ้นอย่างครบถ้วน ซึ่งได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการอย่างเป็นระบบ โดยนำไปวางแผนกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษา แต่อาจยังไม่มีที่ชัดเจน ซึ่งทางผู้บริหารและฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดทำขึ้นเองแล้วจึงแจ้งให้กับคณะครูและคณะกรรมการทราบ จากบทสัมภาษณ์คณะครูได้กล่าวว่า ได้มีส่วนร่วมเพียงการจัดทำแผนการสอน และจัดทำโครงการที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดเท่านั้น นอกนั้นไม่สามารถตอบคำถามได้และตอบในทิศทางที่ไม่ตรงกับคำถาม แสดงให้เห็นว่าคณะครูส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ไม่มีความเข้าใจในด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาและไม่คุ้นเคย อันเนื่องมาจากการครูที่รับเข้ามาเป็นนักศึกษาจบใหม่และเป็นครูที่ไม่มีวุฒิการศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพครูโดยตรงจึงทำให้มีประสบการณ์และความรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษานี้น้อยหรือไม่เลย

คำถามข้อที่ 4 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศของโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่า การจัดระบบบริหารทางโรงเรียนมีการจัดระบบและโครงสร้างอย่างครอบคลุม สอดคล้องกับหลักการบริหาร โดยผู้บริหารกล่าวในบทสัมภาษณ์ว่า มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายได้อย่างเหมาะสม แต่ อาจยังไม่ชัดเจนและปฏิบัติงานได้อย่างไม่เต็มที่เนื่องจากผู้ที่ได้รับมอบหมายงานแต่ละฝ่าย ก็ยังมีหน้าที่หลักในการสอนเช่นกัน เนื่องจากมีบุคลากรมีจำนวนจำกัดเช่นเดียวกันมีครูท่านหนึ่งได้กล่าวว่า โครงสร้างของการบริหารแต่ละฝ่ายยังไม่ชัดเจนและมีการทำงานล่าช้า ด้านสารสนเทศมีการจัดเก็บข้อมูลเอกสารได้อย่างเป็นระบบ มีการแบ่งเป็นหมวดหมู่ ครอบคลุมได้ครบทุกด้าน แต่มีผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งกล่าวว่า มีปัญหาในการเรียกใช้งานค่อนข้างช้า สืบค้นต้องใช้เวลาดู เนื่องจากมีการขาดการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ และเครื่องมือในการจัดทำสารสนเทศยังไม่เพียงพอ คณะครูส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลส่วนกลางได้อย่างรวดเร็ว

คำถามข้อที่ 5 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่า ทางโรงเรียนได้ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและซึ่งมีความสอดคล้องต่อมาตรฐานและตัวบ่งชี้ 15 ข้อ ของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการดำเนินงานได้ดำเนินตามแผนงานร้อยละ 80 ของแผนการพัฒนา สอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านที่ได้กล่าวว่าทางโรงเรียนได้มีการจัดให้ทำ โครงการ กิจกรรม และการส่งเสริมการจัดการเรียน

การสอนที่ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ซึ่งในการจัดทำต้องนำเอากระบวนการ PDCA มาใช้ให้เกิดความครอบคลุมทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ของโรงเรียนซึ่งทางฝ่ายวิชาการเป็นผู้ให้ความรู้ ตรวจสอบ ให้ครูได้นำเอาไปใช้ แต่มีครูบางท่านที่ไม่เข้าใจในกระบวนการ PDCA การจัดทำจึงทำให้มีอุปสรรคและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ เช่นเดียวกับผู้บริหารได้ให้สัมภาษณ์ว่าการดำเนินงานทั้งหมด จะขึ้นอยู่กับแผนการพัฒนาที่มีความชัดเจน เหมาะสมจึงมีการสนับสนุนให้จัดทำหรือทำต่อเนื่องเมื่อมีปัญหาให้ทำการแก้ไขปรับปรุงให้ครบกระบวนการ

คำถามข้อที่ 6 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาได้จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่า ในกาตรวจสอบคุณภาพการศึกษาได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยมีเก็บรวบรวมข้อมูล ติดตามผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การปฏิบัติงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา และจัดทำเป็นรายงานประจำปีซึ่งมีการทำเป็นประจำทุกๆปี เพื่อรายงานต้นสังกัด จัดทำโดยฝ่ายวิชาการ ซึ่งครูมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลของนักเรียนและโครงการต่างๆ แล้วรายงานต่อฝ่ายวิชาการ แต่มีผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งกล่าวว่าในทางการปฏิบัติในการตรวจติดตามยังไม่ครอบคลุม ตามแผนพัฒนาที่ได้กำหนดไว้เนื่องจากเวลาที่จำกัด

คำถามข้อที่ 7 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาได้มีการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่า ทางโรงเรียนได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำปีละ 1 ครั้ง โดยต้นสังกัดได้มอบหมายให้ เขตพื้นที่การศึกษาเขตพื้นที่ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 เป็นผู้ตรวจประเมินและดูแล ซึ่งมีทางผู้บริหารและฝ่ายวิชาการเป็นผู้จัดเตรียมเอกสาร มีครูบางส่วนเท่านั้นที่มีส่วนร่วมในการจัดเตรียมเอกสารบางส่วนซึ่งบางท่านไม่มีส่วนร่วมเลย เนื่องจากไม่ความรู้ เข้าใจในการประเมินคุณภาพภายใน จึงทำให้การสัมภาษณ์ในส่วนของการประเมินคุณภาพภายในผู้ถูกสัมภาษณ์ไม่สามารถตอบคำถามได้ โดยทุกครั้งที่มีการประเมินผู้ที่เข้ารับการประเมินมีเพียงฝ่ายวิชาการ ผู้บริหารที่เข้ารับการประเมิน และเมื่อมีผลการประเมินมีข้อบกพร่องได้รับคำแนะนำจากต้นสังกัด โรงเรียนได้มีการจัดการทำการแก้ไข ปรับปรุงทุกครั้งตามคำแนะนำ ทั้งนี้มีผู้ให้สัมภาษณ์ท่านหนึ่งกล่าวว่าในการประเมินคุณภาพภายในน่าจะให้ครูมีส่วนร่วมในการรับการประเมินด้วยหรือ แจ้งผลการประเมินให้ครูได้ทราบเพื่อนำไปปรับการทำงาน หรือจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในมั้งครูจะได้มีส่วนร่วมมากขึ้น

คำถามข้อที่ 8 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาได้มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่าในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนให้กับต้นสังกัดทรานั้น ทางได้มีการจัดทำเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้บริหารได้ให้ความสำคัญมากและมีส่วนร่วมในการประเมินด้วยทุกครั้งทั้งนี้ในการประเมินแต่ละครั้ง ครูมีส่วนร่วมน้อยมากในการเข้าร่วมการประเมินคุณภาพภายในเนื่องจาก ครูขาดความรู้เรื่องการประเมินคุณภาพภายในซึ่งสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์หลายท่านที่ตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจของการจัดทำรายงานประจำปี ว่าไม่ทราบและไม่เข้าใจ แต่ทางโรงเรียนก็ได้จัดทำรายงานประจำปีได้ครบถ้วนและถูกต้องตามมาตรฐานการประเมินคุณภาพภายใน

คำถามข้อที่ 9 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทย์มีการจัดให้มีพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียน หรือไม่ อย่างไร

สรุปรวม ได้ว่าการจัดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนนั้นมีการจัดการพัฒนาการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน โดยผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวถึงการดำเนินการทำโครงการและกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทักษะตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งทางผู้บริหารก็ได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมไปถึงการพัฒนาศักยภาพของครูในการอบรมเพิ่มความรู้ตามการสอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของโรงเรียนหรือต้นสังกัด และความรู้ที่จะคอยส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนที่จะเกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ก็มีผู้ให้สัมภาษณ์บางท่านที่ยังขาดความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษายังมีส่วนที่เกี่ยวข้องอีกหลายประการ มีผู้ให้สัมภาษณ์เพิ่มเติมในส่วนของการประเมินคุณภาพภายในก็ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งทางโรงเรียนมีเพียงการประเมินด้วยตนเองและต้นสังกัดเท่านั้นซึ่งถือว่าเป็นการประเมินคุณภาพภายใน ยังไม่ได้รับการประเมินคุณภาพจากภายนอก นั้นอาจยังไม่เพียงพอที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือเป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

4.1.3 ผลการวิเคราะห์สภาพข้อมูลและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ ว่าด้วยเกณฑ์การตรวจติดตาม 8 ข้อของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทย์ฯ จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการใช้ SWOT Analysis

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทย์ฯอันประกอบด้วย รายงานการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาว่าด้วยกฎกระทรวง 8 ข้อ และการสังเกตเพื่อหาเงื่อนไขและปัจจัยของสภาพปัญหาที่ช่วยกำหนดแนวทางสำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทย์ฯ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผลการวิเคราะห์ ดังนี้

ตารางที่ 4 - 8 ผลการวิเคราะห์ SWOT-Analysis ของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่
ว่าด้วยเกณฑ์การตรวจติดตาม 8 ข้อ ดังตาราง ต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ (SWOT-Analysis) ของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา	
<p>จุดแข็ง (Strengths)</p> <ol style="list-style-type: none"> กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบบริหารและสารสนเทศ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน 	<p>จุดอ่อน (Weaknesses)</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
เงื่อนไข	ปัจจัย
<p>ในการตรวจสอบการประเมินทั้ง 5 ข้อ มีผลคะแนนสูง การทำงานและเอกสารครบถ้วน แต่มีเกณฑ์บางข้อที่เกี่ยวกับเอกสารที่ต้องมีการปรับปรุงแก้ไขหรือมีส่วนที่ต้องเพิ่มเติมเพียงเล็กน้อยซึ่งไม่ร้ายแรง</p>	<p>ในการตรวจสอบการประเมิน พบว่า ผลคะแนนของเกณฑ์ในข้อที่ 2, 5 และ 8 มีคะแนนน้อย ทั้งนี้เมื่อวิเคราะห์เกณฑ์ที่มีข้อบกพร่องพบว่าเป็นปัญหา ปัจจัยสำคัญคือด้านบุคลากรไม่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการประกันคุณภาพอันมีผลต่อนักเรียนและกระบวนการจัดการเรียนการสอน การตรวจติดตามที่มีผลทำให้ไม่มีการนำผลการประเมินไปแก้ไข</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากวิเคราะห์ SWOT-Analysis สรุปผลได้ในแต่ละข้อดังนี้

- กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ผลจากการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดแข็งโดยพบว่าการพิจารณาในหัวข้อย่อยทางโรงเรียนได้มีการจัดทำได้สอดคล้องเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดมีเป้าหมายของความสำเร็จที่มีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่เหมาะสมและชัดเจน
- จัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดอ่อนที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งมีปัจจัยสำคัญคือบุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ

จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ส่งผลให้การจัดทำแผนประกันคุณภาพการศึกษาในบางเกณฑ์พิจารณาไม่ผ่านเกณฑ์ รวมถึงการวิเคราะห์สภาพปัญหาที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริง โดยเกณฑ์พิจารณาที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ได้แก่ การจัดทำแผนที่ยังไม่ครอบคลุมภาระงาน อันได้แก่ แผนงานฝ่ายบริหารงานทั่วไป แผนงานฝ่ายบริหารงานบุคคล แผนงานฝ่ายงบประมาณ เช่นเดียวกันกับการกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ คู่มือว่าด้วยระเบียบของบุคลากรในโรงเรียนก็ไม่มีกำหนดขึ้นในเชิงประจักษ์อย่างเป็นทางการ ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียน และในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอันได้แก่ แผนการใช้งบประมาณของโรงเรียนช่วง 3-5 ปี ,แผนการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนช่วง 3-5 ปี , แผนการรับนักเรียนช่วง 3-5 ปี ,แผนการรับบุคลากรช่วง 3-5 ปี ไม่มีการกำหนดและจัดทำขึ้น อันเป็นผลที่กระทบต่อการจัดทำแผนการประกันคุณภาพและส่งผลกระทบต่อไป มีความจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกต่อไป

3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดแข็งโดยพบว่าการจัดโครงสร้างแผนภูมิระบบการบริหารงานที่ชัดเจน มีการกำหนดตัวบ่งชี้และระดับความสำเร็จไว้อย่างเหมาะสมและมีระบบสารสนเทศเกี่ยวกับข้อมูลผู้เรียน บุคลากร ทรัพยากรทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบดี แต่มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับเอกสารที่ บุคลากรครูไม่สามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วเพื่อที่จะทำการแก้ไขหรือใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาในด้านต่างๆ

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดแข็งโดยพบว่าการในการดำเนินงานและมอบหมายงานเป็นไปตามแผนปฏิบัติงานประจำปีที่มีผู้รับผิดชอบ โดยผู้รับผิดชอบได้จัดทำได้ครบกระบวนการตามมาตรฐานและตัวชี้วัดแต่อาจมีข้อบกพร่องบางส่วนของผลการประเมินผลและการตรวจติดตาม ที่ไม่ตรงตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดเนื่องจากความไม่เข้าใจ

5. การจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพศึกษากำหนดให้เป็นจุดอ่อนที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขคือ การที่การจัดให้มีการตรวจติดตามนั้นไม่มีการวิเคราะห์ ประเมินและสรุปผลการตรวจสอบสืบเนื่องไปจนถึงการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ /การจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงและแก้ไขกับข้อนี้เนื่องจากส่งโดยตรงกับคุณภาพการศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องคือบุคลากรครูและผู้นิเทศติดตามผลการเรียนการสอน ต้องมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

6. การจัดให้มีการประเมินภายในตามมาตรฐานการศึกษา ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดแข็งโดยพบว่า ตามหลักเกณฑ์มีข้อเกี่ยวข้องกับมาตรฐาน ซึ่งทางโรงเรียนได้มีการทำตามแบบเกณฑ์พิจารณาตามมาตรฐานการประเมินภายในอย่างครบถ้วนมีเอกสารบ่งชี้อย่างชัดเจน และเป็นไปตามข้อกำหนดการตรวจประเมินประจำปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง แต่มีข้อที่ต้องปรับปรุงเล็กน้อยในความชัดเจนด้านอัตลักษณ์ของโรงเรียน ที่ได้รับคำแนะนำให้ปรับปรุงเพื่อให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ให้ชัดเจน

7. การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดแข็งโดยพบว่า ตามการจัดทำรายงานประจำปีนั้นทางโรงเรียนมีการจัดทำขึ้นโดยมีสาระสำคัญครบถ้วนตามเกณฑ์การประเมินและตามมาตรฐาน

8. การจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดอ่อน โดยการพิจารณาเกณฑ์พบว่า มีเกณฑ์ด้านการเสริมสร้างแนวทางการพัฒนาความรู้การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรไม่ได้รับการส่งเสริม ไม่มีแผนสนับสนุนหรือร่องรอย ซึ่งบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนา อันส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง หากไม่มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้และตระหนักใน ความสำคัญของการประกันคุณภาพในทุกด้านและส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง ไม่ทำให้เป็นวัฒนธรรมใน การทำงานปกติ ก็จะทำให้มีผลต่อเนื่องกับคุณภาพการศึกษาโดยสามารถสะท้อนได้จากผลสัมฤทธิ์ของ นักเรียนทั้งในระดับโรงเรียนและระดับชาติ รวมทั้งด้านการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอนที่ ไม่มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนมาแก้ไขปัญหาและพัฒนาเพื่อรองรับการ ประเมินทั้งภายใน ต้นสังกัดและภายนอก ดังนั้นจุดอ่อนนี้จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากมีผลต่อ การศึกษา

4.2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน ฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ มีการนำเสนอ ดังนี้

ดำเนินการหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพนำข้อมูลที่ได้จากการ วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานประกันคุณภาพของโรงเรียน ฉัตรพุกษั จังหวัดเชียงใหม่ นำมาหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโดยวิธีการ สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ตามสภาพบริบทและตามหลักเกณฑ์การดำเนินการ ประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) สรุปผลการ วิเคราะห์ได้ดังนี้

คำถามที่ 1 จากสภาพปัญหาบริบททั่วไป พบว่ามีปัญหาหลายข้อดังนี้

1.1 จำนวนนักเรียนและห้องเรียนตลอด 3 ปีซ้อนหลัง มีจำนวนลดลง ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขได้ว่าการที่จำนวนนักเรียนน้อยลง มี ปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประการ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนที่ช่วงหลังสามปีนี้มี การเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ครูผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์และจบไม่ตรงตามอาชีพครูซึ่งเป็นผลทำให้มี เทคนิคทั้งกระบวนการสอนและการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึงอันเป็นนัยสำคัญในการตัดสินใจ ส่งนักเรียนเข้ามาเรียนรวมถึง อำเภอยุทธศาสตร์มีสถานศึกษาเปิดใหม่ที่ให้บริการฟรี เป็นอีกปัจจัย หนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีจำนวนน้อยลง จึงควรมีแนวทางเพื่อการแก้ไข ซึ่งสรุปได้ว่า ควรมีการส่งเสริมให้

ครูมีการพัฒนาตนเอง ต้องมีการเรียนเพิ่มเติม เพิ่มในการอบรม เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในบุคลากรครู รวมทั้งผู้บริหารด้วย ทั้งนี้ผู้บริหารได้จะต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรครูมีการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการอบรมให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ทุกๆ เดือน นอกจากนี้ยังควรที่จะต้องมีการเข้าไปนำเสนอโฆษณา ให้กับผู้ปกครองเล็งเห็นว่าโรงเรียน เป็นสถานศึกษาที่ให้ความรู้แก่นักเรียนอย่างแท้จริง

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการวัดผลระดับชาติ พบว่ามีผลคะแนนน้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ อันมีผลต่อการวัดและประเมินผลทั้งภายในและภายนอก ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและแนวทางแก้ไขได้ว่าจากที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน น้อย มีปัจจัยเกี่ยวเนื่อง กระบวนการสอนและเทคนิคของครูที่ไม่มีประสบการณ์มากพอสอนไม่ตรง ตามตัวชี้วัด จึงได้แนวทางการดำเนินการให้มีการอบรมเรื่องการสอนโดยเอาตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการสอน ทั้งนี้ในกระบวนการสอนให้เน้นให้นักเรียนได้คิดในหลากหลายรูปแบบ และมีการติวนักเรียน ทุกครั้งหลังการสอนในแต่ละตัวชี้วัดแต่ละมาตรฐานของหลักสูตร พร้อมทั้งมีการติดตามผลการ ประเมินผลทุกครั้งเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ยังด้อยเพิ่มเติมความสามารถมากขึ้นเพื่อยกระดับคะแนนของ ผู้เรียนที่ค้ำยั้งอ่อนให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

คำถามที่ 2 จากผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพตาม กฎกระทรวง 8 ข้อ พบว่าในด้านการจัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นจุดอ่อนที่มี สภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ในหลายข้อดังนี้

2.1 บุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูจึงไม่มีส่วนร่วมใน การจัดทำแผนส่งผลให้เกิดความไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพขั้นตอนการดำเนินการ ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางในการแก้ไขดังนี้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครู

2. ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาและได้รับการอบรม อย่างต่อเนื่อง

3. ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรในโรงเรียนในเรื่องการประกันคุณภาพ การศึกษา

4. ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ควรมีการแต่งตั้งผู้ที่มีความชำนาญและมีความเข้าใจในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพเพื่อมาเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา

2.2 ในการจัดทำแผนงาน /ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ยังไม่ครอบคลุมภาระงาน เช่น แผนงานฝ่ายบริหารงานทั่วไป แผนงานฝ่ายบริหารงานบุคคล แผนงานฝ่ายงบประมาณ ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางโดยมีปัจจัยที่มีผลคือ ผู้จัดทำไม่มีความเข้าใจในการจัดแผน ไม่มีความเข้าใจที่จัดทำให้ครอบคลุมในทุกภาระงาน จึงเกิดข้อบกพร่องขึ้น จึงคิดว่าการแก้ไขควรที่จะต้องมีการประชุมและจัดทำแผนงานต่างๆ ให้ครอบคลุมโดยและกำหนดให้เป็นทางการเพื่อนำเอาไปใช้จริง ทั้งนี้ควรมีผู้ที่มีความชำนาญและให้คณะครูเข้าร่วมในการจัดทำขึ้นเพื่อมีเป้าหมายไปในทางทิศเดียวกัน

2.3 การกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ คิว่มือว่าด้วยระเบียบของบุคลากรในโรงเรียนก็ไม่มีกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการ ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางโดยมีปัจจัยที่มีผลคือ ควรมีการจัดทำคู่มือขึ้นตามที่มาตรฐานและเกณฑ์ที่ถูกกำหนดมา มีจัดทำกำหนดขึ้นและให้ครอบคลุมทุกภาระงาน การจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีหลักฐาน ร้อยรอยและประจำตัวของแต่ละบุคคลเพื่อนำเอาไปใช้และปฏิบัติในทางทิศเดียวกัน

2.4 การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอันได้แก่ แผนการใช้งบประมาณของโรงเรียนช่วง 3-5 ปี ,แผนการใช้ทรัพยากรของโรงเรียนช่วง 3-5 ปี , แผนการรับนักเรียนช่วง 3-5 ปี ,แผนการรับบุคลากรช่วง 3-5 ปี ไม่มีการกำหนดและจัดทำขึ้น ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไขและมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางในการแก้ไขดังนี้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู

2. ควรส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบร่วมกันที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมและจัดทำขึ้นให้ครบทุกภาระงาน

3. ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานหรือจัดทำคู่มือให้ครบทุกฝ่ายงาน แนวทางการดำเนินงานให้การดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

คำถามที่ 3 จากผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ พบว่าในด้าน การจัดทำมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากำหนดให้เป็นจุดอ่อนที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งในการจัดทำมีการติดตามนั้นไม่มีการวิเคราะห์ ประเมินและสรุปผลการตรวจสอบและไม่มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ /การจัดกระบวนการเรียนรู้ ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นโดยมีปัจจัยที่มีผลคือ ในการตรวจสอบคุณภาพภายในนั้น ได้จัดการประเมินจริงทั้งประเมินตนเองตามมาตรฐานและประเมินภายในจากต้นสังกัด แต่เป็นการประเมิน โดยมีเพียงแค่ ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ สืบเนื่องจากภาระงานของครูและความรู้ของครูที่จะช่วยในการทำการประเมินคุณภาพยังไม่มี ควรมีแนวทางการการดำเนินงานดังนี้

1. ควรเปิดโอกาสให้ครูให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพในและการประเมินตนเอง เพื่อให้ครูมีความเข้าใจในการประเมินมากขึ้น
2. ควรลดภาระงานครู ลดเวลาสอนให้มีความเหมาะสมก็จะทำให้ครูได้เรียนรู้เข้าใจและตระหนักถึงการจัดการประเมินคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการตรวจติดตามจากครูนิเทศภายในครูต้องตระหนักและปรับปรุงเพื่อพัฒนากระบวนการสอนของตนเอง
3. การนิเทศภายในที่ยังไม่ครบกระบวนการไม่มีหลักฐานที่ชัดเจนในการนิเทศจากครูนิเทศ เสนอแนะให้มีการจัดนิเทศการเรียนการสอนอย่างแท้จริงเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและต้องเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ ครบกระบวนการ PDCA
4. ทั้งนี้ควรสร้างเครือข่ายทางการประกันคุณภาพการศึกษา หรือสรรหาผู้ที่มีเข้าใจและมีความชำนาญเพื่อให้คำปรึกษา

คำถามที่ 4 จากผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ พบว่าในด้านการจัดทำมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผลการวิเคราะห์กำหนดให้เป็นจุดอ่อนที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข ในหลายข้อดังนี้

- 4.1 ในการดำเนินการประกันคุณภาพมีเกณฑ์ด้านการเสริมสร้างแนวทางการคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรไม่ได้รับการส่งเสริม ไม่มีแผนสนับสนุนหรือร่องรอย ซึ่งบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาอันส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยตรง ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไขและมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางดังนี้

1. ควรมีการจัดทำแผนในการพัฒนาบุคลากรครูในด้านการดำเนินการประกันคุณภาพเพื่อและดำเนินตามแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพพร้อมที่จะปฏิบัติตามหากได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตามหน้าที่

2. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้และตระหนักใน ความสำคัญของการประกันคุณภาพในและภายนอกโดยการส่งเสริมต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนเกิด เป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติ

3. มีการจัดอบรมและให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้เข้ามามี ส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จัดทำเอกสารและเป็นคณะกรรมการในการร่วมตรวจติดตามภายในเพื่อให้เกิด ความตระหนักถึงความสำคัญ

4.2 ในการดำเนินการประกันคุณภาพไม่มีการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนการสอน ไม่มีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ผลการเรียนของนักเรียนเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอก ท่านคิดว่าสภาพปัญหาที่ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไขและมี แนวทางในการดำเนินการอย่างไร

สรุปความคิดเห็นและให้ข้อเสนอเป็นแนวทางคือ ส่งเสริมและจัดอบรมให้ครูมี ความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพและรับทราบผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักเรียนและ ตระหนักถึงการที่จะนำเอาผลการประเมินของนักเรียนมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อทำการแก้ไข นักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์ ครูต้องตระหนักและหาทางแก้ไขโดยมีการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาหนทางแก้ไขนักเรียนที่บกพร่องมีการพัฒนากระบวนการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของ นักเรียนให้มีการพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ผู้บริหารและฝ่ายวิชาการต้องเข้าไปนิเทศและชี้แนะแนวทางให้กับ ครูอย่างสม่ำเสมอและเน้นหนักให้ครูปฏิบัติตามตัวชี้วัดและมาตรฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งดังนี้ ข้อแรกการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเพื่อหาสภาพบริบทของโรงเรียน สภาพปัญหาของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อนำไปประมวลเป็นกรอบเนื้อหาในการวิจัย การดำเนินการประกันคุณภาพ ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา โดยศึกษาจากการสังเกต การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการ SWOT Analysis วิเคราะห์สภาพปัญหาและศึกษาหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และข้อที่สองการหาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานได้นำข้อมูลจากการ SWOT Analysis นำมาเป็นแนวทางไปสู่การอธิบายกลุ่มย่อย (Focus group discussion)

งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นศึกษาเพื่อความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลด้วยการศึกษาเอกสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาย้อนหลัง 3 ปี ทำการสังเกต สัมภาษณ์ วิเคราะห์ SWOT Analysis หาจุดอ่อนและจุดแข็ง จากนั้นจัดการสนทนากลุ่ม สามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 สภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาข้อมูลและเอกสาร ร่วมกับการสัมภาษณ์ พบว่า สภาพปัญหาของโรงเรียนทั่วไปพบว่ามีจำนวนนักเรียนน้อยลง ซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวข้องหลายประการ โดยเฉพาะความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในช่วงหลังสามปีนี้มีมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหาร ครูผู้สอนที่ไม่มีประสบการณ์และจบไม่ตรงตามอาชีพครูซึ่งเป็นผลทำให้มีเทคนิคทั้งกระบวนการสอนและการดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างทั่วถึงรวมถึงสถานศึกษาเปิดใหม่ที่ให้บริการฟรีจากรัฐ เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีจำนวนน้อยลง นอกจากนี้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ย

น้อยกว่าคะแนนเฉลี่ยในระดับชาติในสังกัดของตนเอง ซึ่งมีปัจจัยเกี่ยวเนื่องจากกระบวนการสอนและเทคนิคของการสอนเช่นเดียวกัน ทั้งนี้สอดคล้องกับการรายงานการตรวจติดตามการประเมินผลการประกันคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2557 ว่าด้วยมาตรฐานการศึกษาของกฎกระทรวงพบว่า ภาพรวมของโรงเรียน อยู่ในระดับ “ดี” แต่มีเกณฑ์การปฏิบัติของโรงเรียนบางข้อที่มีข้อบกพร่อง ในหัวข้อของการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ไว้ว่าบุคลากรของโรงเรียนไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำแผนไม่ครอบคลุมภาระงาน ควรจัดให้มีการอบรมหรือส่งเสริมให้บุคลากรครุมีความรู้ ความเข้าใจ และส่งเสริมให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ และการประกันคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อ การดำเนินงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ที่จะต้องมีการวิเคราะห์ ประเมินและสรุปผลการตรวจสอบ และนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุงหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ /การจัดกระบวนการเรียนรู้ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงและแก้ไข ร่วมกับการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นผลสืบเนื่องว่าด้วยเกณฑ์ด้านการเสริมสร้างแนวทางการคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องให้กับบุคลากรที่ไม่ได้รับการส่งเสริม ไม่มีแผนสนับสนุนหรือร่องรอย ซึ่งบุคลากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการพัฒนา อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยตรง หากบุคลากรไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพ ไม่เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ และสังเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนากระบวนการสอนเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา เมื่อบุคลากรไม่มีความเข้าใจและไม่ตระหนักในความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา ไม่ปฏิบัติตามให้เกิดเป็นวัฒนธรรมในการทำงาน อีกทั้งทางโรงเรียนยังขาดส่งเสริมแนวทางการคิดการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้คณะครูส่วนใหญ่ไม่มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อกระบวนการเรียนการสอนโดยสะท้อนผลได้จากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ทั้งในโรงเรียนและระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – Net) ซึ่งนักเรียนโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา มีผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ โดยข้อนี้เป็นเกณฑ์เพิ่มเติมเพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก ทางโรงเรียนจึงต้องการพัฒนาและปรับปรุง

5.1.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ สรุปผลแนวทางจากสภาพปัญหาที่พบในการศึกษาข้อมูลและการวิเคราะห์ผลของการดำเนินการประกันคุณภาพที่ต้องได้รับการแก้ไขโดยมีแนวทางดังนี้

1. สภาพปัญหาบริบททั่วไปจากผลการศึกษาเอกสารควรมีการส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ต้องมีการเรียนเพิ่มเติม เพิ่มในการอบรม เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นในบุคลากรครุรวมทั้งผู้บริหาร

ด้วย ทั้งนี้ผู้บริหารได้จะต้องคอยกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรครูมีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนการสอนโดยการอบรมให้ความรู้ในการจัดการเรียนการสอนทุกๆ เดือน

2. สภาพปัญหาที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนน้อย มีปัจจัยเกี่ยวเนื่อง กระบวนการสอนและเทคนิคของครูที่ไม่มีประสบการณ์มากพอสอนไม่ตรงตามตัวชี้วัด จึงได้แนวทางการดำเนินการให้มีการอบรมเรื่องการสอนโดยเอาตัวชี้วัดเป็นเป้าหมายในการสอน ทั้งนี้ในกระบวนการสอนให้เน้นให้นักเรียนได้คิดในหลากหลายรูปแบบ และมีการทวนักเรียนทุกครั้งหลังการสอนในแต่ละตัวชี้วัดแต่ละมาตรฐานของหลักสูตร พร้อมทั้งมีการติดตามผลการประเมินผลทุกครั้งเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่ยังด้อยเพิ่มเติมความสามารถมากขึ้นเพื่อยกระดับคะแนนของผู้เรียนที่ด้อยข้างอ่อนให้อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน

3. สภาพปัญหาจากผลการ SWOT Analysis ว่าด้วยเกณฑ์การตรวจติดตาม 8 ข้อ ของการดำเนินการประกันคุณภาพ ทั้งที่เป็นจุดอ่อน และจุดแข็งตาม ที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและมีแนวทางดังนี้

1) การพัฒนาด้านกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นข้อที่ไม่มีปัญหา กล่าวคือ ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยาได้กำหนดให้สอดคล้องกับการศึกษาพื้นฐานและสอดคล้องบริบทโรงเรียน ตรงกับการรายงานผลการติดตามการประเมินภายในจากต้นสังกัด สอดคล้องกับรายงานประจำปีที่มีประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการศึกษาสถานศึกษาที่มีคะแนนอยู่ในระดับดี- ดีมาก

2) ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในการวางแผนการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยาต้องได้รับการร่วมมือทั้งผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการและคณะครูเพื่อให้เกิดแนวทางการแก้ไขการพัฒนาขึ้น โดยมีแนวทางการแก้ไขดังนี้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและคณะครู

2. ส่งเสริมให้ครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาและได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่อง

3. ควรสร้างความตระหนักแก่บุคลากรในโรงเรียนในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

4. ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษา

5. ควรมีการแต่งตั้งผู้ที่มีความชำนาญและมีความเข้าใจในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพเพื่อมาเป็นที่ปรึกษาและคณะกรรมการที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา

3) ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ในการบริหารจัดการและสารสนเทศควรจัดทำโครงสร้างการบริหารงานให้มีความชัดเจนครอบคลุมทุกหน้าที่ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง วางกรอบการมีส่วนร่วมให้ชัดเจน และควรจัดทำสารสนเทศเกี่ยวกับแผนปฏิบัติงานหรือจัดทำคู่มือให้ครบทุกฝ่ายงาน เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานให้การดำเนินงานของแต่ละโรงเรียนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเป็นไปด้วยความราบรื่นเรียบร้อย นอกจากนี้ควรมีการจัดเก็บเอกสารการประเมินให้เป็นหมวดหมู่มากกว่านี้รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่เพื่อสามารถดึงใช้งานได้อย่างรวดเร็ว

4) ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีแนวทางในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษานั้นทางโรงเรียนได้ปฏิบัติตามแผนจริงและควรเพิ่มให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการให้มีการตรวจติดตามหรือมีการนิเทศการเรียนการสอน และปฏิบัติหน้าที่ให้ครบกระบวนการ เพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปวิเคราะห์ สังเคราะห์และพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

5) จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ในการจัดการติดตามทางโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา มีความตั้งใจที่มุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพทั้งภายในและภายนอกซึ่งได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดอย่างสม่ำเสมอโดยมีแนวทางการแก้ไขดังนี้

1. ควรเปิดโอกาสให้ครูให้มีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณภาพในและการประเมินตนเอง เพื่อให้ครูมีความเข้าใจในการประเมินมากขึ้น
2. ควรลดภาระงานครู ลดเวลาสอนให้มีความเหมาะสมก็จะทำให้ครูได้เรียนรู้เข้าใจและตระหนักถึงการจัดการประเมินคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะการตรวจติดตามจากครูนิเทศภายในครูต้องตระหนักและปรับปรุงเพื่อพัฒนากระบวนการสอนของตนเอง
3. การนิเทศภายในเป็นการนิเทศต้องปฏิบัติตามหน้าที่ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติให้เป็นไปอย่างสม่ำเสมอและการครบกระบวนการ PDCA มีหลักฐาน ร่องรอยที่ชัดเจนแล้วการจัดการนิเทศการเรียนการสอนอย่างแท้จริงเพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
4. ทั้งนี้ควรสร้างเครือข่ายทางการประกันคุณภาพการศึกษา หรือสรรหาผู้ที่มีความเข้าใจและมีความชำนาญเพื่อให้คำปรึกษา

6) จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ในการตรวจสอบคุณภาพภายในนั้น ควรเปิดโอกาสกับครูให้มีส่วนร่วมลดภาระงานครูและภาระสอนให้เหมาะสม เพื่อจะทำให้ครูมีเวลาเรียนรู้ ทำความเข้าใจ มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพและได้ตระหนักถึงการจัดการประเมินคุณภาพมากขึ้น ทั้งนี้ควรสร้างเครือข่ายทางการประกันคุณภาพการศึกษา หรือสรรหาผู้ที่มีความชำนาญเพื่อให้คำปรึกษา

7) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ทางโรงเรียนมีการจัดทำรายงานประจำปีเพื่อเป็นการประเมินคุณภาพภายในทุก ๆ ปี โดยมีเนื้อหาสำคัญอย่างครบถ้วน ทั้งนี้ได้มีการแจ้งคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ และรายงานต่อต้นสังกัดเป็นประจำทุกปี เพิ่มเติมควรจัดทำรูปแบบของเอกสารในรายงานให้เป็นไปตามที่ต้นสังกัดกำหนด

8) ด้านจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง มีแนวทางว่าควรจัดให้บุคลากรครูได้รับการส่งเสริมให้มีการอบรมและพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ของครูในส่วนของ การประกันคุณภาพ และสร้างความตระหนักในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่ มีการจัดการพัฒนาคุณภาพให้ครบกระบวนการ PDCA และมองเห็นความจำเป็นอันเป็นประโยชน์ต่อคุณภาพการศึกษาอย่างแท้จริง สรุปแนวทางได้ดังนี้

1. ควรมีการจัดทำแผนในการพัฒนาบุคลากรครูในด้านการดำเนินการประกันคุณภาพเพื่อและดำเนินตามแผนเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพพร้อมที่จะปฏิบัติตามหากได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติตามหน้าที่

2. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้และตระหนักใน ความสำคัญของการประกันคุณภาพในและภายนอกโดยการส่งเสริมต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมในการทำงานปกติ

3. มีการจัดอบรมและให้ความรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้เข้ามามี ส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน จัดทำเอกสารและเป็นคณะกรรมการในการร่วมตรวจติดตามภายในเพื่อให้เกิด ความตระหนักถึงความสำคัญ

4. มีส่งเสริมและจัดอบรมให้ครูมีความเข้าใจในการดำเนินการประกันคุณภาพ และรับทราบผลสัมฤทธิ์พัฒนากระบวนการเรียนให้ครบกระบวนการ PDCA เป็นการเรียนของ นักเรียนและตระหนักถึงการที่จะนำเอาผลการประเมินของนักเรียนมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อทำ การแก้ไขและพัฒนา

ดังนั้นจากสภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ มีจุดแข็งในเรื่องของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินการประกันคุณภาพของ สถานศึกษาโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน การกำหนดค่าเป้าหมายของมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเพื่อการดำเนินงานที่เป็นไปได้ โดยกำหนดให้มีการดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในเป็นข้อปฏิบัติที่ต้องทำต่อเนื่องประจำปีเพื่อจัดทำรายงานส่งต้นสังกัด สอดคล้องกับการตรวจ ติดตามจากต้นสังกัด นอกจากนี้โรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยายังมุ่งเน้นให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มี คุณภาพเป็นที่แหล่งเรียนรู้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา มีนักเรียนที่เป็นบุคคลที่มีคุณภาพเพื่อ รองรับการประเมินจากภายนอก แต่มีจุดอ่อนในด้านของบุคลากรครูที่เป็นปัญหาซึ่งส่งผลต่อคุณภาพ หลายด้าน ทั้งการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ การมีส่วนร่วมใน

การวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหาร คณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง พัฒนาเพิ่มพูนความรู้ของครูในส่วนของประกันคุณภาพ นอกจากนี้ควรสร้างความรู้ความตระหนักในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับคณะครูและปัจจัยที่จะส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาด้วย โดยมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อครูจะได้รับทราบถึงกระบวนการอย่างแท้จริงที่จะทำให้การประกันคุณภาพบรรลุเป้าหมายอันเป็นการส่งเสริมให้มีการจัดการติดตามตรวจสอบคุณภาพ โดยจัดทำเพื่อสร้างเครือข่ายทางการประกันคุณภาพการศึกษาหรือสรรหาผู้ที่มีความชำนาญให้คำปรึกษาและร่วมตรวจติดตามในการประกันคุณภาพให้เป็นอย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือแก้ไขปัญหาต่างๆได้ นอกจากนี้ยังมีจัดการบริหารที่ต้องมีการกำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นการส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องพร้อมทั้งเป็นการวางกรอบการปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพอยู่ในระดับที่ตีพิมพ์ที่จะรองรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ มีประเด็นสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 สภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

สภาพบริบท การจัดการเรียนการสอน การบริหาร และสภาพการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ ในช่วง 3 ปี ย้อนหลังและผลการประเมินการตรวจประเมินติดตามการประกันคุณภาพภายในประจำปีการศึกษา 2557 ยังคงมีปัญหาลายข้อที่สอดคล้องและส่งผลกระทบต่อพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ ได้แก่ บุคลากรครูของโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพ และการประกันคุณภาพ และ ไม่มีการส่งเสริมให้บุคลากรในมีส่วนร่วมเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ ทำให้ครูไม่มีความเข้าใจในกระบวนการอย่างแท้จริง สอดคล้องกับ **รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร** (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า สภาพการดำเนินงานประกันคุณภาพมีปัญหาจากการที่บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ ไม่ให้ความสำคัญ ขาดความร่วมมือ ขาดการดำเนินการติดตามอย่างต่อเนื่อง ควรให้มีส่งเสริมให้บุคลากรเข้าอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดทำ มีการจัดนิเทศติดตามผลปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ด้านการจัดการบริหารที่มีการดำเนินการประกันคุณภาพของสถานศึกษาโดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน การกำหนดค่าเป้าหมายของมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหา ในการขาดการวางแผนการดำเนินงานของครูในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ การบริหารและสารสนเทศที่ยังไม่ครอบคลุม ไม่ค่อยเป็นระบบ ข้อมูลสารสนเทศยังไม่ครอบคลุมเมื่อมีการเรียกใช้หรือต้องการใช้ก็ค้นหาได้ช้า อาจเนื่องมาจากการจัดเอกสารไม่เป็นหมวดหมู่ สอดคล้องกับ **มนัสนันท์ อภิชัย** (2554, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 5 พบว่า บุคลากรในบางแห่งมีบุคลากรน้อย ส่งผลต่อการจัดการศึกษา และการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ไม่ต่อเนื่องส่งผลให้การจัดการสารสนเทศไม่เป็นระบบ ไม่ครอบคลุม ขาดการจัดการข้อมูลสารสนเทศที่ไม่เป็นปัจจุบัน เนื่องจากครูบางส่วนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินและมาตรฐานคุณภาพ และที่มีนัยสำคัญ ที่มองข้ามไม่ได้จากข้อมูลการประเมินผลภายในจากมาตรฐานตัวชี้วัด 15 ข้อ ซึ่งข้อมูลที่ได้แต่ในช่วงปีการศึกษา 2556 – 2557 มีมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ 4 และ 5 มีผลคะแนนอยู่ที่ “พอใช้” สอดคล้องกับผลการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนเอกชน ว่าด้วยและผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ที่มีคะแนนเท่ากับ 0 เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนเฉลี่ยระดับชาติ ซึ่งสอดคล้องกับผลการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนซึ่งอาจมีผลจากการประสิทธิภาพของการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอน ว่าด้วยการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อพิจารณาตามกระบวนการ PDCA ก็ยังมีการดำเนินงานที่ไม่ครบกระบวนการ สอดคล้องกับ **วันเพ็ญ พรหมการ** (2555, บทคัดย่อ) ว่าด้วยแนวทางการแก้ไขผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญของการกำหนดเป้าหมายและแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจน คอยกำกับ ติดตาม และช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่องและทำการอบรมให้เกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับ **จำลอง บุญหล้า** (2550, หน้า 74) ที่ศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนชุมชนโป่งวังม่วง ซึ่งกล่าวถึงการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีการะงานไม่มากเกินไป ต้องมีการสรุปผล และการกำกับติดตาม จึงจะส่งผลให้การพัฒนาเป็นไปอย่างแท้จริง

5.2.2 แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ อภิปรายผลได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพจะต้องเริ่มจากผู้บริหารและคณะครู ที่จะต้องตระหนักและพัฒนาตนเองให้มีความเข้าใจในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพอย่าง

แท้จริง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพตามกระบวนการของการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีการอบรม สัมมนาให้ความรู้กับคณะผู้บริหาร และครู ทั้งในด้านทฤษฎีและด้านการปฏิบัติ สร้างความตระหนักในการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้กับคณะครู โดยมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาและเกิดทักษะเกี่ยวกับมีส่วนร่วมในการปฏิบัติให้มากขึ้น เพื่อครูจะได้รับทราบถึงกระบวนการอย่างแท้จริงที่จะทำให้การประกันคุณภาพบรรลุเป้าหมายและจัดทำสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย สอดคล้องกับ สมิตตา ชัยศิลป์ (2555, หน้า 12) ศึกษาเรื่อง สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 พบว่าปัญหาที่รุนแรงมากคือการที่บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพและการจัดทำข้อมูลสารสนเทศให้เป็นระบบการตามมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารและคณะครู อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาและควรนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาและข้อมูลสารสนเทศต่างๆมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ ในปีการศึกษาต่อไป เช่นเดียวกับ วิฑูรย์ หนูขาว (2555, หน้า 85-86) ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาชั้นพื้นฐานชลบุรี เขต 2 ได้มีผลการเสนอแนะแนวทางไว้ว่า ควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้และทักษะในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการจัดทำหรือรับทราบแนวทางในการพัฒนาการประกันคุณภาพตามมาตรฐานหรือการกำหนดคุณภาพการศึกษาและให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนด้วยอย่างแท้จริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครู พร้อมทั้งครูผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

2. ในการกำหนดนโยบาย ต้องมีการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการเพื่อให้ครู สร้างความตระหนักแก่บุคลากรในโรงเรียนในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

โรงเรียน

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยและเงื่อนไขที่มีผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการประกันคุณภาพ
3. ควรศึกษาการจัดการความรู้ของบุคลากรที่ส่งผลต่อการดำเนินการประกันคุณภาพ

บรรณานุกรม

1) หนังสือทั่วไป

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษาการบริหารระบบคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2539ข). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: ครุสภา
- ชาย โปธิสิตา. (2550). *ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).
- ปริทรรศน์ พันธุ์บรรยงก์. (2545). *TQM ภาครัฐปฏิบัติเทคนิคการแก้ปัญหาแบบ“สี่ขมา”*. กรุงเทพฯ : สสท.
- รัตน์ บัวสนธ์. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คำสมัย
- วิจารณ์ พานิช และคณะ. (2544). *การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2553). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2541). *แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพและรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเอกชน*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายใน*. กรุงเทพฯ : คุณพิน อักษรกิจ
- สำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีจำกัด.
- สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2547). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). *แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการประเมินตามสภาพจริง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). *คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม พ.ศ, 2554 – 2558 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : ครุสภาลาดพร้าว
- สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.

2) วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/งานวิจัย

- จำลอง บุญหล้า. (2550). *แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนชุมชนโป่งวังม่วง*. การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- จันทิรา จันทเลิศ. (2548). *การจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 4*. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ดวงธิดา พุทธระกูล. (2554). *กระบวนการดำเนินงานโรงเรียนวิถีพุทธที่ส่งผลต่อคุณลักษณะของนักเรียนโรงเรียนวิถีพุทธในอำเภอปากพลี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ดารา บึงราษฎร์. (2555). *การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. ภาคนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทการ ชัยบาล. (2549). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มนัสนันท์ อภิชัย. (2554). *แนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีผลการประเมินต่ำกว่าเกณฑ์ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตตินันท์ ทวีสุขเสถียร. (2557). *สภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนคูเมือง 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วรรณนา เอกตะ. (2550). *การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก เขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิฑูรย์ หนูขาว. (2552). *ปัญหาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- วันเพ็ญ พรหมการ. (2555). *การดำเนินการประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนต้นในอำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- ศุภณัฐ วงศ์ตาผา. (2554). *แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนสวนอูนเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริขวัญ ยิ่งเจริญ. (2553). *สภาพและปัญหาในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิจัยและการประเมินการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- สหชาติ จินวัฒน์. (2550). *แนวประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของวิทยาลัยเทคนิคเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สิระ บุญญานุสนธิ์. (2554). *การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1*. สารนิพนธ์ปริญญาครุศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุมิตตา ชัยศิลป์ (2555). *สภาพปัญหาการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาบริหารการศึกษา, มหาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- โสภณ พรหมแก้ว. (2553). *การดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อมรรัตน์ พวงทอง. (2555). *แนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนบ้านวังลุง เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3*. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

3) เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

- ไผท อุทุมสกุลรัตน์. (ม.ป.ป.). *การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis)*. โรงเรียนนนทรีวิทยา. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา.
- โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา. (2555). *รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2555*. โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา. เอกสารกลุ่มงานประกันคุณภาพ.
- _____. (2556). *รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556*. โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา. เอกสารกลุ่มงานประกันคุณภาพ.
- _____. (2557). *รายงานประจำปีของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2557*. โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา. เอกสารกลุ่มงานประกันคุณภาพ.

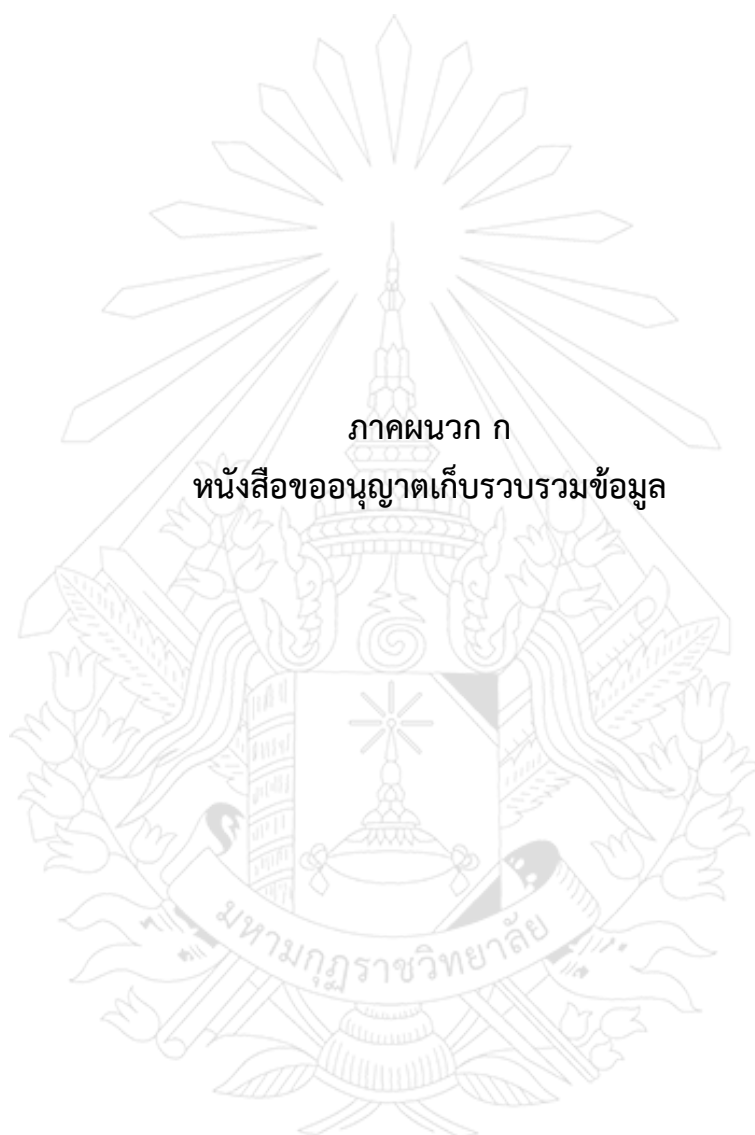
- โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา. (2554). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2554-2558*. โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา. เอกสารกลุ่มงานประกันคุณภาพ.
- โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา. (2557). *แบบรายงานการตรวจติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา ประจำปี 2557*. โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา. เอกสารกลุ่มงานประกันคุณภาพ.
- อัมพร ไหลประเสริฐ. (2548). *การวิเคราะห์องค์กรโดยใช้เทคนิค SWOT analysis*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี. สุพรรณบุรี : วิชาการบริหารพยาบาล. เอกสารประกอบการสอน.
- อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2551). *ระเบียบวิธีวิจัย*. มหาวิทยาลัยนเรศวร. ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์. เอกสารประกอบการสอน.

4) สื่อสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์

- ทองสุข สันแสน. (ม.ป.ป.). *กรอบความคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)*. สืบค้น 30 พฤศจิกายน 2557, เข้าถึงได้จาก dr-thongsook.com.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) (2549). *การสนทนากลุ่ม*. สืบค้น 4 พฤศจิกายน 2558, เข้าถึงได้จาก http://www.vijai.org/articles_data/show_topic.asp?Topicid=98.
- เอกวินิต พรหมรักษา. (ม.ป.ป.). *SWOT Analysis ด้าน Planning*. สืบค้น 8 ธันวาคม 2557, เข้าถึงได้จาก <http://promruca-dba04.blogspot.com/2012/10/swot-analysis-swot-swot-hum>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6013(2.21.4)/454

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๗-๐๗๗๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๑-๔๗๕๒
www.lanna.mbu.ac.th

30 พฤษภาคม 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้จัดการโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา

ด้วย นางสาวศิริรัตน์ ฉัตรวัฒน์กำจร นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง **แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา จังหวัดเชียงใหม่** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม.) โดยมี **ดร.ฉัตรชัย ศิริกุลพันธ์ และ ดร.ชาติ กักดี** เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางสาวศิริรัตน์ ฉัตรวัฒน์กำจร ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

เรียนมาด้วยความนับถืออย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.เชียน วันทนียตระกูล)

เลขานุการอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

อนุชิต

< ถนนวิรัตน์ ฉัตรคุณทรัพย์ >

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14 โทรสาร. 0-5381-4752

Mahamakut Buddhist University, Lanna Campus ; 103 Pra pokkiao Rd., Chiang Mai 50200 (Thailand)

ภาคผนวก ข
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

ชื่อเรื่องสารนิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่

สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

1. ชื่อ- สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....
อาชีพ..... ตำแหน่ง..... ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง.....ปี
2. สัมภาษณ์เมื่อวันที่.....เดือนพ.ศ.เวลา..... น. ถึงเวลา น.
รวมเวลาในการสัมภาษณ์..... ชั่วโมง..... นาที
3. สถานที่ในการสัมภาษณ์อำเภอ.....จังหวัด.....

บทสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของงานวิจัย

1. สภาพบริบทของฉัตรพณิชยศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
 - 1.1 สภาพสิ่งแวดล้อมรอบโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษาเป็นอย่างไร
.....
.....
.....
 - 1.2 สภาพสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษาเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้หรือไม่
อย่างไร
.....
.....
.....
 - 1.3 ท่านคิดว่าสภาพบริบทของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษามีปัญหาหรือไม่อย่างไร
.....
.....
.....
2. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่หนึ่งการ
กำหนดมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
 - 2.1 การกำหนดมาตรฐานการศึกษา มีความสอดคล้องกันมาตรฐานการศึกษาของชาติหรือไม่
อย่างไร
.....
.....
.....

2.2 โรงเรียนได้จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาตามตัวชี้วัด มาตรฐานการศึกษาหรือไม่
อย่างไร

.....

.....

.....

2.3 โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

2.4 ท่านคิดว่า ตัวท่านมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของโรงเรียนหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่สอง การ
จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยา
จังหวัดเชียงใหม่

3.1 มีการจัดทำแผนพัฒนาตรงตามวัตถุประสงค์และสะท้อนกระบวนการวางแผนเชิงกลยุทธ์
เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.2 มีการจัดทำแผนพัฒนามีการดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ และได้ลงมือปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

3.3 แผนพัฒนาการจัดการศึกษาการสอดคล้องกับแผนเชิงกลยุทธ์ที่สามารถพัฒนาไปสู่
เป้าหมาย หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

3.4 ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษัตริย์วิทยา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

4.ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่สามการ จัดระบบบริหารและสารสนเทศของโรงเรียนฉัตรพุกษัตริย์วิทยาจังหวัดเชียงใหม่

4.1 การจัดระบบการบริหารมีการใช้เทคนิคการบริหารอย่างไร ที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุ เป้าหมาย

.....

.....

.....

4.2 ในการจัดระบบโครงสร้างการบริหารในแต่ละด้านมีการจัดการให้สอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษาหรือไม่ และแต่ละด้านสอดคล้องอย่างไร

ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

ด้านบริหารงบประมาณ

.....

.....

.....

ด้านการบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

ด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

4.3 ในการบริหารการศึกษามีการเปิดโอกาสให้บุคลากรอื่นเข้ามามีส่วนร่วมมากน้อย อย่างไร

.....

.....

.....

4.4 มีการดำเนินการจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศอย่างไร ที่สามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

.....

.....

.....

4.5 ในการจัดระบบสารสนเทศมีการดำเนินการวางแผนงานการเก็บข้อมูล การสืบค้น และประมวลผลอย่างไร

.....

.....

.....

4.6 ท่านคิดว่าการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาวิทยาจังหวัดเชียงใหม่ มีอุปสรรคใดที่มีผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

.....

.....

.....

5. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่สี่การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาวิทยาจังหวัดเชียงใหม่

5.1 โรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาได้มีการดำเนินงานบริหารจัดการตามแผนพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5.2 การดำเนินงานตรวจสอบติดตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษามีความสอดคล้องกับการระบบคุณภาพภายใน หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5.3 ในการดำเนินงานผู้บริหารได้ให้การสนับสนุน กำกับ ติดตาม หรืออำนวยความสะดวก เพื่อให้ปฏิบัติงานได้บรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

5.4 ท่านคิดว่าการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพุกษวิทยาควรได้รับการพัฒนาและปรับปรุงเพิ่มเติมหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

6. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่ห้าการจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาช้างใหม่

6.1 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาประจำปีหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

6.2 การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา ได้ดำเนินการต่อเนื่องหรือไม่ และได้รับความร่วมมือจากส่วนใดบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

6.3 ในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยามีประเด็นการตรวจสอบที่สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพภายในหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

6.4 ท่านคิดว่าการติดตามคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา มีอะไรเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานและควรปรับปรุงอย่างไรบ้างเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาต่อไป

.....

.....

.....

7. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่หกการจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาช้างใหม่

7.1 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้มีการดำเนินด้านการประเมินคุณภาพภายในบ้างหรือไม่ และท่านมีส่วนร่วมในการจัดการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

7.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาได้นำผลการประเมินคุณภาพภายในไปแก้ไขข้อบกพร่องหรือพัฒนาโรงเรียนบ้างหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

7.3 ท่านมีความเข้าใจในการจัดการประเมินคุณภาพภายในมากน้อยเพียงใด ซึ่งการประเมินคุณภาพนั้นควรสะท้อนภาพความสำเร็จจากอะไรบ้าง อย่างไร

.....

.....

.....

7.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาควรมีการปรับปรุงหรือเตรียมพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพภายใน อย่างไรบ้าง เพื่อให้สอดคล้องกับการประเมินภายนอก

.....

.....

.....

8. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่จัดการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

8.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาศึกษาได้มีการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีอย่างต่อเนื่องหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

8.2 ท่านมีความเข้าใจในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน มากน้อยเพียงใด จัดทำเพื่ออะไร เกี่ยวข้องกับอะไรบ้างอย่างไร

.....

.....

.....

8.3 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประเมินคุณภาพภายในประจำปีและมีข้อเสนออย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

9. ตามแนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ ข้อที่แปดการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาช้างใหม่ เชียงใหม่

9.1 .ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนได้มีการดำเนินโครงการ หรือจัดกิจกรรมตามแผนพัฒนาอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

9.2 โรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยาได้ดำเนินการพัฒนา หรือตรวจสอบคุณภาพในแต่ละด้านอย่างไรบ้าง สอดคล้องและตรงกับการกำหนดมาตรฐานการศึกษาหรือไม่อย่างไร

ด้านการบริหารงานวิชาการ

.....

.....

.....

ด้านการบริหารงบประมาณ

.....

.....

.....

ด้านการบริหารงานบุคคล

.....

.....

.....

ด้านการบริหารงานทั่วไป

.....

.....

.....

9.3 ท่านคิดว่าทางโรงเรียนได้มีการจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ และมีการกำหนดมาตรฐานที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของสถานศึกษาได้ชัดเจนมากน้อยเพียงไร และทุกคนในสถานศึกษาได้ถือวาระบประกันคุณภาพภายในเป็นวัฒนธรรมการทำงาน ปกติหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

9.4 ท่านคิดว่าโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยามีอุปสรรคหรือข้อควรปรับปรุงใดบ้างที่จะทำให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างไร ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

10. ท่านคิดว่า สภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยาจังหวัดเชียงใหม่ มีปัญหาใดบ้าง และเกิดจากสาเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

11. แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยาจังหวัดเชียงใหม่ ตามความคิดเห็นของท่านควรเป็นอย่างไร ที่เหมาะสมหรือตรงกับความต้องการของท่านมากที่สุด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
แบบสังเกตเพื่อการวิจัย

**แบบบันทึกการสังเกตสภาพบริบท การจัดการเรียนการสอน สภาพการบริหาร
สภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพ
ของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่**

คำชี้แจง

1. แบบบันทึกการสังเกตสภาพบริบท การจัดการเรียนการสอน สภาพการบริหาร สภาพปัญหา
การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในและของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ มี
4 ตอน

- 1.1 บันทึกการสังเกตสภาพการบริหาร
- 1.2 บันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอน
- 1.3 บันทึกการสังเกตสภาพปัญหาในการพัฒนาการจัดการการประกันคุณภาพภายใน
- 1.4 บันทึกการสังเกตสภาพบริบทของโรงเรียน

2. ขั้นตอนการดำเนินการสังเกต ดังนี้

2.1 มีการนัดหมายและแจ้งปฏิทินการสังเกตไปยังโรงเรียน ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบล่วงหน้า
เกี่ยวกับช่วงเวลาที่จะทำการสังเกตอย่างชัดเจน

2.2 เตรียมแบบบันทึกข้อมูลการสังเกต จำนวน 2 ชุด

2.3 ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เก็บข้อมูลจากการสังเกตและบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกข้อมูล
การสังเกตตามสภาพความเป็นจริง

2.4 ควรทบทวนข้อมูลจากการสังเกตเพื่อให้ข้อมูลมีความถูกต้องมากที่สุด

3. เป้าหมายการสังเกต

3.1 สภาพการบริหาร ของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยาจังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

3.2 สภาพการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้นของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัด
เชียงใหม่เป็นอย่างไร

3.3 สภาพปัญหาการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา
จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

3.4 บริบทของโรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอย่างไร

1.1 แบบบันทึกการสังเกตสภาพการบริหารของโรงเรียนฉัตรพฤษวีวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

การสังเกตสภาพการบริหาร การสังเกตครั้งที่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา..... สถานที่..... สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสังเกต ชื่อ-สกุลของผู้ถูกสังเกต..... ตำแหน่ง..... เพศ อายุ..... ปี	
ประเด็นการสังเกต	บันทึกการสังเกต
1. การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการ ดำเนินการประกันคุณภาพภายในอย่าง ต่อเนื่อง	
2. มีการปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่าง เป็นระบบและมีการประเมินผลอย่างเป็น ขั้นตอน	
3. การเป็นผู้นำด้านวิชาการ	
4. มีการกำหนดมาตรฐานการบริหารจัดการ องค์กรอย่างเป็นระบบและชัดเจน	
5. มีแนวทางการพัฒนาการดำเนินด้าน วิชาการของครู อย่างชัดเจน	
ประเด็นที่น่าสนใจ	
สรุปประเด็นสำคัญ	

1.2 แบบบันทึกการสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัด
เชียงใหม่

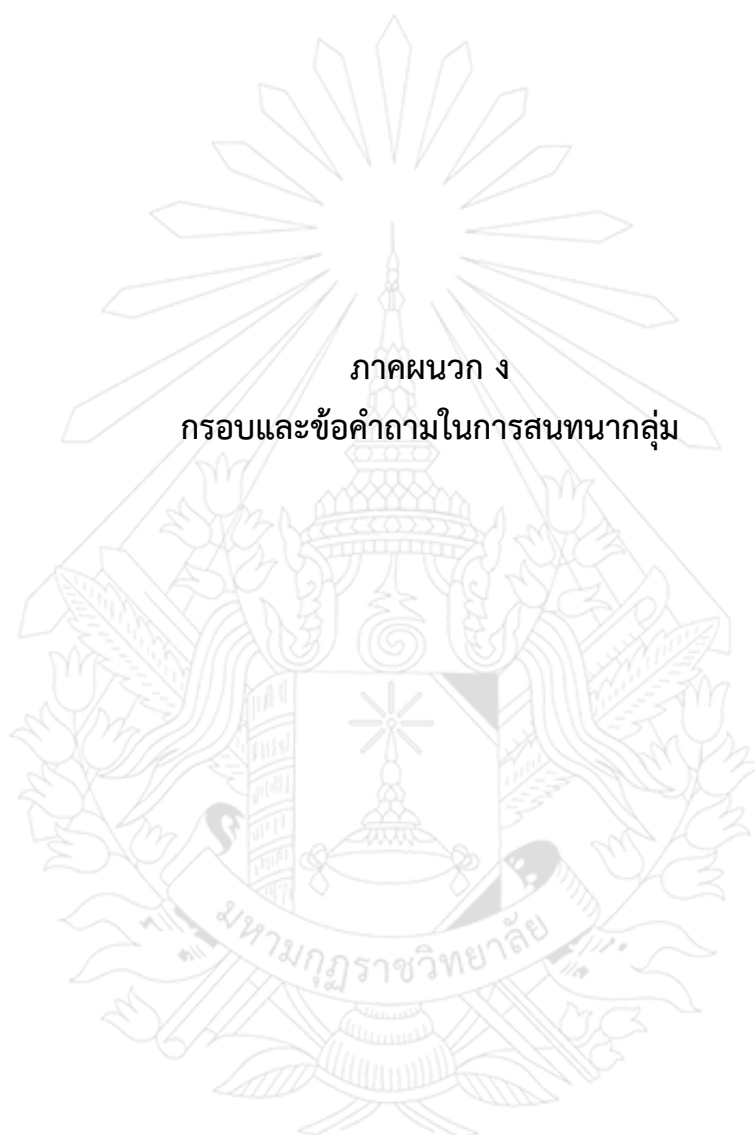
การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ..... จำนวนนักเรียน.....คน การสังเกตครั้งที่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา..... สถานที่..... สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสังเกต ชื่อ-สกุลของผู้ถูกสังเกต..... ตำแหน่ง..... เพศ อายุ.....ปี	
ประเด็นการสังเกต	บันทึกการสังเกต
1. มีการวางแผนและการเตรียมการจัดการเรียนการสอน	
2. มีการวิเคราะห์หลักสูตรหน่วยการเรียนรู้	
3. มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	
4. มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
5. มีการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	
ประเด็นที่น่าสนใจ	
สรุปประเด็นสำคัญ	

1.3 แบบบันทึกการสังเกตสภาพการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของโรงเรียน
ฉัตรพุกษัวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ..... จำนวนนักเรียน.....คน การสังเกตครั้งที่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา..... สถานที่..... ชื่อ-สกุลของผู้ถูกสังเกต..... ตำแหน่ง.....เพศอายุ.....ปี	
ประเด็นการสังเกต	บันทึกการสังเกต
1. มีการกำหนดแผนการดำเนินงานการพัฒนาการประกันคุณภาพตรงตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้	
2. มีการจัดทำและปฏิบัติตามแผนพัฒนาคุณภาพอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง	
3. มีการจัดทำระบบบริหารและข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบตามแนวทางวงจรคุณภาพ (PDCA)	
4. มีการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา	
5. มีการจัดทำรายงานประจำปี และจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	
ประเด็นที่น่าสนใจ
สรุปประเด็นสำคัญ

1.4 แบบบันทึกการสังเกตบริบทของโรงเรียนฉัตรพณิชยวิทยา จังหวัดเชียงใหม่

การสังเกตสภาพการจัดการเรียนการสอนระดับ..... จำนวนนักเรียน.....คน การสังเกตครั้งที่ วันที่..... เดือน..... พ.ศ. เวลา..... สถานที่..... สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสังเกต ชื่อ-สกุลของผู้ถูกสังเกต..... ตำแหน่ง..... เพศ อายุ.....ปี	
ประเด็นการสังเกต	บันทึกการสังเกต
1. มีการจัดทำแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกโรงเรียน	
2. ความเหมาะสมของสถานที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
3. ความพร้อมของทรัพยากรภายในโรงเรียน	
4. บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	
5. ความสะดวกและความปลอดภัยในการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน	
ประเด็นที่น่าสนใจ	
.....	
สรุปประเด็นสำคัญ	
.....	

ภาคผนวก ง
กรอบและข้อความคำถามในการสนทนากลุ่ม

กรอบและข้อความในการสนทนากลุ่ม
ชื่อเรื่องสารนิพนธ์ แนวทางการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพของ
โรงเรียนฉัตรพณิชยศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

1. สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ- สกิลผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

(1).....	(6).....
(2).....	(7).....
(3).....	(8).....
(4).....	(9).....
(5).....	(10).....

2. วันที่.....เดือนพ.ศ.เวลา..... น. ถึงเวลา น.

สถานที่.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ข้อความ

12. จากสภาพปัญหาบริบททั่วไป พบว่ามีปัญหาหลายข้อดังนี้

12.1 จำนวนนักเรียนและห้องเรียนตลอด 3 ปีซ้อนหลัง มีจำนวนลดลง ท่านคิดว่าสภาพ
 ปัญหานี้ ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

12.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการวัดผลระดับชาติ พบว่ามีผลคะแนนน้อยกว่า
 คะแนนเฉลี่ยระดับชาติ อันมีผลต่อการวัดและประเมินผลทั้งภายในและภายนอก ทาง
 โรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

13. จากผลการวิเคราะห์หลักเกณฑ์การดำเนินการประกันคุณภาพตามกฎกระทรวง 8 ข้อ พบว่า
 ในด้านการจัดทำแผนการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นจุดอ่อนที่มีสภาพปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข
 ในหลายข้อดังนี้

13.1 บุคลากรที่ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
 แท้จริง ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษา ทำให้ครูจึงไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนส่งผล
 ให้เกิดความไม่เข้าใจในการจัดทำแผนการประกันคุณภาพขั้นตอนการดำเนินการ ท่านคิดว่าสภาพ
 ปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.2 ในการจัดทำแผนงาน /ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ ยังไม่ครอบคลุมภาระงาน เช่น แผนงานฝ่าย
 บริหารงานทั่วไป แผนงานฝ่ายบริหารงานบุคคล แผนงานฝ่ายงบประมาณ ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้
 ทางโรงเรียนควรมีการแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

13.3 การกำหนดบทบาทหน้าที่รับผิดชอบ คู่มือว่าด้วยระเบียบของบุคลากรในโรงเรียนก็ไม่มี
 การกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการ ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ท่านคิดว่าสภาพปัญหานี้ทางโรงเรียนควรมี
 การแก้ไข และมีแนวทางในการดำเนินการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

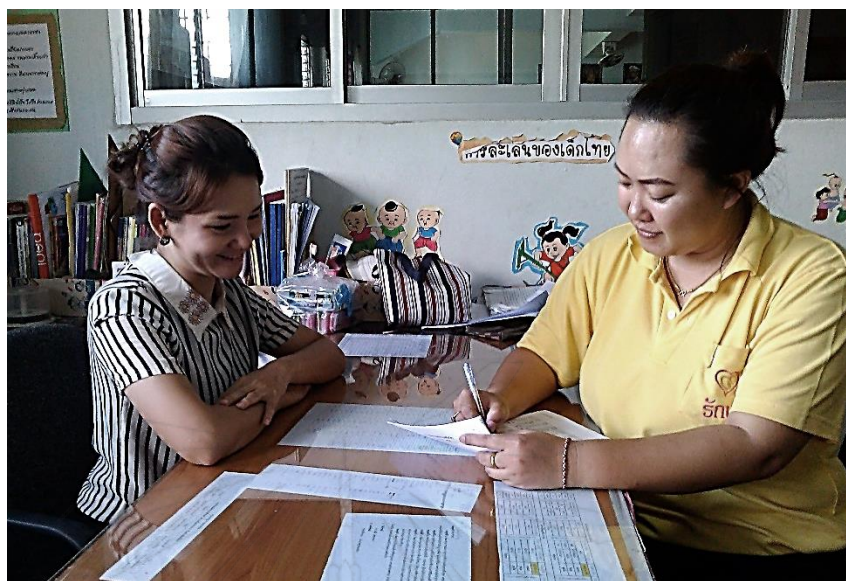
ภาพถ่ายระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยการสัมภาษณ์จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1. สัมภาษณ์ นายทวี ฉัตรวัฒนกำจร
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนฉัตรพณิชวิทยาลัย เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2558

2. สัมภาษณ์ นายนพรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร
ตำแหน่ง ผู้จัดการโรงเรียนฉัตรพณิชวิทยาลัย เมื่อวันที่ 3 สิงหาคม 2558

3. สัมภาษณ์ นางขวัญฉานันท์ การสิริสรณ์
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2558

4. สัมภาษณ์ นางสาวนิตยา ทิพย์ดวง
ตำแหน่ง ตัวแทนครูช่วงชั้น1-3 เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558

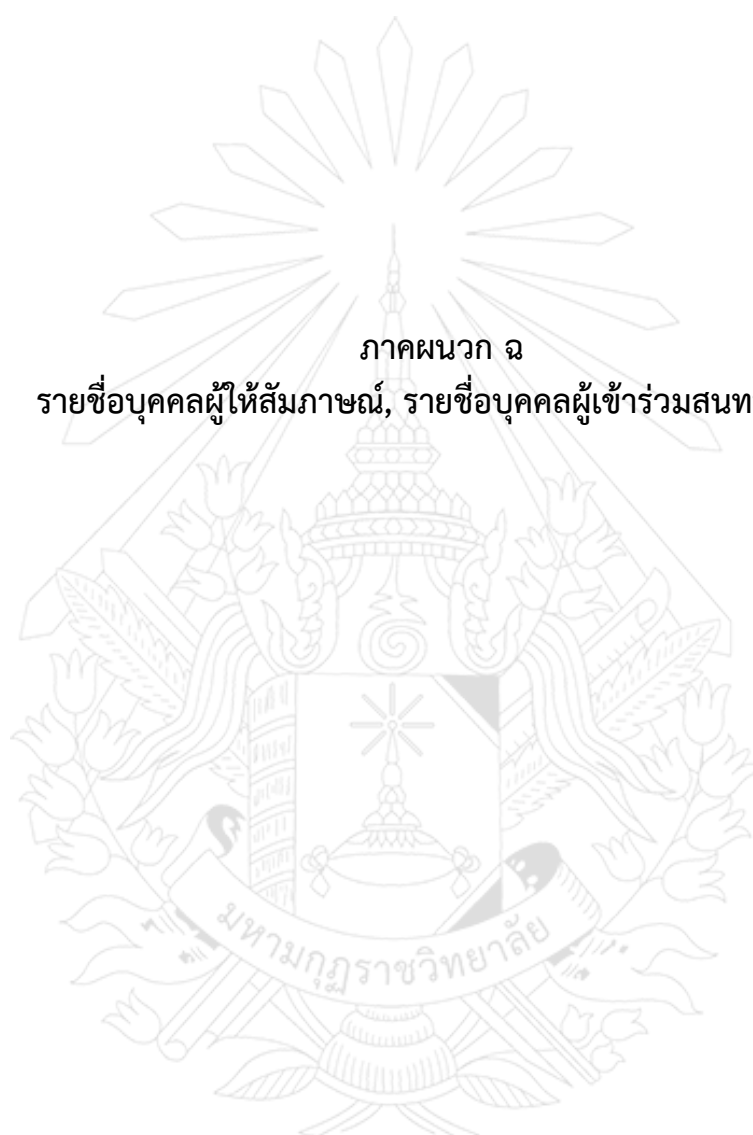
5. สัมภาษณ์ นางจรรุวรรณ ตันกุริมาน
ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายงานบุคคล เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2558

6. สัมภาษณ์ นางจรรุวรรณ ตันกุริมาน
ตำแหน่ง ตัวแทนครูช่วงชั้น 4 – 6 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2558

ภาพถ่ายระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล
โดยการสนทนากลุ่ม เมื่อวันที่ 9 กันยายน พ.ศ. 2558

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์, รายชื่อบุคคลผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

รายชื่อบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง	วัน/เดือน/ปี
1	นายทวี ฉัตรวัฒนกำจร	ผู้อำนวยการโรงเรียน	6 สิงหาคม 2558
2	นายนพรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร	ผู้จัดการโรงเรียน	3 สิงหาคม 2558
3	นางตฤชา ศรีวงศ์	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ	3 สิงหาคม 2558
4	นางจรรุวรรณ ตันกุริมาน	หัวหน้าฝ่ายงานบุคคล	17 สิงหาคม 2558
5	นางขวัญฤชานันท์ การสิริสรณ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	24 สิงหาคม 2558
6	นางสาววารภรณ์ รัตนพรม	รองหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ	3 สิงหาคม 2558
7	นางสาวนิตยา ทิพย์ดวง	ตัวแทนครูช่วงชั้น 1-3	17 สิงหาคม 2558
8	นางกรณ์ชูรีฟ้า สิ้นสวัสดิ์	ตัวแทนครูช่วงชั้น 1-3	5 สิงหาคม 2558
9	ว่าที่ร้อยตรีจุไรรัตน์ จอมเจ้าวัว	ตัวแทนครูช่วงชั้น 4-6	24 สิงหาคม 2558
10	นายปฐม เรือนทราย	ตัวแทนครูช่วงชั้น 4-6	26 สิงหาคม 2558

รายชื่อบุคคลผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม

ที่	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1	นายทวี ฉัตรวัฒนกำจร	ผู้อำนวยการโรงเรียน
2	นายณพรัตน์ ฉัตรวัฒนกำจร	ผู้จัดการโรงเรียน
3	นางคนุชา ศรีวงศ์	หัวหน้าฝ่ายวิชาการ
4	นางจรรุวรรณ ตันกุริมาน	หัวหน้าฝ่ายงานบุคคล
5	นางขวัญธานันท์ การสิริสรณ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
6	นางสาววารภรณ์ รัตนพรม	รองหัวหน้าฝ่ายงบประมาณ
7	นางสาวนิตยา ทิพย์ดวง	ตัวแทนครูช่วงชั้น 1-3
8	นายนที วงศ์ฉายา	ตัวแทนครูช่วงชั้น 1-3
9	ว่าที่ร้อยตรีจุไรรัตน์ จอมเจ้าวัว	ตัวแทนครูช่วงชั้น 4-6
10	นายปฐม เรือนทราย	ตัวแทนครูช่วงชั้น 4-6

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวศิริรัตน์ ฉัตรวัฒน์กำจร
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 23 มีนาคม 2527
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	420 หมู่ 9 ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ 50320
การศึกษา	
2545 - 2549	ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการ อาหาร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ล้านนา วิทยาเขตลำปาง
2553 - 2554	ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู ป.บัณฑิต วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
สถานที่ทำงาน/ ตำแหน่ง	
2549 - 2551	หัวหน้างานควบคุมคุณภาพอาหาร โรงงานผลิตอาหารกระป๋องส่งออก บริษัทข้างอวอร์ด 1959 จำกัด อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่
2552 - 2557	ครูผู้สอน โรงเรียนฉัตรพุกษัวิทยา ตำบลศรีดงเย็น อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่ 50320